

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟ࿳་ཚྭ་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ།

འདོན་ཐེངས་ ༦༧ པ།

སྤྱི་ཁྱབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་པ།		ཚོགས་བྱང་བསོད་ནམས་དོ་རྩ།
བར་བ་དང་ཚུལ་སྤྲིག་པ།	-	བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད།	-	བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
འགྲེམས་སྤེལ་བ།	-	བསྟན་འཛིན་དཔལ་ལྷན།

Disclaimer: *This Publication of the Book “Bi-monthly TPiE Magazine” is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of the Tibetan Parliament-in-Exile, CTA and do not necessarily reflected the views of USAID or the United States Government.*

དཀར་ཆག

༢༠༢༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པ། August

༡༽ ལོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
 ༢༽ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཕྱི་མཆོག་ས་འཕུལ་མིའི་སྐྱེ་ཁབ་ཆོག་ས་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། (ཕྱི་རྒྱ་གསུམ་པའི་གསར་འགྱུར།) ༤
 ༣༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དོན་ལུང་རབ་རྒྱས་སྤྱིར་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་འཕུལ་ཆོག་ས་ཆགས་ཆུང་
 དང་མ་བརྟན་སྤང་ལས་དོན་ཕྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སློག་ཞུས་པ། ༦
 ༤༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་དོན་ལུག་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་མེ་ས་ཆུ་མེད་མང་འཕྲེའི་ཨེམ་ཏར་མེའ་ཁོར་ཁྲིར་ནང་གནས་སྡོད་
 བོད་མི་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༡༠
 ༥༽ དབལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤེལ་བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ཆོག་ས་
 གོང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་འཕུལ་མི་པོ་གསུམ་མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལུ་སྐུལ་གནང་བ། ༡༡
 ༦༽ དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ཆོག་ས་འཕུལ་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོག་ས་བ་སྐྱར་གསོའི་
 མཛད་སྤྱིའི་སྐབས་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༡༣
 ༧༽ སྤྱི་རྒྱུར་དྲངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་དམ་པ་
 ཁོར་གི་ལུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ། ༡༥
 ༨༽ སྤྱི་འཕུལ་བསྐྱར་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་ཨ་རིའི་ཁོར་ཁྲིར་མེའ་ཁོར་ཁྲིར་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ། ༡༦
 ༩༽ བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུག་ས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་འཕོ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ག་གཞི་བསྐྱར་བཙུག་ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་
 བསྐྱར་ཞིབ་ཆེད་འཇུག་ས་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ལས་དོན་མཇུག་བསྒྲིལ་བ། ༢༡
 ༡༠༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡ་དང་། བོད་མིའི་མེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
 བོད་ཕྱོགས་ཆོག་ས་འཕུལ་མི་པོ་གསུམ་མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལུ་སྐུལ་གནང་བ། ༢༤
 ༡༡༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁབ་ཆོག་ས་ཆུང་ཞིག་ ༢༠༡༤ ལོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཆོག་ས་འཕྲེའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ། ༢༥
 ༡༢༽ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ལས་དོན་མཇུག་བསྒྲིལ་བ། ༢༦
 ༡༣༽ དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ཆོག་ས་གཙོ་སྤེལ་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕེན་ཀྱི་ཡན་ལག་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་མཐུན་ཆོག་ས་
 དབུ་བཅུགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བཙུག་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༣༡
 ༡༤༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྤྱིར་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་འཕུལ་ཆོག་ས་
 ཆགས་ཆུང་དང་མ་བརྟན་སྤང་ལས་དོན་ཕྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སློག་ཞུས་པ། ༣༣
 ༡༥༽ བཀའ་བླུང་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་བཅན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ལས་ཀྱི་དད་མས་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་བསྐྱོར་གཞིག་བྱུང་བ། ༣༥

༡༤༽ བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཅིས་ཞིབ་སྒྲིག་བྱས་པར་བདམས་ཐོན་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བ།	༤༩
༡༥༽ ལས་བྱེད་འདམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྒྲིག་བྱས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནས་གཉིས་ནས་ལས་འཁུར་དམ་བཅའ་བྱུང་བ།	༥༤

༡༠༡༤ མའི་བྱི་ཆེ་དགུ་བ། September

༡༩༽ བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་ ༤༤ ནིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་མཛད་སྒྲིའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།	༥༡
༡༩༽ ཨི་སི་ཁོ་ནེ་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་བ།	༥༥
༡༠༽ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྟེན་ནས་མའི་ཏེ་མི་ལོ་ ༣༠ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་པེབས་བ།	༥༦
༡༡༽ བྱེས་གཙང་མཁན་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་ཆོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཁྱི་འདོན་ཆོས་ལྷགས་དང་། ཁྱི་འདོན་མཛད་སྐོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་བཅར་གནང་བ།	༥༩
༡༢༽ ཨ་རུ་ཁྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཆོན་ཆེན་པོ་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་པའི་ཆེད་བཅར་གནང་བ།	༦༣
༡༣༽ མོན་གྱི་ལྷ་སྤེ་མི་སྤེ་ཡོངས་ནས་ཡ་སྤྱིའི་གོ་སྟོན་སྤྱི་འཐུས་བཅུ་ལྔ་པའི་མཛད་སྐོའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།	༦༥
༡༤༽ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐབས་ ༡༦ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཆེད་བཅར་གནང་བ།	༦༦
༡༥༽ སྤྱི་ཁྱབ་ཆུང་བདག་གོ་རིན་མཆོག་སྐུ་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་འཕུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ།	༦༧
༡༦༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཆེད་བཅར་གནང་བ།	༦༨
༡༧༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཨན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་གི་དུང་ཆེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ཅིག་མཛུལ་འཐུན་གནང་བ།	༧༠
༡༨༽ སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཛར་མན་རྟགས་ཚོགས་ (FNF) ཡིས་སྤྱི་ཁྱབ་པའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ལ་དགོང་འོད་གསེལ་སྟོན་གོ་སྟོན་ལྷན་བྱས་བ།	༧༡
༡༩༽ ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༣ ༢༤ མའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་ཅིས་ཁང་འཐུག་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་དབུ་བརྟེན་གནང་བ།	༧༣
༢༠༽ སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་རྒྱ་དུར་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་མཆོག་སྐུ་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་འཕུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ།	༧༤

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

འདོན་ཐེངས་སྡོན་མའི་འཕྲོས།

སྡོན་མ་ངས་མི་ཉམས་སྐྱེ་ལྷན་ཆ་བཤད་བའི་ནང་། བོད་དེ་རྒྱུ་ཁོངས་རེད་ཅེས་བཤད་མེད། བོད་རང་བཅན་རེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཡོད། རྒྱ་དང་བོད་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་རྒྱ་བོད་རབ་ལ་དཀའ་ཉམས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མེད་ལྷན་ཆ་རྒྱུ་དོན་ལ་ཆ་རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་རང་བཅན་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུ་བཤད་ས་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། བོད་རྒྱ་ཁོངས་རེད་ཅེས་དེའི་འོག་ནས་ཆ་རྒྱུ་དེ་བཏོན་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། ངས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་རེད། ང་ཚོ་ཐོབ་ཐང་གི་ཆ་ནས་བོད་རང་བཅན་

བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་འབྲུག་དང་མ་འབྲུག་གི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏང་དགོས་པ་ཡིན་དུས། གོས་འཆར་དེ་བཏོན་དུས་སྤྱིགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོས་འབྲུག་མ་འབྲུག་གི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཀྱང་རེད་ལ། གཉིས་ནས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མི་ཐོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དང་། བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་མནར་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་ཉིན་མཆན་མི་འཁྲོལ་བའི་ཇ་ཟླ་གི་གནས་ཚུལ་དང་ངས་སྤྱི་ཚུན་དེ་དག་ལས་སྒྲོ་བ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་ནས་གོས་འཆར་དེ་བཏོན་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་མ་འོངས་བར་ཡང་གོས་འཆར་གསར་པ་བཏོན་སྐད་ལ་བསམ་སྒྲོ་སྤྱིགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ང་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་ལ་རེད།

དེ་དུས་གོས་འཆར་བཏོན་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཅེས་འགོ་མེད་ཅེས་ལབ་ནས་གསར་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་ལམ་སང་སྡོན་ལ་བཏོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད་དམ། ཁོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པར་བྱིན་པ་རེད་ཅེས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མེད་དམ། ང་རང་ཚོས་སྤྱི་མཐུན་ནས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ན་འགྲིག་ལམ་སང་དེའི་ཉིན་མོ་དེར་འཆར་འཆུབ་ངང་ང་ཚོའི་བྱེད་སྐད་ལ་འདི་ཡིན་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན། གཏན་འཁེབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་བློ་བྱུང་། དེ་ངས་ཁོར་འཕྲོས་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་ནུ་གཉིས་མཇུག་ཁུར་དམ་འབྲུག་སྐབས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་བ་ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་པར་སྤྱོད་བྱས་པ་ <<སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཐོན་གྱིས་གསལ་རས་སྤུལ་སྐབས་དང་། གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས། ཚོགས་གཙོ་སྤུལ་པའི་དམ་འབྲུག་མཇུག་སྐོབ་ཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐུལ་བའི་གལ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་སྤྱིགས་

བསྐྱུས། >> རོག་གངས་ ༢༡ ནས་ ༢༠
བར་གསལ།

**ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
བཀའ་སློན་ལྷ་གསར་མངལ་དམ་འབྲུལ་
སར་སྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།**

ད་རེས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་གངས་མང་
དུ་བཏང་། སྤྱི་འཐུས་འོས་འདེམས་བྱེད་
སྤངས་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་བའི་རྗེས་སྤྱི་
འཐུས་མང་འོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་བཀའ་
སློན་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་དང་
པོ་ཡིན་པ་རེད། བཀའ་སློན་འོས་ཐོན་མི་
གཉིས་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་སྐབས། ལས་
དོན་དངོས་སྤྱི་ལག་ལེན་བཀའ་དུས། མིས་
མ་འདར་བའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པར་བརྟེན།
ད་ལས་བཅའ་ཁྲིམས་གཞི་བཟུང་གི་ཁ་སློན་
མི་གསུམ་བསྐྱོས་ནས་ད་ཆ་བཀའ་སློན་མི་
ལྷ་ཆགས་པ་རེད། ཆང་མར་བཀའ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཡོད། ད་ཆ་དམིགས་བསལ་གྱི་
འགྲུར་བ་མ་བྱུང་ན་ལོ་ལྟེ་རིང་བྱེད་ཆོས་
ལས་འགན་འཁེར་དགོས་པ་རེད། ད་ལྟེ་
དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་གི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་
ཞིག་གི་སྐབས་ལ་འགན་འཁེར་མཁན་གྱི་
བཀའ་སློན་ཡིན་པས། ཆང་མས་རྒྱར་ཐག་
བྱེད་ཀྱི་ཡང་རེད་ལ། ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ང་སྐྱེར་གྱི་དོན་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟེ་ལོ་ལྷ་བཅུ་དང་བདུན་
ལ་སྐབས། ད་ལྟེ་ལས་དུས་འདིའི་བཀའ་

སློན་མི་ལྷ་པོ་དེས་ལོ་ལྷ་རིང་ལས་དོན་
བྱེད་དགོས་སྐབས། ལས་ཆེར་ང་ལོ་དུག་ཅུ་
རེ་གཅིག་མ་སྐབས་བར་དུ་ལས་དོན་སྐབ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་
ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་སྐབ་པ་ཡིན་ན། ལོ་ལྷ་རི་
ནང་ཚུད་ལ་འགྲུར་བ་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་
ཕྱི་ལོ་ཆ་ཁྱེན་གྱི་ཆ་ནས་ང་ཆོར་དངོས་
གནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ཆ་ཁྱེན་
བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཆོར་དངོས་ནས་
སྐབས་འཕྲལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ནས་ཐབས་
ཤེས་སྐབ་དང་མ་སྐབ་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཆོར་
རག་ལས་པ་རེད། ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་
ཞིག་སྐབ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱེན་
གཉིས་འཛུམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོར་ལོ་
ནས་ལོ་བསྐྱད་དེ། རེ་བཟང་རེ་བཟང་འགྲོ་
སྐབ་པའི་རེ་བ་ཉན་ཉན་ཡོད། ཡང་གལ་
སྤྱད་ལོ་ལྷ་རིང་ལ་ང་རང་ཆོར་ཐབས་ཤེས་
ཡག་པོ་མ་བྱུང་བར་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་ན་ནི།
ང་རང་ཆོར་ཆང་མ་ལོ་ན་ཆོད་ཀྱས་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་པས་འགན་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་
རེད། ཆང་མས་རྒྱར་ཐག་གནང་དགོས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན།
ང་ཆོས་བར་དེར་བཅའ་ཁྲིམས་
ཤིག་གཏན་འཁེལ་བྱས། དེ་ནས་མ་
འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་
ཤིག་སློན་མ་ནས་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱར་བཅོས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་མང་གཙོའི་དོན་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་རིང་མིན་གཏན་
འཁེལ་སྐབ་པའི་ཅེས་གཞི་རེད། དེ་ཡང་ང་

ཆོར་ལས་འགན་གཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།
དེ་ནས་དུས་ལུན་འདིའི་རིང་ལ་སྤྱོད་ས་
གཅིག་ནས་ང་ཆོར་བཅོན་ཁྱོད་དུ་བསྐྱད་པའི་
ཐོད་མིའི་ནང་ལ་མང་གཙོའི་ཤོ་རྒྱུགས་དང་།
མང་གཙོའི་ལག་ལེན་བཀའ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་
ཉམས་སྦྱོང་རིམ་གསོག་སྐབ་པའི་ཐོག་ལ་
ཤུགས་སློན་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ ཐོད་
ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདིའི་
གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ཐོད་ནང་ཁུལ་ལ་
ཡང་ང་ཆོས་མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཅ་
ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་གསལ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་
གནས་ཚུལ་དེ་ཉམས་ཐོད་ནང་སྐབས་སྐབ་
པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ཐབས་ཤེས་
བྱེད་དགོས།
དེ་ནས་ད་ལྟེ་ང་ཆོར་འདིར་ཡོད་པའི་
སྤྱི་ག་འཕྲུགས་ཁག་འདི་དག་སྤྱིར་བཏང་
ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛིག་གི་དོན་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་ན་ཡག་ཐག་ཆེད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ས་
གཅིག་ནས་ང་རང་ཆོར་ལས་འགན་འདི་
ཤིན་ཏུ་འགན་ལེན་པོ་དང་། ར་བཀ་གི་
གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་འདི་ལ་བལྟས་ན། ང་
ཆོས་ད་ལྟེ་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་ཡག་པོ་
ཡོད་སྐྱུམ་པའི་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སྤྱོད་
ཐབས་མེད་པས། སྤྱོད་ས་གང་ས་ནས་ཞིབ་
འཕྲུག་དང་། དོ་སྤངས་ཉེ་དུང་ཆགས་
མ་ཚུད་པ་དང་། དེ་འདྲིའི་འགལ་རྒྱུན་ཡོད་
ས་དེ་ཆོར་ཐོན་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་ཞེ་ཡོད།
གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་བསམ་སློབ་གཏོང་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། གཉིས་ནས་ང་རང་

ཆོའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་ནས་ཨ་གསར་མ་ཡོལ་བའི་རིང་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་སྤྱི་དག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཡོ་གང་འཆམས་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་འཆར་ཅན་དང་། རྩིང་པ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ནས་སྦ་བྱ་སྦ་བྱ་འགོ་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཡོང་བར་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། སྤྱི་འཐུས་མང་དུ་བྱིན་ཡོད། ང་ཆོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཡས་མས་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་མང་ཆོགས་ནང་ནས་སྤྱིར་བཏང་ནས་རྒྱན་ནས་བསམ་འཆར་དེ་འདྲའི་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་འཐུས་ནས་མི་མང་གི་ཆབ་བྱས་ཏེ་དོ་ཐོག་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། སྤྱོད་འཕྲིའི་བསྐྱར་བཅས་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་གཏོང་དགོས། གཞན་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གཅིག་བྱས་འདང་གི་མེད་པར་བརྟེན། མིའི་སེམས་ནང་ལ་བག་ཡོད་དང་། ཐུན་བྱ་དོ་ཆ་ཁྲེལ་གཏུང་གི་བསམ་པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག གཞན་དེ་མིན་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཏྲག་པར་བཤད་པ་དེས་པན་ཆོད་གཅིག་པན་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་གཅིག་བྱས་འདང་གི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཆོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཡས་མས་ཆང་མ་ཆགས་ཚུང་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་རྒྱ་སྤྱི་འཐུས་ཆོའི་ཐོག་ནས་འཛེམས་ཐོན་དང་། རྩོགས་ལྷང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཐན་བྱའི་ནན་ཅམ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་ཆོའི་ཐོག་

ལ་གང་དག་ཅི་ལེགས་ཀྱི་གོ་བསྐྱར་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཆོགས་ཚུང་དུ་གཏོང་རྒྱའི་བྱེད་ཐབས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོར་དགོངས་པ་བཞེས་སྐབས་ལག་པོ་མེད་དམ་བསམ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ།

བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བཀའ་སྤྱོད་ལྷ་གསར་མཇལ་དམ་འབུལ་སར་སྤྱུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད། བོད་གཞུང་གི་བྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྤྱོད་ཞུས་པ། <<སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྱུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད།>> དེ་བ་གཉིས་པ་ཤོག་གངས་ ༡༩ ནས་ ༡༩ པར་གསལ།

བྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༣ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཙུ་གཅིག་པའི་དབྱུར་ཁའི་གྲོས་ཆོགས་སུ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད།

གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ཡང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་དེ་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཤེས་ཡོན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཐན་བྱ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱོགས་ཐན་བྱ་ཐབ་པ་དང་། གཞིས་འགོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོར་དོ་སྣང་དེ་ཅམ་མེད་པའི་ས་ཁུལ་ཤར་ཤེས་ལ་མ་ཆོགས་ཆོས་ཀྱང་ལས་འགུལ་དམིགས་བསལ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་ད་རེས་

ངོས་ནས་དོ་སྣང་བྱུང་། དེ་ཆོ་ཐབས་ཤེས་པ་བྱས་པ་དང་། འཐུས་ཤོར་སོང་བའི་སྤྱོད་ཆ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཀའ་ཤག་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་ཁུངས་སྡེ་ཆན་སོ་སོས་ཁ་ནས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ལེན་དོ་མ་དོན་འཁེལ་མ་ཐུབ་པར་ཐེ་གུ་སྤེལ་ཤོར་འགྲོ་བ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ང་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་པ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཤུགས་སྤོན་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་འདུག གོ་སྐབས་ཐན་བྱ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཤུགས་སྡེལ་ཐབས་དང་། འཛམ་སྤྱིར་གང་སར་བོད་པ་ཆོའི་ངོས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་པ་འདུག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། རྩོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཆོའི་གནས་ཚུལ་རྫོང་དག་དང་། ལས་འགན་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ལ་འདི་དག་ལ་དཔག་ན་ད་ལྟ་ང་ཆོའི་བྱེད་སྐྱེད་འདིས་འདང་གི་མི་འདུག་པས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཞེས་འབོད་སྤྱུལ་མ་བྱེད་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་འདུག རྒྱ་གར་ནང་དང་། བྱི་རྒྱལ་ཁག་བོད་ནང་བཅས་པར་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ཆོད་ལེན་བྱེད་སྐྱེད་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོའི་ཐད་ད་དུང་རྒྱ་སྤུགས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག

ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཐུང་སྤྱེལ་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།

མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ། ལས་དོན་བྱེད་སྟོན་གསུམ་སྐོར་དོན་སྤྱོད་སྤྱི་དཔུས་གནང་རྒྱུ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱེལ་པོས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཚུལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་བོད་དོན་སྐོར་བཀའ་བསྐྱར་སྤྱུགས་པོ་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པར་འཆམས་འདྲི་དང་སྒྲགས། དེ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་ཆེབ་ས་བསྐྱར་མཛད་དེ་ཡུལ་དེའི་དབུ་འཁྱིད་མི་སྣ་དང་མཁས་དབང་། མི་མང་བཅས་མཇལ་འཕྲད་

༢༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཐུང་སྤྱེལ་ཚོགས་གཙོ་སྤྱེལ་པོ་སི་མི་ཏྲ་ (Senator Dean Smith) མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་མི་ཀལ་མེ་ཁོ་མེ་ཀ (Michael McCormack) མཆོག་ ལུམ་སྤྱི་ཏེ་ལྷོ་རྩ་ཨོ་ཏེ་ལ་ (Senator Deborah O'Neill) མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ཏེ་ཤི་ཏྲ་ སི་མི་ཏྲ་ (David Smith) མཆོག་ ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོར་འགན་འཛིན་ལུམ་སྤྱི་ཇོ་ལོ་ལྷེ་ཏེ་ བོར་ཏེ་ (Zoe Bedford) ལགས་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་

འཆམས་གཟིགས་ཕེབས་གནང་ཡོད། མོག་མར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་མི་ཀལ་མེ་ཁོ་མེ་ཀ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་བོད་དོན་སྐོར་བཀའ་བསྐྱར་སྤྱུགས་པོ་གནང་སོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

གནང་བའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་
རྩ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཉེ་
ཆར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་རྒྱ་
མཚོ་དུ་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བོད་
མི་ཚོ་སོ་སོའི་སྤྱོད་གནས་ནས་ས་གནས་
གཞན་དུ་སྤྱོད་གོས་སྤྱུག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད།

གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་མཐུན་འགྱུར་
སྤྱར་བར་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། གཞུང་
འབྲེལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲེལ་ཐེངས་ ༤༥
སྤྱད་བཅི་དང་བསྟུན། ད་ལན་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་
ཡའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཁག་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་བཞུགས་སྐྱོར་དྲ་རམ་

ཆབ་ཚོགས་ཚུང་འདི་ག་བཞུགས་སྐྱོར་དུ་
ཐེབས་པ་འདིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་དེ་རྒྱ་
ནག་གི་དབང་ཡོད་ཤོད་ས་མིན་པའི་བརྟེན་
ལན་ཤུགས་མ་སྤྱབ་ཀྱིས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
སྐོར་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཞོན་མཆོག་གིས་བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་
བོད་སྤྱུག་ནམས་རྒྱའི་བཅའ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་
ཁག་ནང་བཅན་ཤིང་ཐོག་སྤོབ་འཇུག་ཤིང་
བཅུག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་།
མི་རིགས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་མེད་བཅོ་ཐབས་ཤིང་
བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་
བའི་གནས་སྐབས་སྐོར་སོགས་གསུངས་
སོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་ཁྲོམ་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱོད་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་
ཐེབས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

ས་གནས་དེའི་གནས་ཆེན་དགོན་པ་དང་།
རིང་བསྐལ་སོགས་གཏོར་བཞིག་གཏོར་
བཞིན་ཡོད་པས་བོད་མི་ཆེག་སྤྱོད་ལྷག་
ནས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་རོ་རྒྱུ་
ཤུགས་ཆེ་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱ་ནག་ཡོངས་ནང་མི་གཅིག་དབང་
བསྐྱར་གྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལ་འགྱུར་
བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་
གནང་སོང་།

མཐར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་གཞུང་མང་
གཉིས་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་

ས་ལར་ཐེབས་པར་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་།
ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་
དེའང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཡོངས་ཁྲུབ་དུས་མཆོམས་བསྐྱར་ཞིབ་ནས་
མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་གསལ་སྟོན་
གནང་བའི་སྐོར་གསུངས་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་
གིས་རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་
ལྷག་པར་དུ་ “བོད།” ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་
“ཤི་ཅང་” ཟེར་བར་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྤྱོད་བྱས་
ངན་པ་བཏོན་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་། སྤྱོད་

དགོང་རྩི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རོམ་ནས་སྤྱོད་ཆབ་ཚོགས་
ཚུང་ལ་སྤྱུགས་རྗེ་ལེགས་སོ་མཆོན་ཆེད་
དགོང་ཆེགས་ཤིག་གོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་འཆོམས་གཟིགས་
ཀྱི་ལས་རིམ་སྐབས་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་སྤྱོད་
ཆབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལགས་མཉམ་
བཅར་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ནོན་སྐྱོད་རབ་རྒྱས་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་
ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཅའ་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སློབ་ཞུས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢༩ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ནོན་སྐྱོད་རབ་རྒྱས་
སྤེལ་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཅའ་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སློབ་ཞུས་སྐབས།

༢༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱིས་གོ་སློབ་ལོག་ རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ནོན་
སྐྱོད་རབ་རྒྱས་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢༩ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡
བར་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་
ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཅའ་སྤྱོད་ལས་དོན་
བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སློབ་ཞུས་
གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཐངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་ནོན་
སྐྱོད་རབ་རྒྱས་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་
འཐུས་ ༣ དང་། རང་བདེན་ཚོགས་མི་ ༩
གོ་ལི་ལྷན་དོན་ལྷན་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་
འཐུས་མི་ ༡ དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
བསམ་གྲུབ་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་མི་

༤ བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་རང་བདེན་ཚོགས་
མི་ ༣ ནོན་སྐྱོད་རབ་རྒྱས་དོན་བྱེད་པ་ཅན་ ༡ དེ་
བཞིན་གོང་གསལ་ས་ཁག་བཞི་ཡི་ས་འགོ་
དང་ལས་ཆབ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་
ཡོད་འདུག

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢༩
ཉིན་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ ༤ པའི་ཆེས་ཟབ་སྦྱོང་
གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དབུ་
དཀར་ཆང་གཞུང་གི་མཆོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་མཁན་ལོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་
མཆོག་ཀྱིས་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་
བཅར་བ་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷན་
སྤྱོད་གྲུ་ཆང་གི་གསལ་མཆོག་ཁང་གི་
ཆོས་ཁང་ནང་ལྷན་འཛིན་མཆོག་ཟབ་

སྦྱོང་དབུ་ལྷན་ཀྱི་མཛེན་རིམ་ནོན་སྐྱོད་
ས་འགོའི་ཆེས་པ་ལོར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
ནས་གཙོ་སྦྱོང་གོ་སློབ་ཀྱིས་ཁབ་ཆེན་པོའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་ལོ་དཔལ་
མོ་ཀྱིས་ཀྱི་ཆེད་ལྷན་གྱིས་འདུད་ཞུས་
ཟེས། ནོན་སྐྱོད་རབ་རྒྱས་སྤེལ་གཞིས་ཆགས་
འགོ་འཛིན་བསྟན་འཛིན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
ཀྱིས་འཆམས་འདྲིའི་གསུང་བཤད་དང་།
ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་བ་བསྟན་འཛིན་
ལྷན་ནས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་ཟེས་ཟབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་ལོ་འཇམ་
དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་ཟབ་སྦྱོང་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཁག་ནི་བཅོན་
ཁྲིལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་ལོག་གི་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་
གཞི་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཚོགས་འདུའི་འགོ་
ལྷན་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་
ཕྱོགས་གཅིག་དང་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་
ཞིག་ལ་འགོ་དགོས་པ་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཡིན་
པ་དང་། རང་བཅོན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་
བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ནི་
ས་གནས་གཞུང་ལ་སྤྱོད་འཛིན་བྱེད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༢༩ རྒྱུ་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བྱ་བར་སྤྱོད་ཕྱགས་འོན་སྐར་རབ་རྒྱལ་གྱི་མིང་གཞིས་ཆགས་སྤྱི་མ་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཟོ་སྤྱོད་ཕྱགས་ཀྱི་ཐབ་སྦྱོང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་སྐབས།

མཁན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན། ས་གནས་སོ་སོའི་འཐུས་མི་རྣམས་ནས་སྤངས་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་བརྟེན་སྒྲིག་ཟ་རུལ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མེད་པ་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བོད་ནང་ས་གནས་གཞུང་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཁོར་ལུག་མེད་སྤངས་སྒྲིག་ཟའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་མིན་གཉིས་མིན་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཁྱིམ་སྤྱིག་དང་། ལམ་སྟོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། མི་རབས་ཀླན་པས་གཞོན་པར་དེ་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་སྐབས་ང་ཚོས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབྲུལ་ཆེད་ཀྱི་ལག་རྟགས་ཡག་ཤོས་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གི་དམ་

ངག་འོག་བོད་ནང་གི་ན་གཞོན་བོད་རིགས་ཆོས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆས་གོས་གྲོན་པ་སོགས་ལས་འགྲུལ་སྟེལ་བཞིན་ཡོད་ལ། མི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ལྟ་བུ་ཆས་གོས་ཡིན་པས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆས་གོས་གྲོན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྟོར་དང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་

དམིགས་ལུལ་ལྟར་ཆང་མས་ཐབ་སྦྱོང་རིང་དོ་སྤངས་གནང་དགོས་པ་ཏུ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་ཐབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གལ་སྟོན་མཆོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འཁོར་རྗེས་བྲན་དང་སྤྱགས། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་རོ་བོ་མ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་གོས་པ་སྟོ་དགོས་པ་དང་། ལ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་མང་གཙོ་སྤྱི་བཟོ་ཆེད་ཐབ་སྦྱོང་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་ལ། མང་གཙོར་ལམ་ལུགས་དང་། སྤྱིག་གཞི། སྟོམ་གཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་སྟེ་ཁྱིམ་སྤྱིག་ལག་འཁུར་འཁུར་སྤངས་ནས་རང་དབང་དང་འབྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས། མང་གཙོར་བཟོ་སྦྱོང་དང་གོས་བསྐྱར་བྱེད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༢༩ རྒྱུ་ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བྱ་བར་སྤྱོད་ཕྱགས་འོན་སྐར་རབ་རྒྱལ་གྱི་མིང་གཞིས་ཆགས་སྤྱི་མ་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱི་བཟོ་སྤྱོད་ཕྱགས་ཀྱི་ཐབ་སྦྱོང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༢༩ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཀྱུ་གུང་སྒྲོ་ཕྱགས་དོན་སྤྲུང་བ་
ཀྱིས་སྤོང་གཞིས་ཆགས་སྤྱི་མ་གནས་འཕུས་ཆོག་ཆོག་ཚུན་དང་སྤྱི་བཟོན་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་གི་སྤྱི་ཁྱེད་སྤྱད་པ་

པའི་གོ་སྐབས་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 མང་མོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་ཡོད་ལ།
 མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་
 མེད་ཀྱང་ང་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཕྱོགས་ལ་གོ་ས་
 བ་སྤོ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་འབད་བཅོན་
 གནང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
 གནང་གྲུབ་མཆམས། ཆོགས་མི་རྣམ་པས་
 སོ་སའི་ངོ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཟབ་སྦྱོང་དངོས་
 གཞི་དབུ་འཇུགས་གནང་ཡོད་འདུག།

ཟབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་
 མཁན་པོ་འཇམ་དབལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་
 གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཆོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་། ལས་དོན་
 བྱེད་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞིའི་སྒྲིང་དང་། ཆེས་
 ༣༠ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་
 སྒྲོན་མཆོག་གིས་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་
 གཞུང་དབུ་འདུ་འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་
 སྒྲོན་ཅིས། དབུ་ཅིས་སྤངས་འཛིན་བཅས་

ཀྱི་སྤྱི་གཞི་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་
 ཀྱི་སྒྲོན་ཅིས་ཀྱི་ཅིས་འགོ་ཁྲིམས་འབྲེལ་
 བརྒྱུད། དེ་བཞིན་དབལ་འབྱོར་ཀྱི་ལས་དོན་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཟབ་ཁྲིད་དང་། དོགས་འདི་
 གནང་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་
 བཤད་གནང་འདུག།

ཕྱི་ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༣༡ ལྷ་ ༥ པའི་
 ༡ པའི་ཆེས་ ༡ བར་དམར་ཁྲིད་གོས་
 ཆོགས་བསྐྱུང་རྒྱུའི་ཆེད། ཟབ་ཁྲིད་གནང་
 མཁན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲོན་
 འོག་ཆོགས་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་
 རིམ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཟོ་དགོས་ཁག་དང་ལས་
 རིམ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གནང་སྒྲོ་ཁག་གནང་
 ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡ ལྷ་ ༡ ལྷ་ ༡ ལྷ་ ༡
 དོན་ལྷན་སྤྱོད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱེད་ཐོག་ས་
 གནས་འཕུས་ཆོག་ཆོག་དངོས་སྤྱོད་ཆོག་པ་

ལྷ་། ཐོག་མར་ཉིན་འབྲེལ་གསོལ་ར་
 འབྲས་སེལ་འདེགས་འབྲུལ་དང་། ཆང་མ་
 སྤྱི་བཞེངས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱལ་སྤྱི་བཟང་བ། ཆོགས་འདུ་དབུ་
 འཇུགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོའི་གསུང་བཤད།
 ཆོགས་གཙོའི་ལས་ཆབ་དང་། ལས་རིམ་
 ཆོགས་ཚུང་བསྐྱོ་གཞག་གིས་མཆོན། ཀོ་
 ལི་ལྷ་དོན་ལྷན་སྤྱོད་གི་ས་འཕུས་ཆོགས་
 གཙོས་གཙོ་སྤྱོད་ཐོག་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་
 གནས་སྤངས་ཐོག་གཞུང་སེམས་མཉམ་
 སྤྱོད་ཀྱི་གོ་ས་ཆེད་གོ་ས་འཆར་དང་། ཀོ་ལི་
 ལྷ་དོན་ལྷན་སྤྱོད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཀྱི་
 ལས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད། དེར་
 བསྐྱོ་སྤྱོད། གཞུང་འབྲེལ་གོ་ས་ཆེད་གོ་ས་
 འཆར། ཐུགས་སྤང་གཞིན་སྤྱོད། ས་འཕུས་
 སྤྱོད་ཀྱི་གོ་ས་ཆེད་གོ་ས་འཆར་སོགས་
 ཆོགས་མི་ཆང་མར་དཔེ་མཆོན་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
 ཁག་ཡོད་པའི་ཐོག་ཆོགས་གཙོའི་མཇུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་བཅས་ལས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་བསྐྱུངས་
 ཡོད་ཅིང་། དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་སྐབས་
 མཉམ་ཁྲིམས་པ་ཆང་མས་ཐུགས་སྤང་ཆེན་
 པོས་ཆགས་སྤངས་ཡོད་པ་དང་། ཟབ་ཁྲིད་
 གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྤྱོད་
 གནང་ཡོད་པས་གི་སྤོབ་སྤོབ་གནང་ཡོད་
 འདུག།

དེ་བཞིན་ཉིན་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཉིན་
 སྤྱོད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་

ལོ་འཁོར་སྟོན་ཅིས་ཐོག་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་དངོས་སུ་ཚོགས་པ་ལྟར། ཆང་མ་སྤྱ་བཞེངས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱ་བཏང་བ་དང་། ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་གསུང་བཤད། ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་དང་། ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུངས་སྟོན་གཞག་གིས་མཛོེ། ཀོ་ཡི་རྩལ་དོན་ལྷན་སྤྱི་ལོ་ས་འཐུས་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱིས་གཙོ་སྟོན་ཐོག་སྐར་ཉག་ས་ཅན་གྱི་བྱི་བྱིས་ལན། ཉོན་ལྷན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་ས་འགོ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་སྟོན་ཅིས་འགོ་དཔུལ་གྱི་གསུང་བཤད། སྟོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུངས་གི་སྟོན་ཐོ་སྟོན་སྟོན། ལས་རིམ་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱོད་ལྟུགས་སྤྱང་གཞུག་སྤྱུལ། ས་འཐུས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཆོད་ལྟུགས་འཆར་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན། སྟོན་ཅིས་གཏན་འཁེབས་སོགས་དཔེ་མཛོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཆང་མར་ཡོད་པའི་ཐོག་ཚོགས་གཙོའི་མཁུག་བསྟོན་གསུང་བཤད་བཅས་སྟོན་ཅིས་ཀྱི་དམར་བྱིད་ལས་རིམ་བསྐྱངས་ཡོད། དམར་བྱིད་ལས་རིམ་སྐབས་ཟབ་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་ཆང་མས་སྤྱུགས་སྤྱང་ཆེན་པོས་མཉམ་ཞུགས་དང་ཆ་ཤས་སྤྱངས་ཡོད་པ་དང་། ཟབ་བྱིད་གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྟོན་གནང་ཡོ་བསྐྱང་གི་སྟོན་སྟོན་གནང་ཡོད་འདུག།

ཉིན་དེའི་ཕྱི་རོ་ཆུ་ཆོད་ ༩།༠༠

པའི་ཐོག་ཟབ་སྤྱོད་མཁུག་བསྟོན་མཛེད་སྟོན་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཉོན་ལྷན་ས་འགོ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དབུ་བཟུ་གིས་བྱ་བྱིད་ལགས་ཀྱིས་མཛེད་རིམ་གཙོ་སྟོན་དང་སྤྱུགས། ཟབ་བྱིད་གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྟོན་དོན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པས་ད་བར་ས་འཐུས་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཡོད་པ་རྣམས་ད་ཐེངས་ཀྱི་ཟབ་སྤྱོད་འདི་ཐེངས་ ༡༠ པ་ཆགས་ཡོད་པ། དེ་ཡང་ས་གནས་སོ་སོའི་ས་འཐུས་རྣམས་པའི་འདོད་མོས་ལྟར་གོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཡོད་པ།

ཟབ་སྤྱོད་འདིར་ཕེབས་པའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམས་པ་དང་ས་འགོའི་ལས་ཁུངས་ས་གནས་འཐུས་མི་དང་རང་བདེན་ཚོགས་མི། དོད་བྱིངས་ཅན་བཅས་ཆང་མས་ད་ཐེངས་དམར་བྱིད་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གཙོ་སྟོན་གནང་སྤྱངས་དང་། ཆ་ཤས་ལེན་སྤྱངས་རྣམས་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་དངོས་སུ་ཚོགས་པ་ལྟར་བྱུང་བར་བསྐྱུགས་བཟོད་གནང་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཟབ་སྤྱོད་འདིའི་རིགས་ལ་གཞིན་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གང་མང་མང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ན་གཞིན་སྤྱི་ལོ་སྟོན་རྣམས་ལ་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱུགས་བརྒྱུད་སྟོན་དང་། མ་འོངས་པར་ན་གཞིན་རྣམས་ས་གནས་འཐུས་མི་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་དོན་

ཆགས་ཚུད་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་སྟོན་དང་། བོད་མི་ཆང་མ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གཅིག་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བུ་དང་ལངས་སྤྱུགས་གང་ཡིན་རུང་ཆང་མ་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་སྟོན་གསུངས་གནང་ཡོད་འདུག།

དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཤམ་སྟོན་མཆོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྟོན་དོན། ཟབ་སྤྱོད་སྐབས་ཚོགས་ཞུགས་པ་ཆང་མས་སྤྱུགས་སྤྱང་ཆེན་པོས་ཆ་ཤས་བཞེས་པ་དང་། མ་འོངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྤྱུགས་ཐད་དགོངས་རྒྱལ་གསུངས་གནང་བར་ལེགས་སོ་བསྐྱུགས་བཟོད་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་བྱིད་ཀྱི་མི་སྤྱ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོན་གྱི་ལས་དོན་གང་མང་ཐོག་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་སྟོན་སོགས་གསུངས་གནང་ཡོད་འདུག།

དེ་རྗེས་ཉོན་ལྷན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བསྟན་འཛིན་ཆེན་མོ་སྟོན་ལགས་ནས་ཟབ་སྤྱོད་མཁུག་བསྟོན་པ་དང་འབྲེལ་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་ཟབ་སྤྱོད་མཁུག་བསྟོན་ཀྱི་མཛེད་སྟོན་གྱིས་ཡོད་འདུག།

ཟབ་སྤྱོད་གི་ཉིན་མཐའ་མ་ཆུ་ ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་དགོང་མོར་ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་དགའ་སྤྱུལ་གསོལ་སྟོན་ཞིག་གོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཉོན་

ལྷ་ར་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་དགོང་ཚིགས་
གསལ་སྟོན་ལེགས་པར་བྱ་བ་ཆེས། མེངས་
འདིའི་ཟབ་སྡོང་གི་ལས་དོན་ཡོངས་སུ་
ལེགས་བྱ་བ་བྱང་ཡོད་པ་བཅས།

ཐོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྤྲད་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྒྲོར་སོགས་གསུངས་
འདྲག་པ་བཅས།

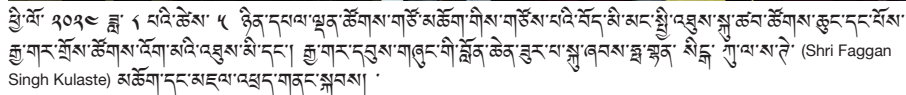

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་གར་གྲོས་
ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་སོགས་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལུ་སྤྱུལ་གནང་བ།

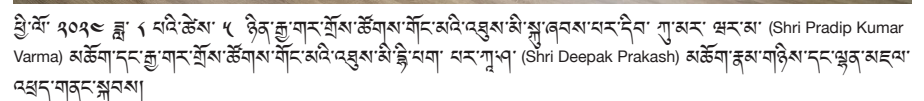

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡ ཉེན་སྡེ་ལི་ཨ་ཤོ་ཀ་ (The Ashok hotel) གསེལ་མཐོན་ཁང་དུ་ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་དང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་
ཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་ལྷན་འཛུགས་ཐོག་ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ལུ་སྤྱུལ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་སྤྱུར་གསོ་གནང་བའི་མཇུག་འཕྲད་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཀྱི་གནས་འཛིན་གྱི་ཐོག་སྤྱུལ་གནང་བ།

༢༡། ཀྱ་གར་ཀྱལ་ས་སྡེ་ལི་ར་སྤོན་ཅེས་ ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ལུ་སྤྱུལ་ སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པ་སྤྱུར་གསོའི་མཇུག་འཕྲད་སྤྱི་འཐུས་ ལྷན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ ༡༣ པའི་ ཁྲིམ་ཀྱ་གར་མངའ་སྡེ་ཁག་མི་འབྲུག་ ༡༩ དང་། སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ཆེ་ཁག་མི་འབྲུག་ ༡༡། དང་ལྷན་ ༡ པའི་ཁྲིམ་གྲོས་ ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ༣༩ དང་། སྡེ་ལི་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ ཚོགས་གཙོ་དང་འཐུས་མི་ཞིག་པའི་མི་ ལྷ་ ༣། ལྷ་ཇེ་པེ་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་ཀྱལ་ ཡོངས་བྱང་ཆེ་དང་། མཁུན་ཆབ་པ་གཉིས། ཇ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་ཀྱལ་ ཡོངས་བྱང་ཆེ་བཅས་མི་སྣ་ ༤། ཀྱ་གར་ གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ ཚོགས་འཐུས་མི་བྱང་པ་སོགས་མི་སྣ་ ༤། བོད་དོན་ལུ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པའི་མི་སྣ་ ༣། པའི་ བཅས་ཁྲིམ་ཀྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྤྱི་དབུ་ཁྲིད་ མི་སྣ་ ༤༤ དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་ བོད་ནང་གི་ད་ལྱའི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ སྤྱི་ལུ་སྤྱུལ་གནང་བ་དང་། ཀྱ་གར་སྤྱི་ དོན་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ལུ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པའི་ ཚོགས་གཙོ་དང་། ཚོགས་གཞོན་བསྐོ་ གཞག་གིས་ཚོགས་པ་སྤྱུར་གསོ་གནང་

བོད་དོན་ཁུ་སྐྱལ་གྱི་ཉིན་དང་པོ་ཕྱི་
 ཆེས་ ༥ ཉིན་ཆོག་ས་རྒྱུད་དང་པོ་ས། ༡) མ་
 དལ་པར་དེ་ཤི་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཟླེ་རེ་
 རི་སྤྱོད་དོན་ཆོག་ས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཆོག་ས་འོག་མའི་འཕུས་མི་དང་། རྒྱ་གར་
 དབུས་གཞུང་གི་ཁྲོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་
 ཟླ་ཟུན་ སི་དྭ་ གུ་ལ་ས་ཏེ་ (Shri Faggan
 Singh Kulaste, Member of Lok
 Sabha, BJP, Madhya Pradesh
 and Former Union Minister of
 State, Ministry of Steel) མཆོག་དང་།
 ༢) འཇར་ཁན་ཏ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཟླེ་
 རེ་ཤི་སྤྱོད་དོན་ཆོག་ས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཆོག་ས་གོང་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་པར་
 དེབ་ གུ་མར་ བར་མ་ (Shri Pradip Ku-
 mar Varma, Member of Raj Sab-
 ha (BJP, Jharkhand)) མཆོག་ ༣)

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གཉིས་པས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་
ཞབས་ཨེན་གེ་ པེར་སྤྱ་ཚན་རྩ་རྩ་ (Shri N.K. Premachandran) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

འཇར་ཁན་ཏ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ནི་ཇི་ལི་
སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་རྩི་པག་ པར་ཀུ་ཤ་
(Shri Deepak Prakash, Member
of Raj Sabha (BJP, Jharkhand))
མཆོག་ ༢) ཇི་ལི་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ནི་
ཇི་ལི་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལྷུ་སྤྱ་རྩན་སུ་
རི་ས་ལྷ་རྩ་ (Smt. Bansuri Swaraj,
Member of Lok Sabha, BJP, Del-
hi) མཆོག་ ༣) རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཨེན་གེ་
ཁེར་མི་ (R.K.Khrimey) ལགས་བཅས་
དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད།

བོད་དོན་ཁྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་
གཉིས་པས། ༡) གེ་རེ་ལ་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པ་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བཞེད་སྤྱི་དོན་

ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨེན་གེ་ པེར་སྤྱ་ཚན་
རྩ་ (Shri N.K. Premachandran,
Member of Lok Sabha Revolu-
tionary Socialist Party, Kerala)
མཆོག་དང་། ༢) ཨ་སམ་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པ་ཨ་སམ་ ལྷ་ན་ པ་རི་ཤུ་སྤྱི་དོན་
ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྩི་རན་རྩ་རྩ་ པར་སུ་
རྩི་ལི་ཡ་ (Shri Birendra Prasad
Baishya, Member of Rajya Sab-
ha, Asom Gana Parishad, As-
sam) མཆོག་ ༣) ཨ་སམ་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པ་ཨ་སམ་ ལྷ་ན་ པ་རི་ཤུ་སྤྱི་དོན་
ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་ལི་ ལྷ་སུ་ ཚའོ་ལྷ་
རི་ (Shri Phani Bhusan Choud-

hury, Member of Lok Sabha,
Asom Gana Parishad, Assam)
མཆོག་བཅས་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་གིས། བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བོད་
དོན་ཁྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་གཉིས་ནས་ཁོན་
རྒྱ་གར་མངའ་སྡེ་ཁག་བཞེད་དང་། སྤྱི་དོན་
ཚོགས་པ་ཁག་མི་འབྲ་བ་གསུམ་གྱི་འཐུས་
མི་བདུན་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་
རེད། གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་རྒྱུ་ལས་བོད་དོན་ཁྱེད་སྤྱི་ཚོགས་
ཚུང་གཉིས་ལྷན་མོང་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་མི་
མངའ་སྡེ་དེ་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཆེད་ཐེབས་
གནང་བ་དང་། སྤྱབས་དེར་མངའ་སྡེ་དེ་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་རམ་ ལི་
ལྷ་སི་ ལྷོ་ལ་ (Shri. Ram Niwas Goel,
Speaker of Delhi Vidhan Sabha)
མཆོག་དང་། (AAP) སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་དང་། མངའ་སྡེ་དེ་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་མ་རྩན་ ལལ་ (Shri
Madan Lal, MLA Delhi) མཆོག་རྣམ་
གཉིས་ནས་སྡེ་ལེན་དང་། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པར་རྩི་ལྷན་གྱི་གོ་
སྤྱི་གཞན་མོང་།

བོད་དོན་ཁྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་གཉིས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་གྱི་ལྷ་མོ་ཆུ་ཆེད་ ༡༡༠༠ པ་
ནས་དགོང་མོ་ཆུ་ཆེད་ ༤༡༠༠ པ་དཔལ་
ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྡེ་བཞེད་པའི་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བོད་དོན་ཁྱེད་

སྐུལ་ཆོག་མཆོག་ལྷན་ཁྲིམས་ནས། ༡) རྒྱ་གར་
 དབུས་གཞུང་གི་ཨ་ཡུ་ཤི་ལྷན་ཁང་དང་།
 འཕྲོད་བསྟེན་དང་ནང་མིའི་བདེ་དོན་ཆོན་
 ཆེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་པར་ཉབ་རའོ་ རྒྱ་
 རྒྱེན་ (Shri Prataprao Jadhav, Min-
 ister of State (Independent
 Charge) Ministry of AYUSH &
 Ministry of Health and Family
 Welfare) མཆོག་དང་། ༢) རྒྱ་གར་དབུས་
 གཞུང་གི་རྩོམ་པ་དང་གཏེར་ཁའི་ཆོན་ཆེན་
 གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ས་ཏི་ཤ་ ཅན་ཅྷ་ཅྷ་
 རུབ་ཅྷེ་ (Shri Satish Chandra
 Dubey, Minister of State of Coal
 and Mines) མཆོག་ ༣) རྒྱ་གར་ཨ་རུ་ཁུ་
 ཅལ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཅྷེ་ཤེ་པི་སིད་
 དོན་ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་
 ཆོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་
 པའི་ ཅཱའོ་ (Shri Tapir Gao, Member
 of Lok Sabha, BJP, Arunachal
 Pradesh) མཆོག་ ༤) རྒྱ་གར་སྤུ་ར་རྟ་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཅྷེ་ཤེ་པི་སིད་དོན་
 ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཆོག་
 འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་མི་རེ་ཤི་ རྒྱ་
 མེ་ཤི་ལྷའི་ པའི་ལ་ (Shri Mitesh Ra-
 meshbhai Patel, Member of Lok
 Sabha, BJP, Gujarat) མཆོག་
 ༥) རྒྱ་གར་སྤུ་ར་རྟ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་
 ཅྷེ་ཤེ་པི་སིད་དོན་ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་
 དབུས་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་བོད་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲུང་གིས་བྱམ་མོང་ཐོག་རྒྱ་གར་ཕྱི་ལི་
 མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་ཆོག་མ་པའི་སྐུ་ཞབས་རམ་ ཉེ་ཨ་ཤི་ ཅྷའི་ (Shri. Ram Niwas Goel) མཆོག་དང་། (AAP) སིད་དོན་ཆོག་མ་པའི་
 ཆོག་མི་དང་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མ་ཅྷེན་ ལལ་ (Shri Madan Lal) མཆོག་ནས་གཏིས་མཇུལ་འབྲུང་སྐབས་།

ཞབས་ཏ་ས་ལུག་ལྷའི་ མོ་མ་ལྷའི་ པའི་ལ་
 (Shri Hasmukhbhai Somabhai
 Patel, Member of Lok Sabha,
 BJP, Gujarat) མཆོག་ ༦) རྒྱ་གར་ཅྷེ་
 ཏར་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྒྱ་ཤི་ཏི་རེ་ལ་ རྒྱ་
 ཏུ་རྒྱལ་སིད་དོན་ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་
 དབུས་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་
 ཞབས་སུ་ཅྷ་ཀར་ སི་ཅྷ་ (Shri Sudhakar
 Singh, Lok Sabha MP, Rashtriya
 Janata Dal, Bihar) མཆོག་ ༧) ལ་
 དུག་མ་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་ནས་ཡིན་
 པ་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་
 འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་མོ་ཏ་མཏ་ ཏུ་ནི་ཅྷ་
 (Shri Mohammad Haneefa, Lok
 Sabha MP, Independent, Lada-
 kh) མཆོག་ ༨) རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཏུ་མི་ལ་
 བ་དུ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཀོང་རེ་པི་སིད་

དོན་ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་
 ཆོག་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ལུ་ཤི་
 ལན་ཤི་ སེན་ཐེལ་ (Shri Shashikant
 Senthil, Lok Sabha MP, Indian
 National Congress, Tamil Nadu
 (Former IAS Officer)) མཆོག་ ༩) ལུ་
 ཏར་ལན་ཤི་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཅྷེ་ཤེ་པི་
 སིད་དོན་ཆོག་མ་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་
 འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་རུ་རེ་ཤི་ ཅྷན་
 སལ་ (Shri Naresh Bansal, Rajya
 Sabha MP, BJP, Uttarkhand) མཆོག་
 ༡༠) རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་མི་རྩོ་རམ་མངའ་སྡེ་
 ནས་ཡིན་པ་རྩོ་རམ་མི་མང་ལས་འགུལ་
 སིད་དོན་ཆོག་མ་པའི་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་
 འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་རི་ཅར་ཤི་ བན་ལལ་
 (Shri. Richard Vanlalh-
 mangaiha, Lok Sabha MP, Zoram

Peoples Movement, Mizoram) མཆོག་ ༡༡) རྒྱ་གར་ཨོ་ཏི་ས་མངའ་སྡེ་
ནས་ཡིན་པ་ནི་རྩི་འཛིན་ཚོགས་པའི་
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་རྩི་འཛིན་
རྩི་འཛིན་ལཱ་ རྩི་འཛིན་ (Dr. Ravindra
Narayan Behera, Lok Sabha MP,
BJP Orissa) མཆོག་ ༡༢) རྒྱ་གར་གོང་
རེ་སི་འཛིན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་འཐུས་མི་རྩི་འཛིན་ལཱ་སྤྱི་འཐུས་
ལི་ རྩི་འཛིན་ (Smt Meenakshi Na-
trajan, All India Congress Com-
mittee, Former MP (Neemuch)
and President, Rajiv Gandhi Pan-
chayat Raj Sangathan) མཆོག་
༡༣) ཉམས་ཞིབ་པ་སྤྱི་ཞེ་སིང་ སིང་
(Shri Jeet Singh, Researcher, Ra-
jiv Gandhi Institute of Contempo-
rary Studies) ལགས། ༡༤) རྩི་འཛིན་
མངའ་སྡེ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྩི་འཛིན་
འཐུས་པའི་ལཱ་སྤྱི་འཐུས་ རྩི་འཛིན་ (Dr.
Pankaj Pushkar, Senior Fellow,
Legislative Support Group, Rajiv
Gandhi Foundation, and Former
MLA, Delhi Legislative Assembly)
མཆོག་ ༡༥) སྤྱི་ཞེ་སིང་ རྩི་འཛིན་
ལི་ (Shri Bhanwar Meghwanshi,
People's Union for Civil Liberties)
ལགས། ༡༦) རྩི་འཛིན་པ་སྤྱི་ཞེ་སིང་ སིང་
(Prof. Subhash Saini, Editor,
Journal Desh Haryana) ལགས་

བཅས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་འཛིན་ཚོགས་ ༡
དང་། རྩི་འཛིན་ཚོགས་པ་ཆེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་
ལྷ་ཡི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་
འཐུས་མི་འཛིན་ ༤ དང་། གཞན་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་རྩི་འཛིན་པ་དང་། མངའ་སྡེ་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྩི་འཛིན་པ་སྤྱི་འཐུས་
ལི་ རྩི་འཛིན་ ༡༦ ཅམ་མཇུག་འབྲུག་གནང་
ཡོད་པ་རེད།

བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིན་གསུམ་
པ་ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་
ཚོགས་ཆུང་དང་པོས། ༡) རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་
ལྷ་ཡི་འཛིན་གཞི་བྱས་པའི་རྩི་འཛིན་ཚོགས་
པའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་
མེད་ཀྱིས་རྩི་འཛིན་ཚོགས་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་

ཞེས་ སན་མོ་ལི་ (Shri B L Santhosh,
National General Secretary of
BJP) མཆོག་དང་། ༢) རྩི་འཛིན་ཚོགས་
པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མགྱེན་ཚབ་པ་སྤྱི་
ཞེས་པའི་ལས་ ལྷན་ལ་ (Shri Prem
Shukla, National Spokesperson
of BJP) མཆོག་ ༣) རྩི་འཛིན་ཚོགས་
པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མགྱེན་ཚབ་པ་སྤྱི་
ཞེས་པའི་ གེ་རི་ལི་རྩི་ ཨ་གར་ཨ་གར་
(Shri Gopal Krishna Agarwal, Na-
tional Spokesperson of BJP)
མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་སོ་སོར་མཇུག་
འབྲུག་གནང་རྒྱུ་ རྩི་འཛིན་ཚོགས་
པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
དང་། ཚོགས་ཁང་། གསར་འགོད་འདུ་
འཛོམས་ཁང་སོགས་སུ་གཟིགས་སྐོར་སྤྱོད་
ཞིང་གནང་སོང་། བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཚོགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཆུང་གཉིས་ལྷན་མོང་ནས་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞེ་སིང་ སིང་ (Shri Tapir Gao, MP Lok Sabha) མཆོག་དང་ལྷན་སོ་སོར་མཇུག་གནང་སྐབས་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཨ་ཡུ་ཤི་ལྷན་ཁང་དང་། འཛོད་བསྐྱེན་དང་ནང་མིའི་བདེ་དོན་ཆོན་ཆེན་གཞིན་པ་སྤྱི་ཞབས་པར་ཏབ་རའོ་ ལྷ་རྩེབ་ (Shri Prataprao Jadhav, Minister of State (Independent Charge) Ministry of AYUSH & Ministry of Health and Family Welfare) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་འབྲེལ་གནད་སྐབས་།

ཆུང་གཉིས་པས། ༡) རྒྱ་གར་ཡུ་པི་མངའ་
ཕྱེན་ས་ཡིན་པ་རྩི་རྩེ་པི་སྤིད་དོན་ཆོགས་
པའི་གྲོས་ཆོགས་གོང་མའི་འཕུས་མི་ལྷ་མ་
སྤྱི་སན་རྩིཏ་ ཡ་རྩེབ་ (Smt Sangeeta
Yadav, Rajya Sabha MP) མཆོག་
དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་འབྲེལ་གནད་ཡོད།

དགོང་རྩི་ཆུ་ཆོད་ ༢༡༠༠ པའི་
ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་དང་།
འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་ཐུན་
མོང་གི་གོ་སྤྱི་གཞི་ཕྱི་ལི་ཨ་ཤོ་ཀ་ (The
Ashok hotel) གསོལ་མགོན་ཁང་དུ་རྒྱ་
གར་གྲོས་ཆོགས་འཕུས་མི་དང་། གྲོས་
ཆོགས་འཕུས་མི་རྩུར་པ་གཅིག་ མངའ་ཕྱེད་
གྲོས་ཆོགས་འཕུས་མི་རྩུར་པ་གཅིག་
བཅས་ཁྱོད་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྤིད་མི་སྣ་ ༡༥
དང་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་

འཕེལ་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་བོད་དོན་ཁྲི་
སྤྱི་ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་
ནམ་པ། ཕྱི་ལི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་འཛིགས་
མེད་འབྱུང་གནས་མཆོག་ འཕགས་བོད་
འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
བཟ་ཤིས་བདེ་སྤྱིད་ལགས་དང་ལས་བྱེད་
བཅས་ལྷན་འཛུགས་ཐོག་ རྒྱ་གར་གྲོས་
ཆོགས་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱོར་
ཆོགས་པ་དངོས་སུ་སྤྱར་གསོ་གནང་བ་
དང་སྤྱུགས། ཨོ་རི་ས་མངའ་ཕྱེན་ས་ཡིན་པ་
རྩི་རྩེ་པི་སྤིད་དོན་ཆོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཆོགས་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྩུར་
ཏུར་ཏེ་ སྤྱ་ཏབ་ (Shri Bhartruhari
Mahtab, MP Lok Sabha, BJP,
Orissa) མཆོག་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོགས་
འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱོར་ཆོགས་པའི་
(All Party Indian Parliamentary

Forum for Tibet (APIPFT)) ཆོགས་
གཙོར་བསྐོ་གཞག་དང་། ཨ་རུ་ན་ཅལ་
མངའ་ཕྱེན་ས་ཡིན་པ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོགས་
འོག་མའི་འཕུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཏེ་པིར་ ལྷ་ལོ་
(Shri Tapir Gao, MP Lok Sabha)
མཆོག་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཞིན་ (Co-
Convener of the APIPFT) བཅས་ལ་
བསྐོ་གཞག་གནང་བའི་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོ་མཁན་
པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་
གསར་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བའི་ཆོགས་པའི་
ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་རྩུར་ཏུར་ཏེ་ སྤྱ་
ཏབ་མཆོག་ལ་འཆམས་འདྲི་དང་། ཆོགས་
གཞིན་སྤྱི་ཞབས་ཏེ་པིར་ལྷ་ལོ་མཆོག་ལ་
འཆམས་འདྲིའི་མཇུག་དང་དང་། ལས་
འབྲུར་ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་སུ་རིཏ་ གུ་
མར་ (Shri Sujeet Kumar, former
Covenor of APIPFT) མཆོག་ལ་དགའ་
སྤྱིལ་མཇུག་དང་དང་། སྤྱོན་པའི་སྤྱི་འབྲེལ་
ཞིག་བྱུག་ཏུགས་སུ་ཕུལ་རྗེས། དཔལ་ལྷན་
ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཕགས་བོད་
གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་
གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན། རྒྱ་
གར་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྤྱོར་
ཆོགས་པའི་བྱུང་རིམ་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། དེ་རྗེས་
སྤྱི་ཞབས་སུ་རིཏ་ གུ་མར་ (Shri Sujeet

Kumar) མཆོག་གིས་འདས་པའི་ལོ་གསུམ་རིང་ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རྒྱུ་བྱུང་བར་དགའ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟོར་དང་། ལྷ་ཁྱེ་ལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ཟླེ་རུ་པ་ཏ་ན་ཡག་ (Biju Patnaik) ལགས་ཀྱིས་མངའ་སྡེའི་ནང་བོད་མི་ནུམས་ཐོག་མར་བཅན་གྱི་ལ་འཕྱོར་སྐབས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མཐུན་ཀྱེན་རི་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་སྟོར་སོགས་ལྷ་ཁྱེ་ལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྟོར་། ཀྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་སྤྱི་ཞབས་རྩོར་རི་པར་ནན་ཁྱེ་མི་མཆོག་གིས་ཀྱ་གར་གྱི་དགའ་བོ་རོ་མ་ནི་རྒྱ་ནག་ཡིན་པ་ལས་པ་གི་མི་ཐན་མིན་པ་གསུངས་པའི་སྟོར་དང་། འབྲེལ་ཏེ། འཕགས་བོད་ས་མཆོམས་ལས་ཀྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཆོམས་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྟོར་སོགས་གསུངས་གནང་བ་དང་། གསར་དུ་བསྐྱོད་གཞག་བྱུང་བའི་ཚོགས་གཞོན་ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཏ་པིར་ གླའོ་ (Shri Tapir Gao, MP Lok Sabha) མཆོག་གིས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ད་རེས་ལས་ཁེལ་གྱིས་ཚོགས་འདུར་བཅར་མ་ཐུབ་པའི་སྟོར་དང་། ཁོང་ནི་དུས་རྒྱུན་ནས་བོད་དོན་སྟོར་སྟོང་སྟོང་བྱུགས་ཆེ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་སྟོར་དང་། ཉི་མ་ལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པས་བོད་དོན་རྒྱ་སྤྱེལ་ཚོགས་ཚུངས་གཉིས་ཐུན་མོང་ནས་ཀྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་སུ་རྟ་ཀར་ སི་རྟ་ (Shri Sudhakar Singh) མཆོག་དང་། ལ་དུགས་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་ནས་ཡིན་པ་ཀྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་མོ་ཏ་མཏ་ ལྷ་ཁྱེ་རྩ་ (Shri Mohammad Haneefah) མཆོག་གིས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་མི་ཏེ་ལི་ ཏ་མེ་ལི་རྒྱལ་ པ་ཏེ་ལ་ (Shri Mitesh Rameshbhai Patel) མཆོག་ ཀྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་ལྷི་ཁན་ཏེ་ སེན་ཟེལ་ (Shri Shashikant Senthil) མཆོག་སོགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱ་གར་མངའ་སྡེ་ཁག་དང་། བོད་དབར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆོང་ལས་དང་། རིག་གཞུང་། ས་མཆོམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཀྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཆོམས་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ། བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཀྱ་ནག་གི་བཅན་བཟུང་འོག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ། བོད་མི་ཆོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་རང་ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་ཐོག་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་དགོས་པ། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་ནུམས་འབྲེལ་མར་སྟོན་བཀོད་གཏོགས་པ།

བོད་རྒྱའི་དཀར་ཆོག་སེལ་ཐབས་སྤྱད་གཉིས་སྤྱན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་བརྒྱུད་གྲོས་མོལ་སྤྱར་གསོ་ཡོང་བར་ཀྱ་དམར་གཞུང་ལ་སྤུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ། ཀྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་འཁྱོག་བཤད་ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཆོང་མས་ཁུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་གནང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། སྤྱི་པར་ལྷན་སློན་གནང་སོང་།

ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ ༡) ཀྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་སུ་རི་ཏ་ཀུ་མར་ (Shri Sujeeth Kumar, former Covenor of APIPFT) མཆོག་

དང་། ༩) གསར་དུ་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་བའི་
 རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་
 ཞབས་ཏེ་མེར་ གཏོང་ (Shri Tapir Gao, MP Lok Sabha) མཆོག་ ༩) རྒྱུ་སྐྱོར་
 རྒྱལ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྟེན་ཅེ་བའི་སྲིད་
 དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་
 མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ལྷ་ལོ་ལྷ་ རེ་རྩ་
 (Shri Manoj Tigga, MP Lok Sabha, BJP, West Bengal) མཆོག་ ༡༠) རྒྱ་གར་
 རྒྱལ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཨ་མོ་མེ་མེ་སྲིད་
 དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་

གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་
 ཞབས་ཏེ་ཡུ་ཏེ་ རྩ་སྐུ་ལྷ་ཏེ་མེ་ (Shri Joyanta Basumatary, MP Lok Sabha, United People's Party Liberal, Assam) མཆོག་ ༡༡) རྩ་སྐུ་ལྷ་ཏེ་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྟེན་ཅེ་བའི་སྲིད་དོན་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
 འཐུས་མི་ལུ་མ་སྐུ་ཨེ་མི་ བཀྲ་ལོན་ (S. Phangnon Konyak, Rajya Sabha, BJP, Nagaland) མཆོག་ ༡༢) ཨ་མོ་མེ་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཨ་མོ་མེ་ རྩ་སྐུ་ བ་ཅི་
 འཕྲ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་

རྩ་སྐུ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྟེན་ཅེ་བའི་སྲིད་
 དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་
 མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ལྷ་ལོ་ལྷ་ སར་
 ཀར་ (Shri Jagannath Sarkar, MP Lok Sabha, BJP, West Bengal) མཆོག་ ༡༣) མ་ལི་ལུ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་
 ཀོང་ལེ་མི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ལྷ་ལོ་ལྷ་
 གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཨ་ལྷ་ལྷ་མ་ རྟེན་མོ་ལ་
 ཨ་ཀོང་ལེ་མེ་ (Associate Professor Angomcha Bimol Akoijam, Lok Sabha MP, INC, Manipur) མཆོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ བའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་རྒྱ་གར་འོག་མའི་ཚོན་ཆེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ས་ཏི་ལ་ ཅན་ཏེ་
 ལུ་ལྷ་ (Shri Satish Chandra Dubey, Minister of State of Coal and Mines) མཆོག་དང་ལྷ་ལྷ་མངའ་སྡེ་གཞན་སྐབས་།

༡༤) འབྲས་ལྷོངས་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་
 འབྲས་ལྷོངས་ཀ་རན་ལེ་ཀ་ཅི་ མོང་ཆ་སྲིད་
 དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་
 མའི་འཐུས་མི་ཨིན་རྩ་ ཏང་ སུ་རྩ་ (Shri Indra Hang Subba, Lok Sabha MP, Sikkim Krantikari Morcha, Sikkim) མཆོག་ ༡༥) ཨ་མོ་མེ་མངའ་སྡེ་
 རྩ་སྐུ་ལྷ་ཏེ་ཀོང་ལེ་མི་སྲིད་དོན་ཚོགས་
 པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་
 མི་སྐུ་ཞབས་པ་རུ་ལུ་ རྟེན་ཏེ་མའི་
 (Shri Pradyut bordoloi, Lok sabha MP INC, Assam) མཆོག་ ༡༦) ཨ་མོ་མེ་

མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཨ་མར་སི་རྩ་ རེ་
 མོ་ (Shri Amarsing Tisso, MP Lok Sabha, BJP, Assam) མཆོག་ ༡༧) ཨ་
 མོ་མེ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་མི་མང་མཐུན་
 སྤྱི་ལ་གུ་ཡངས་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་

ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་རྟེན་
 རན་རྩ་ བར་སཏ་ རྟེན་ལི་ཡ་ (Shri Birendra Prasad Baishya, Member of Rajya Sabha, Asom Gana Parishad, Assam) མཆོག་ ༡) རྒྱུ་སྐྱོར་

མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྟེན་ཅེ་བའི་སྲིད་དོན་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
 འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་པ་ལི་ ལུ་སཏ་ ཅོལ་རྩ་
 ཅེ་ (Shri Phani bhusan Choudhury, Lok Sabha MP) མཆོག་ ༡༨)

ལ་དྲགས་དབུས་འཛིན་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པ་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཆོག་འོག་
མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་མོ་ཏ་མཏ་ ལྷ་ནི་ཆ་
(Shri Mohammad Haneefa, Lok
Sabha MP, Independent, Lada-
kh) མཆོག་ ༡༩) རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་
མའི་འཕུས་མི་ཟུར་པ་ལྷུ་སྐུ་མ་ནེ་ཀ་ ལྷན་
དྲེ་ (Smt. Maneka Gandhi, Mem-
ber of the Lok Sabha) མཆོག་ ༡༥)
ལྷེ་ལི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མི་
ཟུར་པ་འབྲུམ་རམས་པ་པན་ཀཱ་ སུ་ཤི་
ཀར་ (Dr. Pankaj Pushkar, Senior
Fellow, Legislative Support
Group, Rajiv Gandhi Foundation,
and Former MLA, Delhi Legisla-
tive Assembly) མཆོག་བཅས་མེད་ས་
གནང་འདུག

བོད་དོན་ཁུ་སྐུལ་ཉིན་བཞི་པ་ཕྱི་
ཆེས་ ༡ ཉིན། བོད་མི་མང་གི་འཕུལ་རྒྱུན་
ལས་ཀྱི་སྐུ་ཆབ་ཆོག་ཆུང་དང་པོས། ༡)
རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཆོག་མའི་ཆོག་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སུ་ཇི་
ཀུ་མར་ (Shri. Sujeet Kumar) མཆོག་
དང་། ༢) གྲོས་ཆོག་གོང་མའི་འཕུས་མི་
སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཐེ་ སུ་རེ་ཤི་ རེ་ཤེ་
(Shri Kethi Reddy Suresh Reddy)
མཆོག་ ༣) ལྷ་ལྷ་ཆ་ ལྷལ་སྤིང་དོན་ཆོག་
མའི་རྒྱལ་ཡོངས་བྱང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་མོ་ཏ་
མཏ་ ལི་སུར་ (Shri Mohammad

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ ལྷ་ ༡ བའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་ ༡) རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་མི་ཅར་ཤེ་ ལྷན་ལས་མན་ལྷེ་ (Shri. Richard Vanlalhmangaiha) མཆོག་དང་། ༢) གྲོས་ཆོག་གོང་མའི་འཕུས་མི་ལྷུ་སྐུ་སན་ལྷེ་ ཡ་རྟེན་ (Smt Sangeeta Yadav, Rajya Sabha MP) མཆོག་རྣམ་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

Nisar) མཆོག་ ༤) རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཆོག་མའི་རྒྱལ་ཡོངས་བྱང་སྤེལ་
ཆོག་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སུ་རེན་རྟ་ ཀུ་
མར་ (Surendra Kumar) ལགས་
མཇལ་འཕྲད་དང་། བོད་དོན་ཁུ་སྐུལ་
ཆོག་ཆུང་གཉིས་པས། ༡) རྒྱ་གར་སྤྱི་
ཐོག་ཉི་ལང་ལྷ་ན་ནས་ཡིན་པ་ལྷ་རཏ་ ར་

ཤི་ཏ་ར་ སྐུ་མི་མི་སྤིང་དོན་ཆོག་མའི་
གྲོས་ཆོག་གོང་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་
ཀེ་ཐེ་ སུ་རེ་ཤི་ རེ་ཤེ་ (Shri
Kethi Reddy Suresh Reddy, Ra-
jya Sabha MP, Bharat Rashtra
Samithi, Telangana) མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེལ་ཆབ་ཨོགས་ཚུང་དང་པོས་ཀྱ་གར་ཤོས་ཨོགས་བོད་དོན་ཀྱང་སྐྱོར་ཆོག་གས་་པའི་ཨོགས་གཙོ་བླུ་པ་སྐུ་ཞབས་སུ་རྟེན་ ཀུ་མར་ (Shri. Sujeet Kumar) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

མཇུག་འབྲུག་སྐབས་སོ་སོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཆབ་ཨོགས་ཚུང་གཉིས་ནས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། བོད་མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ད་ཆ་ལོ་ངོ་ ༦༥ རིང་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱང་སྐྱོར་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ཀྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་བཀའ་བློན་རྗེས་བློ་བྱུས་བ་དང་སྐྱགས་གཙོ་ལོ་གསུངས་དོན། ཀྱ་གར་དམར་གཞུང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིམས་འགལ་བཅོམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་གཞུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྱས་མཆོམས་མ་ཆད་པར་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟོ་ཆར་སྐྱུ་གཤམ་དམ་དང་རྩ་བ་ཆེ་རུ་འགོ་བཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ། ཉེ་བའི་ཆར་ཀྱ་གར་གཞུང་གིས་

ཀའི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་མོ་ཀའི་དགོན་པའི་ནང་བསྟན་གྱ་རྩེད་རྣམས་བཅོམ་ཤིང་གིས་ཀྱ་གཞུང་གི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་སློབ་འཇུག་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་ཀྱ་གར་དམར་

གཞུང་གིས་མགོ་ལོག་ཏུ་བོད་ནང་གི་སྟན་འགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལེས་རིག་ཅོར་བུའི་སློབ་སྦྱིང་བཅོམ་དབང་གིས་སློབ་རྒྱལ་བཅུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསལ་སྟོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་ཉམས་དམས་ཅ་བ་ཆུག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བའི་ཐོག་སྐྱུ་ལྷག་གཞུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་གྱིས་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནང་མཉམ་བཟེས་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རིགས་རྩས་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་སྐྱུང་བརྟན་མིག་གང་སར་བཅུགས་ནས་བོད་མིའི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དམ་དམ་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་ད་ལྟོ་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྐབས་སྐོར་ཞིབ་ཟུང་སྤྱོད་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་རྗེ་ཤེ་པུ་སྤྱི་དོན་ཨོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མགྲིན་ཆབ་པ་སྐུ་ཞབས་པེ་ཤིས་ ཤུག་ལ་ (Shri Preqm Shukla) མཆོག་དང་། ལྷ་ཞབས་རྟེན་པལ་ ཀའི་ཤེ་རྩ་ ཨ་གར་ཁྲལ་ (Shri Gopal Krishna Agarwal) མཆོག་རྣམ་གཉིས་མཇུག་འབྲུག་སྐབས།

[illegible]

རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གཞུག་
 རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལ་གཞིས་བཞུགས་
 བོད་མི་ཆོས་འདོད་པ་མེད་ཅིང་ཁྲོམ་གཏོང་
 ཆེན་པོས་ཞི་ཚོལ་མཆམས་མི་ཆད་པར་
 བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་
 དེ་བས་བྲག་གཞོན་ཞུགས་ཆེར་བཏང་བའི་
 རྒྱ་གིས་བོད་མི་རྣམས་བཞོད་ཐབས་བྲལ་
 ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་དེ་བོད་མི་གངས་
 ༡༥༦ གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱབས་བཏང་
 ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐུ་མཐུད་ཆོད་སེམས་
 བརྟན་པོས་འབྲེལ་ཚོལ་སྤྲད་གསོ་ཡོང་
 ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་རིམ་པར་བྱས་ཀྱང་།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་ས་
 བཟུང་དེར་ཡ་ལན་ཆད་ལྷན་མ་བྱས་པར་
 བརྟེན་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་འཕྲིག་དེ་

བཞིན་སེལ་མ་ཐུབ་པར་སྐྱབ་བསྐྱད་ཡོད་
 པའི་གནས་སྐབས་སྐོར་སོགས་དེ་སྤྱོད་དང་
 རྒྱགས། བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཅའ་
 གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ད་
 ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་བཟུང་འོག་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ།
 བོད་མི་ཆོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་རང་
 ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་བཅས་
 ལ་ངོས་འཛིན་དང་། ལམ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་བོད་ནང་གི་ཆབ་
 གྱིད་བཅོན་པ་རྣམས་འབྲལ་མར་སྐྱོད་
 བཞུགས་དགོས་པ། བོད་རྒྱལ་དཀར་ཆེན་གྱི་
 སེལ་ཐབས་སྤྱད་གཉིས་སྤོང་དབུ་མའི་ལམ་
 གྱི་སྤྱད་བྱས་བརྒྱད་ཁྲོས་མོལ་སྤར་གསོ་
 ཡོང་བར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་སྐུལ་འདེད་
 གཏོང་རྒྱ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་།

སྐད་ཡིག་བཅས་ཅ་མེད་པའོ་རྒྱལ་རྒྱ་དཔར་
གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་གྱིད་བཞིན་
བ་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་དོན་
ཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱ་གར་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ནས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་
གནང་རྒྱུ་ཞུས་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་ལ་འཇུག་མིའི་པོད་
དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོག་མ་མིའི་ཁྲིངས་མཉམ་
ཞུགས་ཡོང་ཐབས་སོགས་ཞུས་པར། གྲོས་
ཆོག་ལ་འཇུག་མི་ནམ་པས་ལུ་མཐུད་པོད་
དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་། རྒྱ་གར་གྲོས་
ཆོག་ལ་འཇུག་མིའི་པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་
ཆོག་ལ་པའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་སོགས་གནང་བ་བྱུང་
སོང་།

བོད་དོན་ཁུ་སྐུལ་ཉིན་ལྔ་པ་ལྟེ་
 ཆེས་ ༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་སྐུ་ཆ་བ་ཆོག་པ་རྒྱུ་ལ་ཉིས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་མི་རྣམས་ཀྱི་གར་གྱི་ཁྲོས་ཆོག་པ་
 བོད་མའི་ཆོག་པ་དུས་ཐེངས་ ༡༩༥༥ ལའི་
 ཐོག་ཟུར་ཉན་དུ་ཆེད་ཕེབས་གནང་སྟེ། རྒྱ་
 གར་གྱི་ཁྲོས་ཆོག་པ་བོད་མའི་ཆོག་པ་
 འདྲར་དངོས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ནི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་
 གར་ཁྲོས་ཆོག་པ་གསར་པའི་ནང་ཟུར་ཉན་
 དུ་ཕེབས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད།

ཐེངས་འདིའི་ལས་རིམ་སྐབས་
འཕགས་པོད་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་གི་

འགན་འཛིན་བཟ་ཤིས་བདེ་སྦྱིད་ལགས་ ལས་བྱེད་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་མཚོ་ལགས། འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལགས་བཅས་མཉམ་
 དང་། སྤེ་མིང་གོས་ཚོགས་འཕུས་མིང་ ཚོགས་རྒྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ བཅར་ཁྲིམ་ཡོད་པ་བཅས།
 འབྲེལ་མཐུན་པ་ཚོགས་རྒྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ བསྟན་འཛིན་གིས་རབ་ལགས་དང་། བསྟན་

དཔལ་ལྷན་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་གར་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མིང་པོད་དོན་ཀྱང་སྦྱོར་ཚོགས་པ་སྤྱར་
 གསལ་མཛད་སྤྱི་འཕུས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢ ཉིན་ཀྱང་གར་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མིང་པོད་དོན་ཀྱང་སྦྱོར་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་སྤྱར་གསལ་གནང་བའི་མཛད་
 སྤྱི་འཕུས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

འབྲེལ་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་པོད་དོན་ཀྱང་
 སྤྱི་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཕུས་
 དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་
 མཆོག་དང་། སྤྱི་འཕུས་སློབ་དཔོན་ཐུབ་
 བསྟན་ཀྱིས་མཆོག་མཆོག་ སྤྱི་འཕུས་ཚོ་
 ཆང་དོན་གྲུབ་བཟ་ཤིས་མཆོག་ སྤྱི་འཕུས་
 དགེ་བཤེས་རབ་གངས་རི་མཆོག་ སྤྱི་
 འཕུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཀྲོང་རིན་ཆེན་ཀྱིས་
 མཆོག་མཆོག་ སྤྱི་འཕུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་
 ཅན་མཆོག་ སྤེ་མི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་
 འཛིན་པ་མེད་འབྱུང་གནས་མཆོག་
 འཕགས་པོད་འབྲེལ་མཐུན་ལས་ཁང་གི་
 འགན་འཛིན་བཟ་ཤིས་བདེ་སྦྱིད་ལགས་
 དང་ལས་བྱེད་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ ཀྱང་
 གར་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མིང་པོད་དོན་ཀྱང་
 སྦྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་
 གཞིན་བསྐོས་གཞག་དང་། ཚོགས་པ་དངོས་
 སུ་སྤྱར་གསལ་གནང་རྒྱུའི་མཛད་སྤྱོད་ཞིག་
 བསྐོར་ཚོགས་གནང་ཡོད།

༢༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢ ཉིན་དགོང་ཉི་མཚོ་ ༢༡༠༠ པའི་ཐོག་པོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་དང་།
 འཕགས་པོད་འབྲེལ་མཐུན་ལས་ཁང་ཐུན་
 མོང་གི་གོ་སྤྱི་འཕུས་སྤེ་མི་ཨ་ཤོ་ཀ་ (The
 Ashok hotel) གསལ་མཆོག་ཁང་དུ་
 གར་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མི་ ༡༩ དང་།
 གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མི་ཐུབ་པ་གཅིག་ མངའ་
 སྤེ་མི་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མི་ཐུབ་པ་གཅིག་
 བཅས་ཁྱོན་ཀྱང་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་ ༡༥
 དང་། དཔལ་ལྷན་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་
 ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་

གཙོ་མཆོག་གིས་འཆ་མས་འདི་དང་སྤྱགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ད་རེས་ཁྱེད་ཀྱིས་འདིར་ཕེབས་པ་འདིས་བོད་དོན་ཐོག་ལྷན་གསལ་ལྷན་པུན་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཆོག་གི་ཡོད་པས་ཐོག་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བོད་མི་ཁྱེ་ཆོ་བརྒྱད་ཅན་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་རྒྱ་གར་ནི་ད་ཆོའི་པ་ལུལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཆོད་དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་འཇུག་རྒྱལ་སྤྱི་མགོན་གནང་བར་བརྟེན་ནས། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བཅས་པ་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་མགོན་གནང་བ་དག་ད་ཆོས་སྤྱོད་ནས་བཀའ་བཅུད་ཀྱི་ཐོན་ཐོན་ལྟ་བུ་ཡོད། གཞི་ཅིའི་འཕགས་བོད་གཉིས་དབར་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ད་ཆོའི་དབར་འབྲེལ་བའི་མང་གཞི་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་བརྒྱད་ནས་པན་ཆུས་ལོན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུར་པན་ཆུས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ད་ཆོའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གཞུང་

དང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མང་གཞིར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་པན་ཆུས་ཡོད་ཆོས་དང་། ལུས་བཅི་ཡོད་པའི་གཞི་ཆེན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་སྤྱི་མཐུན་གོང་མཐོར་སྤེལ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཆང་མར་ཡོད་པ་དེ་ཅས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བཅུད་དང་། འཕགས་བོད་དབར་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་ལ་གསུངས་པ་དང་།

རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་བྱུང་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གསུངས་དོན། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་ (All-Party Indian Parliamentary Forum for Tibet (APIPFT)) བེ་རྒྱ་གར་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་སྤྱི་མང་ལས་ཁུལ་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་པ་འདི་བརྒྱད་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་པས་ཐུན་མོང་ཐོག་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ཞུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་བ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཆོན་ཆེན་གནང་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་ཞབས་ཞེས་མི་ཅག་ལ་ (M. C. Chagla) མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་ལོག་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་ཐོག་མར་གསལ་འཇུགས་གནང་བ་དང་། རིམ་པས་རྒྱ་གར་

རྒྱལ་སྤྱང་ཆོན་ཆེན་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་བ་སྤྱོད་ཞབས་ཞེས་མི་ཅག་ཀྱི་ཁོ་མོ་ (George Fernandes) མཆོག་དང་། སྤྱོད་ཞབས་ཞེས་མི་ཅག་ (Mohan Singh) མཆོག་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་པ་དེ། ཚོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གསལ་འཇུགས་གནང་བ་དེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པ་མཆོག་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དོན་ཐོག་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱོད་ཞབས་ཞེས་མི་ཅག་ (Shri Sujeet Kumar, MP Rajya Sabha) མཆོག་གིས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོས་བཟུང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོའི་འགན་ཁུར་བཞེས་པ་དང་། དུས་ལུན་དེའི་རིང་སྤྱོད་ཞབས་ཞེས་མི་ཅག་གསལ་ལྷན་པུན་གིས་ཐུག་ལས་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཡོད་པར་བཀའ་བཅུད་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཁོང་གི་དབུ་ཁྲིད་ལས་སྤོན་ལོག་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྤྱི་ལྷན་གོང་མཐོར་གཏོང་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆ་དོན་ཐོག་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་སྤྱངས་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེམས་ཐབས་གནང་ཡོད་པ་དེ། ལྷན་པུན་དུ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་དང་མི་མང་ནང་བོད་དོན་

ཐོག་གོ་རྟོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་གནང་
 མཁན་སྐུ་ལྷན་ལྷན་ཆེར་བཏང་བྱ་བ་
 བྱུང་ཡོད། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཞབས་
 ལུ་རྒྱ་གར་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 རྒྱུ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་བྱ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་ལ་མ་ལྟོངས་ཡོང་བའི་སྒོ་ནས་
 འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གཞི་ཅའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 འོག་མའི་ (Lok Sabha) འོས་བསྐྱུ་བྱ་བ་
 རྗེས། ལོ་ལྷ་རེའི་མཆོམས་ལ་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་
 ཚོགས་པ་སྐྱར་གསོ་དང་འབྲེལ། ཚོགས་
 པའི་ཚོགས་གཙོ་བསྐོས་གཞག་གནང་སྒོལ་
 ཡོད་པ་ལྟར། དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཨོ་ཏི་ཕ་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཟླེ་རེ་པའི་སྤྱི་དོན་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
 འཐུས་མི་སྤྱོད་ཞབས་རྒྱ་ཏུར་ཏུ་རི་ ལྷ་ཏུ་བ་
 (Shri Bhartruhari Mahtab, MP Lok
 Sabha, BJP, Orissa) མཆོག་གིས་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་
 བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆང་མས་མཁྱེན་
 གསལ་ལྟར། རྒྱ་ཞབས་ཁོང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཆབ་སྲིད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་དང་། རྒྱ་བས་
 ལཱ་འེ་རིང་ཨོ་ཏི་ཕ་མངའ་སྡེའི་ཀ་ཏག་ཁོངས་
 ནས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་
 མི་གནང་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་བས་ ༡༣ པའི་རྒྱ་གར་
 གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་འདེམས་
 ཐོན་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བས་ ༡༩ པར་

བསྐྱེད་མར་རྒྱ་བས་བཟུན་ཀྱི་རིང་རྒྱ་གར་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་གནང་སྤྱོད་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་
 གཞེངས་སུ་ཐོན་པའི་ཐུག་ལས་རྒྱ་ཆེ་གནང་
 ཡོད་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མིའི་ཐུག་བྱུང་གི་གཞེངས་
 ཏུགས་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ཞབས་
 ཁོང་གི་དུས་རྒྱུན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་
 བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྐོར་སྤྱོད་གནང་མཁན་
 གཙོ་བོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར། རྒྱ་
 ཞབས་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་
 བཞེས་པ་ནི་ང་ཚོས་དགའ་སྟོབས་བྱེད་འོས་
 པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
 ཨ་རུ་ན་ཅལ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཟླེ་རེ་པའི་
 སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱོད་ཞབས་ཏུ་པེར་ ལྷ་ཏོ་
 (Shri Tapir Gao, MP Lok Sabha)
 མཆོག་གིས་ཚོགས་པའི་བྱུང་སྤྱོད་ཚོགས་
 གཙོའི་ (Co-convenor of the
 APIPFT) ཐུགས་འགན་བཞེས་པར་དགའ་
 སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་ཞབས་ཁོང་གི་ཆབ་
 སྲིད་ཐོག་རྒྱ་མངའ་སྡེ་པོ་ཡོད་མཁན་
 ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་དོན་ཐོག་ལ་
 ལྷག་བསམ་རྒྱས་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱུར་གནང་
 མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱུང་སྤྱོད་
 ཚོགས་གཙོའི་ལས་གནས་དེར་ཏུ་ཅང་གི་
 འོས་ཤིང་འཆོམས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།
 ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་རྒྱ་ཞབས་ཁོང་མཉམ་

ཞུགས་གནང་བ་བརྒྱུད་ཚོགས་པའི་ཐོག་
 ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལས་དོན་སྐུར་ལྷག་རེ་
 ཆེར་སྤེལ་བྱ་བ་རྒྱ་མ་ཟད། ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་
 གི་དམིགས་ལུ་བསྐྱུ་རྒྱུར་ལུ་མ་ཆེན་
 པོ་འདོན་བྱ་བ་རེས་རེད། དེ་བཞིན་ཚོགས་
 བེབས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྒྱ་མས་ལ་ཞུ་
 རྒྱུ་དང་། ཁྱེད་ནས་པས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་གཙོ་དང་། བྱུང་སྤྱོད་ཚོགས་གཙོ་
 རྒྱ་མ་གཉིས་ལ་དགོས་ཤེས་ཀྱི་རོགས་
 རམ་མཐུན་འགྱུར་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་
 དང་། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ལུས་པ་སྐུར་
 ལྷག་རེ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་མཆོན་པའི་ཚོགས་
 པའི་ལས་དོན་ཁག་སུ་མཐུད་བྱ་བ་འབྲས་
 དང་ལུན་པ་ཡོང་རྒྱུར་མཉམ་བྱུང་གི་ལུས་
 པ་ནི་ཏུ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 ཅས་གསུངས་གནང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་ཐོག་གསུངས་དོན།
 ཉེ་ཆར་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཛིན་ཇོ་ ཟེ་ཏེ་ན་ (Joe
 Biden, President of the United
 States) མཆོག་གིས་བོད་རྒྱའི་ཅོད་རྟོག་
 སེལ་བར་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་
 (Promoting a Resolution to the Ti-
 bet-China Dispute Act) ལ་མཆོན་
 ཏུགས་བཀོད་དེ་ཁྲིམས་སུ་གཏན་འབེབས་
 བྱས་ཡོད་པའི་གལ་ཆེན་གནས་ཚུལ་སྐོར་
 ལྷན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གལ་འགངས་ཆེ་བའི་
 ཁྲིམས་ཡིག་དེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་

དོན་སྐྱོར་འཁྲིག་བཤའ་དེའི་བསྐྱབས་ཀྱི་
 བཞིན་པར་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུར་པན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོས་
 རྣམ་བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་
 ཐང་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་
 ཚོགས་པ་བརྒྱད་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་
 དེ་ལྟར་བོད་དོན་སྐྱོར་གྲོས་ཚད་འཛིག་
 ཐབས་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཞི་ཅིའི་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ནང་ཨ་རི་གཙོས་པའི་ཡུ་རོབ་དང་ཨ་
 བི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་
 དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོར་ལུགས་ཆེ་གནང་བཞིན་
 ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ནི་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་ཀྱི་བཞེ་གནས་དང་། བཅོན་བྱུང་།

བོད་མི་མང་ཤོས་ཀྱི་གནས་ལུལ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་སྟབས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོར་ནི་གཞན་
 དང་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བར་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད།
 དེར་བརྟེན་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
 མ་གསལ་བར་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྤྱི་མཐུན་སྤྱོད་
 བརྟེན་ཡོང་རྒྱུར་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་
 ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྤྱོར་དང་། རྒྱ་གར་གྲོས་
 བཟའ་ཀྱི་མཛའ་འབྲེལ་ནི་ཉ་ཅང་གི་གལ་
 གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་གི་གོ་
 སྐབས་འདི་བརྒྱུད་དམ་ཁྲིད་རྣམ་པ་
 བཞུགས་སྐར་དྭ་སར་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་
 བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་སྤྱི་གཞིགས་སྐྱོར་
 ཐབས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གཞིགས་

སྐྱོར་དེ་བརྒྱུད་ཁྲིད་རྣམ་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་དང་། བཅོན་བྱུང་བོད་མིའི་གནས་
 བབ་སྐྱོར་ཐད་ཀར་མཛའ་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་
 ཟད། རྒྱ་གར་དབར་པན་ཚུན་རྒྱུས་མངའ་
 དང་། མཛའ་བཅའི་འབྲེལ་བ་གོང་མཐོར་
 སྤེལ་ཐབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད།
 ཁྲིད་རྣམ་པར་སྤྱད་ཡང་ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ་
 དང་། མང་གཙོའི་རང་དབང་དང་། དྲང་
 བདེན། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རིན་ཐང་
 བཅས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་རྒྱ་གར་མཉམ་
 རུབ་ཀྱི་ལས་དོན་བསྐྱབས་དགོས། བོད་དོན་
 བདེན་མཐའ་གསལ་རྣམ་པ་རྒྱ་གར་མཉམ་འཛུགས་
 ལ་མཉམ་འཛུགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞུ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཟུང་དྲུངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་སྤྱི་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་
 ལུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ།

སྤྱི་ཟུང་དྲུངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག

༡༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་
 གཉིས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་འཁུར་སྤྱོད་
 མཐའ་སྤྱི་ཟུང་དྲུངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་
 མཚོག་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་
 སྤྱི་ཚེ་མ་ཐེན་པའི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 པར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 རྣམ་དམ་པ་གང་གི་ལུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་
 འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་
 ལུལ་པའི་ནང་འཁོད་དོན། སྤྱི་ཚེ་མ་ཐེན་པའི་

ཡིད་སྐྱིད་གནས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཐོན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
 རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་སྐྱིད་དང་སློབ་མཁས་ཀྱི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དམ་པ་གང་གི་
 རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་
 ཐུགས་ཡིད་གདུང་ཆེན་པོའི་རང་གནས་
 ཡོད་དེས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
 ལ་སྤྱི་འཆིའི་རང་དབང་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་
 དགོངས་རྒྱུ་ཆེ་བཞིས་དང་འབྲེལ་དམ་པ་དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཆེད་རྣམ་དཀར་དགེ་ཆོག་གས་ཀྱི་
 གནང་སློབ་པ་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་
 གཞིར་བཅས། འདི་ནས་ཀྱང་དམ་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་བོད་བསྐྱན་སྤྱི་མི་རིགས་དང་། བོད་
 མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་ བོད་རྒྱུ་ཆེའི་མང་
 ཆོག་གས་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞབས་ཞུ་མཐར་
 མོན་གནང་བའི་མཇུག་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་
 བསྐྱུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མཆོག་གསུམ་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྲུང་མཆོད་སྤྱིན་དང་བཅས་

གང་གིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་བསགས་
 སྤྲིག་ལུང་རྣམས་བྱང་ཞིང་དག་ནས།
 འབགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་རྗེས་སུ་
 བཟུང་སྟེ་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་
 སྤྱར་དུ་རེག་པའི་སློན་འདུན་དང་སྤྱགས།
 རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ལྟོས་བཅས་
 ཡོངས་ལ་ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་
 འདུག་པ་བཅས།

སྤྱི་འཐུས་བསྐྱན་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་པོར་ལེན་ཏེ་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ལེབས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་བསྐྱན་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་པོར་ལེན་ཏེ་གནས་སྤྱོད་བོད་མི་རྣམས་
 ལ་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་ལྷན་དུ་བསྐྱོན་པའི་པར།

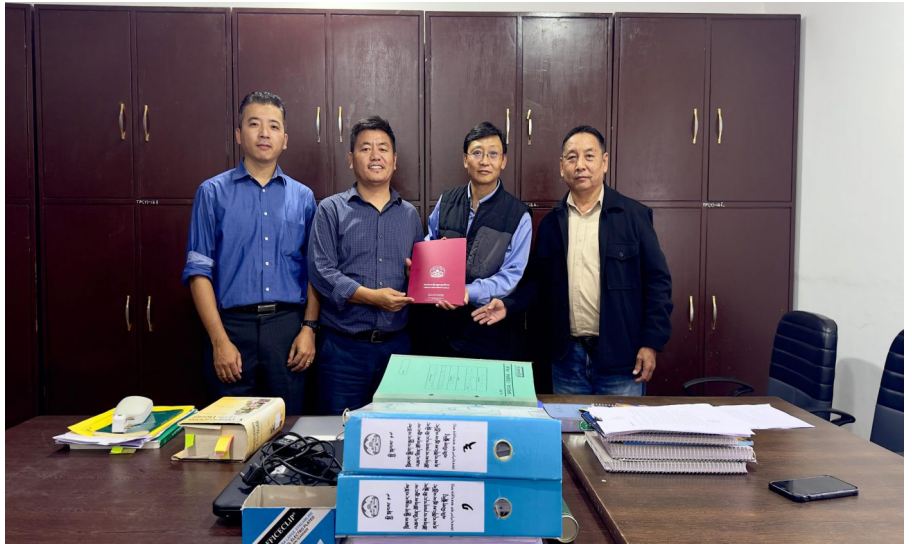
ལ་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག།
 སྐབས་དེར་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་
 གིས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་བྱས་པ་གོང་
 མཐོར་ཡོང་བར་ཆང་མས་གཅིག་སྤྲིལ་དང་།
 བྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་གནང་དགོས་པའི་
 སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཆོག་གི་སློབ་གཞི་དང་། སྐབས་
 དུས་མོ་མོར་འགྱུར་བ་རི་བྱུང་སྐོར་ལ་
 གསུང་བཤད་དང་། དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་
 འཕྲད་ནའང་། ཆང་མས་མཉམ་ཁུབ་ཐོག་
 གཏོང་ལེན་བྱེད་ན། དེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 ཐུབ་པ་ཅན་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་གྱི་བྱས་
 པ་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐུབ་དེས་ཡིན་པའི་
 གསུང་བཤད་གནང་འདུག་པ་བཅས།

༢༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ འཛིགས་མེད་མཆོག་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་པོར་
 ༡༡ ཉིན་སྐབས་ ༡༢ པའི་སྤྱོད་ཀྱང་ཨ་རིའི་ ལེན་ཏེ་ (Portland) རྒྱ་ལེབས་ནས་འདི་
 རྒྱལ་གྱི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བསྐྱན་འཛིན་ གའི་ས་གནས་བོད་མི་མང་ཆོག་གས་རྣམས་

བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཅོད་ཀྱི་ལམ་བཟོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་
ཆེད་འཛུགས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་མཐུག་བསྐུལ་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་མོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༡ པའི་ཆེས་
༡༣ ཉེན་རྒྱུ་ཆུ་ཆེད་ ༩༠༠ པའི་ཐོག་
བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཅོད་ཀྱི་
ལམ་བཟོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་
བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་བསྐྱར་
ཞིབ་ཆེད་འཛུགས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་
ཡོངས་སུ་མཐུག་བསྐུལ་གནང་ཡོད་འདུག
དེ་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྐབས་ ༡༢ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
བརྒྱུ་པའི་གྲོས་ཆེད་ཨང་ ༢༠༡༩༠༡༢༡༠༥
ལྟར། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་
གཅོད་ཀྱི་ལམ་བཟོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་བའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། ལས་དོན་
བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་
ཁྲིམས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༢ པ་སྐབས་
བརྒྱ་བརྒྱུ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༢
པའི་ཐོག་བཟོད་པ་དང་པོ་ཟེན་བསྐྱར་
དགོངས་འཆར་སྤྱི་མོས་གཞིར་བཟུང་།
གོང་གསལ་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཐོག་
བསྐྱར་ཞིབ་ནན་ཏན་གྱིས་སྤྱི་གཞི་དེ་རང་
ངམ། བར་དོན་དེར་བསྐྱར་གྱིས་སྤྱི་གཞི་
ཞིག་ཟུར་དུ་གསར་བཅོས་དགོས་མེད་གང་
དགའི་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་ལས་བྱུང་པའི་

ལྷོ་མོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༣ ཉེན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཅོད་ཀྱི་ལམ་བཟོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་
ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་ཆེད་འཛུགས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་ཡོངས་སུ་མཐུག་བསྐུལ་སྐབས།

ཆེད་འཛུགས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བསྐྱོད་གཞིག་
དགོས་པ་གསལ་བ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཅོད་སྤེལ་པོས་ལྷོ་མོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༥
པའི་ཆེས་ ༡ ཉེན་ཚོགས་ཚུང་གི་མི་འགྲོར་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོན་ཆེ་ཆེ་བརྟན་མཆོག་
དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་ལོགས་མཆོག་
སྤྱི་འཐུས་བསྐྱར་འཛིན་འཛིན་གསལ་བ་
མཆོག་བཅས་ལ་བསྐྱོད་གཞིག་བཞུགས་ཁུངས་
གནང་བ་གཞིར་བཟུང་། ལྷོ་མོ་ ༦ པའི་
ཆེས་ ༩ ཉེན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་གསུམ་
དངོས་སུ་ལྷན་འཛོམས་གྱིས་ཚོགས་ཚུང་
གི་ཚོགས་གཙོར་སྤྱི་འཐུས་དོན་ཆེ་ཆེ་བརྟན་
མཆོག་དང་། ཚོགས་དྲུང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་

དགའ་ལོགས་མཆོག་བསྐྱོད་གཞིག་བྱུང་རྗེས།
ཚོགས་ཚུང་ནས་གོང་གསལ་སྤྱི་གཞི་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཞིབ་འཛུགས་དང་། དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ཁྲིམས་
སྤྱི་གཞི་ལྷན་བཞུགས་ལྷན་དཔྱད་བསྐྱར་
སྤྱི་གཞི་བྱུང་རྗེས། ལྷོ་མོ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༣
ཉེན་ཚོགས་ཚུང་གི་བྱུང་དོན་སྤྱི་འཐུས་
དྲུང་བསྐྱར་ནམས་དོན་ཆེ་ཆེ་ལགས་བཟུང་
ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་བྱུང་གནང་
ཡོད་པ་བཅས།

35

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཚུང་ནས་ ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་
བ་ལྷན་སྤྱི་ཤེ་ཁྱེ་ རལེ་སི་ (Janet Rice) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲེན་གནང་སྐབས།

ནང་གི་རྩིས་གནས་སྐབས་རང་བཞིན་ལ་
མི་སྐྱེད་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་རོལ་
ནས་གཏོང་ལེན་གནང་ཕྱགས་སྒྲོར། ལྷག་
པར་དུ་ཉེ་ཆར་ཕྱག་ཁྲོ་རི་ཡའི་མངའ་སྡེའི་
གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་
བ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་སྐོར་སོགས་
ཀྱི་ཐོག་གསུངས། དེ་རྗེས། ཕྱག་ཁྲོ་རི་ཡ་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་
སེམ་ ཉི་ཐེན་ (Mr Sam Hibbins MP)
མཆོག་དང་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་ལྷན་སྤྱི་ཤེ་ ཁྱེ་ (Ms Katie
Hall MP) མཆོག་གི་རྒྱུ་ཡིག་སྤྱི་ཞབས་
ལུག་ (Mr. Luke) ལགས་ནས་བ་གཉིས་
ཀྱི་གཅོད་སྐོར་འོག་གོང་གསལ་བཟོད་གཞིའི་
ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ནམས་དང་ལྷན་ཆུ་ཆོད་
གཉིས་ལྷག་རིང་རི་བ་རིས་ལན་གྱི་ལས་
རིམ་བསྐྱུངས། ཕྱི་ཆུ་ཆོད་ ༣༡༠༠ ནས་
༤༡༣༠ བར་སྤྱི་འཐུས་ནམས་བ་མངའ་སྡེའི་

གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་དང་། དེ་
བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
སོགས་སུ་གཟིགས་སྒྲོར་ཐེབས།
དགོང་ཚོ་མེལ་སྒྲོན་ཁུལ་གྱི་བོད་
རྒྱ་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་བས་ཕྱོགས་ཐེབས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམས་བར་ཆེ་བསྟོད་
སྐད་དགོང་ཚོའི་གསོལ་སྒྲོན་ཞིག་བཤམས་
འདུག་ཅིང་། དེའི་སྐབས་བོད་རྒྱ་མང་
ཚོགས་གཉིས་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་
སྤྱག་སྤྱོད་མནར་གཅོད་སྤྱོད་མཁན་གཅིག་
བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་པན་ཚུན་འཆམ་མཐུན་
དང་དུས་ནས་དུས་སུ་མཉམ་འབྲེལ་དགོས་
རྒྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་པན་
ཚུན་བཀའ་བསྐུར་ལྷགས་པོ་གནང་འདུག་
ཕྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱི་
འཐུས་ནམས་བ་ལྷན་ཁྲི་གོ་ (Bendigo) ས་
གནས་སུ་བྱམས་བཅའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་
མོར་གནས་གཟིགས་ཐེབས་བ་དང་།

སྐབས་དེར་དེ་གའི་དབུ་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ཨོ་
ཡན་ ཟླེ་རིན་ (Ian Green) མཆོག་གིས་
བྱམས་བཅའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
དེ་བཞིན་རྟེན་གཅོད་ནམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འབྲེལ་
བཤད་གནང་བ་དང་། དགོང་ཚོ་ཕྱག་ཁྲོ་རི་
ཡ་ས་གནས་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་
ནས་སྤྱི་འཐུས་ནམས་བར་དགོང་ཚོའི་གསོལ་
སྒྲོན་ཞིག་གོ་སྤྱི་ཞབས་པའི་ཐོག་ བོད་དོན་
རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་ལྷན་སྤྱི་
ཤེ་ཁྱེ་ རལེ་སི་ (Janet Rice) མཆོག་
དང་ལྷན་བོད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྐུར་ལྷགས་
པོ་བྱང་འདུག་

ཕྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱོད་
ཆུ་ཆོད་ ༤༡༣༠ ནས་ ༡༡༡༠༠ བར་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ནམས་བས་ཨོ་སྤྱི་ཞབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཆབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་སུ་ཨོ་སྤྱི་ཞབས་
བོད་དོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་འཐུས་
རམས་བ་ཇོའི་ ཟླེ་པོར་ཁྱེ་ (Dr. Zoe
Bedford) ལགས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲེན་
གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་འཐུས་རམས་བ་
ཇོའི་ལགས་ཀྱིས་ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་མང་
གཅོའི་འགོ་ལུགས་སྐོར་ཚོ་སྤྱོད་གནང་བ་
དང་། དེ་རྗེས་ཆུ་ཆོད་ ༡༡༡༠༠ ནས་
༡༣༡༠༠ བར་ཨོ་སྤྱི་ཞབས་སྤྱི་ཞབས་གཉིས་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་འཐུས་རམས་བ་ཟླེ་རི་
སི་ ཐེག་ཟླེལ་ཁྱེ་ (Dr. Bryce Wake-
field) ལགས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲེན་གྱིས་
བོད་ནང་གི་ད་ལྱའི་རྩིས་གནས་སྐབས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨོ་སྤྱི་ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཞིན་ལུས་སྤྱི་ལུ་རྒྱ་ནག་གི་ལེ་ལོ་འོ་འོ་ (Sharon Clayton, Federal MP for New Castle and Deputy Speaker, House of Representatives) མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

ཐོག་པན་ཚུན་དེ་བ་དེས་ལན་གྱི་ཐོག་ནས་
བཀའ་བསྐྱར་ལྷགས་པོ་གནང་ཡོད་འདུག
ཉིན་གྲང་ཚུ་ཆོད་ ༡༡༠༠ ལྷས་
༡༡༠༠ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པས་
ཨོ་སྤྱི་ཐོས་ཚོགས་ཀྱི་ (Committee Hall) ཚོགས་ཁང་དུ་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་
ཐོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བོད་དོན་
རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ནམ་པས་
དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཞིང་། སྐབས་
དེར་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་
ཚན་བཅུ་གཉིས་ཅན་རེ་ཕུལ་བ་དང་
སྤྲུགས། དེ་བ་དེས་ལན་གྱི་ལམ་ནས་བོད་
ནང་གི་ད་ལྟའི་རྒྱ་སྐྱོར་གནས་སྐབས་
སོགས་ཀྱི་ཐོག་པན་ཚུན་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་
པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཨོ་སྤྱི་ཐོས་ཚོགས་བོད་
དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ནམ་
པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཚན་
ཁག་གི་ཐོག་གང་ཕུབ་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་

ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག
སྐབས་དེར་ཨོ་སྤྱི་ཐོས་ཚོགས་
བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་
ཐོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ལུ་
ཚོ་རྒྱ་ ཨོ་འེ་ལ་ (Senator Deborah O'Neill) མཆོག་དང་། ཚོགས་མི་ཐོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ལུ་སུ་
འེ་མ་པལ་མན་ (MP Susan Temple-

man) མཆོག་ ཚོགས་མི་ཐོས་ཚོགས་གོང་
མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཤེན་ སི་མི་ཏི་
(Senator Dean Smith) མཆོག་ ཚོགས་
མི་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་སྤྱི་ཐོན་གཞིན་པ་ཟུར་
པ་དང་། ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་
སྤྱི་འཐུས་མི་ཀལ་ པ་རན་སིས་ མེག་ཀོར་
མེག་ (Former Deputy Prime Minister and MP Michael Francis Mc-
Cormack) མཆོག་ ཚོགས་མི་ཐོས་
ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཞི་ཟུར་པ་དང་།
ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སོ་སྤྱི་ཡ་
སི་ཀེ་སི་ (Dr. Sophie Scamps, Federal MP for Mackellars) མཆོག་
སོགས་ཐེབས་ཡོད་འདུག
དགོང་རྩོ་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་ཐོས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨོ་སྤྱི་ཐོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཐོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་
ལུ་ཚོ་རྒྱ་ ཨོ་ འེ་ལ་ (Senator Deborah O'Neill) མཆོག་དང་། ཚོགས་མི་ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ལུ་སུ་ འེ་མ་པལ་མན་ (MP
Susan Templeman) མཆོག་ ཚོགས་མི་ཐོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཤེན་ སི་མི་ཏི་ (Senator Dean Smith) མཆོག་ ཚོགས་མི་
ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་སྤྱི་ཐོན་གཞིན་པ་ཟུར་པ་དང་། ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་མི་ཀལ་ པ་རན་སིས་ མེག་ཀོར་མེག་ (MP
Michael Francis McCormack) མཆོག་ ཚོགས་མི་ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཞི་ཟུར་པ་དང་། ཐོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་
འཐུས་མན་ཤེན་ ལུ་ལུ་སི་ སེ་ལེ་སི་ (MP Andrew Bruce Wallace) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཨ་ཁྱི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཞབས་མི་མོན་ ཟེར་མིན་ ཏམ་ (Simon Birmingham) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེས་ཚོགས་པའི་རོས་
ནས་ཕྱོགས་ཐེབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྣམས་པར་ཐེབས་བསུ་དང་ཆེ་བསྟོད་སྤྲད།
གྲོས་ཚོགས་ནང་གསོལ་སྟོན་ཞིག་
བཤམས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཨོ་སྤིང་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཞོན་ལུ་ལྷ་ལྷ་
རོན་ ཁེ་ལེ་རོན་ (Sharon Clayton,
Federal MP for New Castle and
Deputy Speaker, House of Repre-
sentatives) མཆོག་དང་། གྲོས་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཇོར་ཁོན་ ཨེ་
ལེག་ཇོན་ཏར་ སི་ཁྱེ་ལེ་ ཇོན་ (Senator
Jordon Alexander Steele-John) མཆོག་
དེ་བཞིན་གོང་གསལ་གྲོས་ཚོགས་
བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་
རྣམས་ཐེབས་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ལྷ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ལྷ་རྩོ་
ཚུ་ཆོད་ ༡༡ པའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་

ཐེ་ཕན་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་སྤྱི་ཞབས་ཏོག་
ལ་སེ་ ཡུ་ རེན་ སུ་ (Representative
Douglas Yu-tien Hsu, Taipei Eco-
nomic and Cultural Office in Aus-
tralia) ལགས་དང་། ཁོང་གི་ལས་རོགས་
བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གིས་བོད་
དང་། ཐེ་ཕན་ཐུན་མོང་གི་དཀའ་ངལ་དང་།

འགན་འཁུའི་སྒྲོར་སོགས་གལ་ཆའི་གནད་
དོན་མང་དག་ཅིག་གི་ཐོག་བཀའ་བསྟར་
ལྷག་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་རྒྱུ་ཚུ་ཆོད་
༢༡༠༠ པའི་ཐོག་ཨ་རིའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་གི་
ཆབ་སྲིད་སྒྲོབ་སྟོན་བ་སྤྱི་ཞབས་ཏེ་མེ་ཏེ་
སུ་ཁྱི་རྩེ་ (David Muniz) ལགས་དང་།
ཁོང་གི་ལས་རོགས་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་
འབྲུག་གིས་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱུའི་
དཀའ་འཛོལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་
(The Resolve Tibet Act) དེ་བཞིན་
ཁྲིམས་སུ་གཏན་འབེབས་གནང་བར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྲུགས། ད་ལྟའི་
བོད་ནང་གི་རྩོད་གཞུགས་སྤངས་ཁག་གཙོ་
འདོན་གྱིས་ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་བོད་དོན་
ཐོག་སྤྲུག་ལྷག་རྒྱུ་རྐྱེས་གནང་རྒྱུའི་རེ་
སྤྱུལ་ཞུས་གནང་།

ཕྱི་རྩོ་ཚུ་ཆོད་ ༢༡༠༠ པར་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་པས་ཨ་ཁྱི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་གྲོས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཉི་ཤུ་རྩེ་ལྷ་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཏེ་མེ་ཏེ་ བག་ཀར་ (Hon. David Parker
(Labour)) མཆོག་དང་། གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་པའོ་ལོ་ ལྷ་ར་སི་ཡ་ (Hon. Paulo Garcia (National)) མཆོག་ གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུ་ལྷ་ལྷ་ཏེ་ལེན་ མེ་ཏེ་ (Hon. Helen White (Labour)) མཆོག་ གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུ་ལྷ་ལྷ་ཏེ་ལེན་ ལེ་
རེ་ (Hon. MP Ingrid Leary) མཆོག་ གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཏེན་ ལྷ་ཏེ་ལེ་སི་ (Hon. Dan Bidois (National)) མཆོག་ གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུ་ལྷ་ལྷ་ཏེ་ལེན་ ཏ་རག་སེ་ (Hon. Laura Trask (ACT)) མཆོག་ གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཏེན་
མཆོག་གི་ལས་བྱེད་ལུ་ལྷ་ལྷ་ཏེ་ལེན་ ཨན་ ཏུ་ཏོན་ (Mary-Ann Hutton (Staffer, MP Dan)) མཆོག་བཅས་དང་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ལྷ་ ༡ དཔེ་ཆེས་ ༢༣ ཉིན་གྱི་

ཕྱི་ཆུ་ཚོད་ ༩༡༠༠ པའི་ཐོག་ (ASPI) ལྷོ་མ་ཇོ་བོ་སྤྱི་གནས་ཁང་གི་གོ་སྐྱོན་འོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ལྷན་ཚོགས་ (International Parliamentary Assembly) ཞེས་པའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གལ་གནད་ “Tibet’s Geopolitical Significance” ཞེས་པའི་བོད་གཞིའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ཇོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ་མཆོག་གིས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེའི་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་ཚོགས་ཞུགས་གནང་མཁན་ནང་ནི་འུ་རྩེ་ལའ་རྒྱ་ཁྲི་མཆོག་འོག་མའི་འཐུས་མི་

སྤྱི་ཞབས་ཤིམ་ ཨན་ རེ་ མོ་ལེན་ (Hon. MP Tim van de Molen) མཆོག་དང་། འབྲམ་རམས་པ་ཨ་ནི་ཏ་ ཨེ་ཁྱོ་ཏ་ (Anita Abbott, PhD) ལགས། སྤྱི་ཆུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རི་ནེ་ཤི་ཤ་ཤ་མ་ (Hon. MP Rinesh Sharma from Fiji) མཆོག་ བེ་ལེང་ལོན་བཅའ་ཞུགས་ཐེ་ཨན་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་ཇོ་ལེ་ ལུ་ (Ambassador Joanne Ou from Tawainese Embassy in Wellington) མཆོག་ ཨོ་སྤྱིང་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་པའོ་ལེན་ ཏན་སན་ (Senator Pauline Hanson) མཆོག་ འུ་རྩེ་ལའ་རྒྱ་ཁྲི་མཆོག་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལུ་མ་སྤྱི་ ཨིན་གྲི་རི་ཤི་ ལེ་རི་ (Hon. MP Ingrid Leary) མཆོག་བཅས་ཡོད་འདུག།

ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཚོད་ ༩༡༠༠ པའི་ཐོག་འུ་རྩེ་ལེ་ལའ་རྒྱ་ཁྲི་མཆོག་ཐེ་ཨན་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་མཆོག་དང་མཇུག་འབྲེད་ཀྱིས་བོད་དང་ཐེ་ཨན་གྱི་གནས་བབ་སྐོར་ལ་བཀའ་བསྟུར་ལུགས་པོ་བྱུང་རེས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཐེངས་འདིའི་ཨོ་སྤྱིང་དང་། འུ་རྩེ་ལའ་རྒྱ་ཁྲི་མཆོག་ཐེ་ཨན་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་མཆོག་གི་བོད་དོན་ལུ་སྤྱི་ལ་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་མཇུག་བསྐྱེད་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་ལས་རིམ་སྐབས་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་ཀྱི་ཀྲ་མེ་ཆེ་མཆོག་དང་། དོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད། ས་གནས་སོ་སོའི་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ལས་སྡེ་སོགས་མཉམ་བཅའ་ཞུས་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

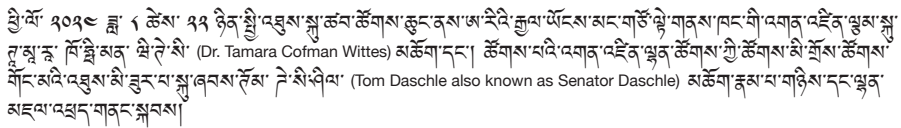
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ ༢༠༢༤ ལོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༢༠༢༤ ལོའི་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༩ ནས་ ༢༢ བར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷན་གནས་ཁང་གིས་ཨ་རིའི་ཁྲོང་ཁྲོང་ཁྲོ་ཁྲོ་ (Chicago) ནང་གོ་སྐྱོན་ཞུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ (International Leaders Forum) ཞེས་པའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཀྲ་མེ་ལེགས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་

འཛིན་ཚས་འཛིན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤེ་ཐང་མཆོག་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་འདྲ་མིན་ནས་ཐེབས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ནམས་དང་ལྷན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་ཡོང་སྤྱད་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་

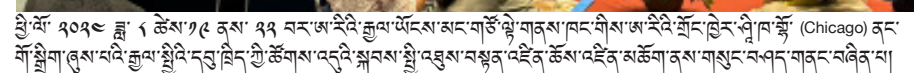
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཆེན་དེའི་ཐོག་གདན་ཞུས་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷོ་ཁྲོང་ཁྲོ་ཁྲོ་གཞི་བྱས་པའི་ཨོ་ལྷ་མ་བསྟེ་གནས་ཁང་ (Obama Foundation) དུ་གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྐོར་ཞིག་གོ་སྐྱོན་ཞུས་པའི་ཐོག་སྤྱི་གས་ཐེབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཚས་འཛིན་མཆོག་

ཉིན་གསུམ་རིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབྱ་
 ཁིད་ཀྱི་ཆོག་ལས་འདུའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྣམ
 པས་ཆོག་ལས་བཅར་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབྱ་ཁིད་
 རྣམས་ལ་ཐོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བལ་གནས་
 ལྟངས་སྐོར་འོ་སྐོར་དང་། ཆོག་ལས་འདུའི་
 ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་
 རྩ་བའི་ས་ལྟ་གྱི་ལས་རིམ་ཐོག་ནས་ཐོད་

དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་མི་རབས་
 རྗེས་མ་ 'Next generation of de-
 mocracy' ཞེས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་ལས་ཤིས་
 ཞིག་གོ་སློག་ཁུས་པའི་ཐོག སྤྱི་འཐུས་
 བསྟན་པའི་ན་ཆོས་འཛིན་མཆོག་མགོན་
 འབོད་གནང་བ་ལྟར། སེ་ནི་སྐལ་ལྷལ་ཁབ་
 གྱི་སྤྱིད་འཛིན་འོས་མི་དང་། སྤྱི་ཁབ་ཆོད་
 གཉིད་བ་ལུས་སྤྱི་ཨན་ཏ་ ཟླ་ཟླ་ཁར་ རྩོམ་
 ཏ་ཡེག་ (Anta Babacar Ngom Di-
 ack, CEO/ Presidential candi-

date, ARC) བཅོམ་དང་། ཉལེའི་རྒྱལ་
ཁབ་ནས་ཡིན་པ་ནའོ་ སྤེལ་ རེ་མོ་ (Nou
P'ap Damo) ཆོག་ས་པ་ཐོག་མར་དབྱ་
འཇུག་ས་གནང་མཁན་གས་ལྷམ་སྤྱི་པ་སེ་
ཁལ་ སོ་སྤེ་ཇི་ (Pascale Solages,
Founding member of Nou P'ap
Damo, Haiti) བཅོམ་བཅས་དང་ལྷན་
བཟོ་སྐྱེང་ལས་རིམ་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་
ཀྱིས་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་སྐོར་
དང་། བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་ཇི་དབྱ་གནས་སྐྱེངས་སྐོར་སོགས་
འོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐྱེང་སྐྱོང་
གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཅན་ཁྱོལ་
བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་
ཆོས་དང་། ཆབས་ཅིག་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུག་ས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞིན་སྤྱེས་ཀྱི་རྒྱས་
པ་མཉམ་སྐྱེངས་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་ཀྱི་ན་གཞིན་ཆོག་ས་འདྲ་གོ་སྤྱི་ག་དང་།

དང་ཐུངས་པོད་དོན་ཁྱུ་གཉེན་གྱི་ལས་
 འགུལ་སོགས་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་རི་ལྷོང་
 ཏུས་དང་བསྐྱུན་བའི་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤྱོད་གས་ཐང་འགྱུར་བ་འགོ་
 བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས། བཀོ་སྤང་
 ལས་རིམ་དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མང་གཙོ་ལྷེ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
 ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་ས་མི་སྤྱི་ཞབས་རུའོ་
 ཟླ་ཁོ་ཏ་ (Rue Barcott) ལགས་ཀྱིས་
 གཙོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་འདྲ།

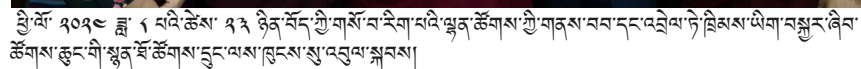
གཞན་ཡང་ལས་རིམ་ཐོག་ སྤྱི་
 འབྲུས་ནམ་པ་གསུམ་ནས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་
 ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷེ་གནས་ཁང་གི་འགན་
 འཛིན་ལུམ་སྐུ་ལཱ་རྩ་ ཁོ་མཉམན་ མེ་ཏེ་སི་
 (Dr. Tamara Cofman Wittes, Presi-
 dent of the National Democratic
 Institute) མཆོག་དང་། ཆོག་མས་པའི་
 འགན་འཛིན་ལུམ་ཆོག་མས་ཀྱི་ཆོག་མས་མི་

གྲོ་མ་ཚོགས་གོང་མའི་འབྲས་མི་བྱང་པ་སྐུ་
ཞབས་ཁོམ་ ཇེ་སི་ཤིལ་ (Tom Daschle
also known as Senator Daschle,
The Daschle Group, Chair, NDI
Board of Directors) མཚོགས་ཀླམ་པ་
གཉིས་དང་ལྷན་མཇལ་འབྲུག་གནང་ཡོད་
འདུག

མཇུག་འབྲས་དཔྱད་སྐབས་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱལ་པས་ཁོང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ལ་འཆམས་
འབྲེལ་མཇུག་དང་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བན་ཏེན་ཕྱག་ཏྲགས་།
བོད་དོན་ཁྱེད་སྤྱི་ལྷན་ཁྱེད་བཅས་ཕུལ་བ་
དང་སྤྱགས་། ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་
ལྷེ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་མཆོག་ནས་
ད་ལན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་
ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གདན་ཁྱེད་སྤྱི་
གནས་བར་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཁྱེད་སྤྱི་པ་དང་།
ཆབས་ཅིག་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་སྤྱི་
ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱི་པས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ལ་ཡོང་འོན་ ཁྱི་སི་
(Washington DC) ལ་ཐེབས་བསུ་
དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་འཆོ་
མེད་ཞི་བདེ་དང་། མང་གཙོ། རང་དབང་།
འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཀྱི་མཇུག་རྩིས་
ལ་ཆེ་བསྟོན་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ (Senate Res-
olution 212) ཅིག་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
གོང་མའི་ནང་བསྐྱེད་རྒྱུར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་
ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷེ་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་

པོད་ཀྱི་གསལ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྱིམ་ས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་གསལ་ཆུང་གི་ལས་དོན་མཇུག་
བཟླུལ་བ།

གཏན་ཁེལ་བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ལྷ་ ༧
 ཆོས་ ༢༩ ཉིན་ཆོག་ས་རྒྱུད་གི་ཆོག་ས་མི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་ལྷན་འཛུགས་ཀྱིས་
 ཆོག་ས་རྒྱུད་གི་ཆོག་ས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་དག
 བཞེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཤུག་ཆེ་བརྟན་
 མཆོག་དང་། ཆོག་ས་རྒྱུད་གི་བྱང་ཆེ་སྤྱི་
 འཐུས་སློབ་དཔོན་བྱུང་བ་སྟན་ཀྱུལ་མཆོན་
 མཆོག་བཅས་སྤྱི་མོས་ཐོག་བསྐྱོད་གཞག་
 བྱང་རྩེས། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
 ལྷ་རྩེ་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ཁག་ཆོག་ས་བྱང་
 ཕྱག་ནས་ཆོས་ལེན་གནང་སྟེ། ལས་དོན་
 དངོས་སུ་དབྱ་འཇུག་ས་ཀྱིས་ད་བར་ལྷ་བ་
 བཞི་མ་ཐེན་ཅམ་གྱི་རིང་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་
 ཆ་ཁག་ལ་གཞིགས་ཞིབ་དང་། དེ་བཞིན་
 འབྲེལ་ཡོད་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་
 ཐོག་ས་ལ་འདྲི་ཞིབ་གནང་དགོས་པ་ཁག་
 ལྷ་བས་མཆོག་ས་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་གནང་
 རྩེས། གྱི་ལྷ་ ༡ བའི་ཆོས་ ༢༣ ཉིན་ཆོག་ས་
 རྒྱུད་གི་བྱུང་དོན་སྟན་ཐོ་ཆོག་ས་བྱང་བསོད་
 རྣམས་རྟོ་རྩེ་ལགས་བརྒྱུད་ཆོག་ས་བྱང་
 ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱུལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

༡༣། ཁྱིལ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་
 ༡༣ ཉིན་གྱི་ཁྱིའོ་ཆུ་ཚོད་ ༣ པའི་ཐོག་ཤོད་
 གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཆེན་གསུང་གསུང་
 བཟང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྱིལ་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་
 ཆེན་མོ་ལྷན་པོ་ལས་འོད་ཡོངས་སུ་མཇུག་
 བཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ལི་
ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་རྒྱུ་ནས་
ཐོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ལི་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་
གནས་བབ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁྱིམ་ས་ཡིག་
བསྐྱར་ཞིབ་དཔྱད་གསུང་ཀྱི་ཡིག་ཐོག་སྤུང་།

ལྷ་ཞིག་འཕྲོང་བ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་སྡེལ་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ལས་དང་བཀའ་བསྟུར་གྱིས་ཚོགས་ཆུང་
ཞིག་བསྐོ་འདྲེན་གནང་རྒྱ་གནང་བ་ལྟར།
ཚོགས་ཆུང་གི་མི་འཕྲོང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཡུལ་ཆེ་བརྟན་
མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་སྐོབ་དཔོན་ལུས་
བརྟན་གྲལ་མཆོན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་རྩ་བ་གངས་རི་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་ཆེ་
རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་བཅས་ལ་ལུགས་

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྡེལ་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་
དབྱ་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་ངན་སྤང་བཅིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་
༡༤ ཉིན་ས་རྩ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་བོད་ཀྱི་
ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་དབྱ་བཅུགས་ནས་
ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་ངན་སྤང་བཅི་
ཞུས་གནང་འདུག།

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་ས་རྩ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་
ཚོགས་དབྱ་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་ངན་སྤང་བཅིའི་སྐབས།

སྐབས་དེའི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་མཐོན་
གཙོ་བོར་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་
ལྷན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་།
དམིགས་བསལ་སྤྱི་མཐོན་དུ་དཔལ་ལྷན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་
པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་
དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྡེལ་མ་ཆེ་རིང་
མཆོག་གཞན་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ཁག་ཅིག་བོད་
མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་སོགས་
ཐེབས་ཡོད་འདུག།

མངའ་སྡེའི་ཐོག་ལས་ལས་ཆེ་གི་ཉེ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་བཀའ་བློན་རྗེས་ངན་གྱི་
ཚོམ་རིག་གཟེངས་རྟགས་ཤིག་ཕུལ་འདུག་
པ་མ་ཟད། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མངའ་པ་
འཕྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་བློན་རྗེས་
ངན་གྱི་མཁས་པའི་བསྟོ་སྐྱོང་ཞིག་ཀྱང་གོ་
སྤྱིག་ཞུས་འདུག།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་འདྲི་
དང་སྒྲགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། གོང་

དུ་ལོན་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དེ།
དེ་བཞིན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁྲེད་ཐོག་
ནས་བཀའ་བླུང་ལས་ལས་རྗེ་གི་ཉེ་རིན་པོ་
ཆེའི་མངའ་རྩིས་སྤྱོད་ཞུས་པ། དཔལ་
ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་བཅས་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་
ལོན་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་དབྱ་
བཅུགས་སྤངས་དང་། དེའི་བྱུང་ཁྲུང་། དེ་
བཞིན་ཚོམ་རིག་ཟེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པ། ལྷག་པར་དུ་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་
ནས་བཀའ་བླུང་ལས་ལས་རྗེ་གི་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་འདས་པའི་དུས་ལུན་ནང་བོད་
ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་བཅུ་མས་

པའི་མངའ་རྩིས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་
རྗེས་སུ་ངན་པ་དང་། རོས་འཛིན་གནང་བའི་
ཐོག་ནས་དེ་རིང་མངའ་སྡེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུས་
པའི་སྐོར་གསུངས་སོང་བས། ང་རང་མངའ་
སྡེའི་འདུ་འཛིན་ཕུག་པ་མ་ཟད། སྤྱོད་ཆ་
ཤོད་རྒྱ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་
ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཙོ་བོ་ལོན་
བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་ལོ་ ༡༥
འཁོར་བའི་དུས་ལུན་ནང་འགན་ཁུར་
མཁན་རིམ་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་
དུས་ཆོད་འདིའི་སྐབས་ལ། ང་ཆོ་སྐབས་

བཅོམ་བའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་། མི་སྣ་ཁག་ལ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་དུས། མི་རིགས་གཞན་དང་
མི་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་སོ་སོའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲེལ་བ་བཅུགས་སྟབས་
དེ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་པའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་
ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་པ་ཐོད་མཐུན་ཚོགས་ཐོག་ནས་
ཀྱང་འབྲེལ་བ་བཅུགས་སྟབས་ནས་ད་བར་
རྒྱལ་གནས་སྟབས་སྟེ། ང་ཆ་ལོ་ངོ་ ༢༥ ལོར་
བའི་དུས་བྲན་སྤྱང་བཅི་ཞུ་བ་བྱུང་བ་ནི་
འགན་ཁུར་མཁན་ཆང་མས་བྱས་རྗེས་ཆེན་
པོ་བཞག་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱགས་
བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ཚུལ་ཟེར་བ་དེར་ཁྱབ་
ཁོངས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སློ་ཤེས་རབ་རྒྱ་
མཆོ་མཆོན་པའི་ཚུལ་པ་པོ་སྟན་ཐགས་ཅན་
མང་པོ་ཞིག་གི་མི་ཆེའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་
དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་ཡིན་དུས་ཁོང་རྣམས་པར་
རང་དབང་ཡོང་ཐབས་ཆེད་དུ་ཞུ་གཏུགས་
བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་དེད་བསམ་གྱི་འདུག མ་
འོངས་པར་ཡང་ཐོད་ནང་ལོགས་ལ་གནས་
སྤངས་དེ་འདྲ་ཡོང་སྤྱད་པ་དེ། དེང་སང་
དུས་ཆོད་ལ་ང་རང་ཆོས་གང་ལ་གང་
འཆམས་ཐོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་རྟོགས་
སྟབས་ཀྱི་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། བཅོན་པོ་སྤྱི་
ཚོགས་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། ཐོད་ནང་གི་
གནས་སྤངས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་

ཆབ་སྤྱད་གནས་སྤངས་དེ། རིག་གཞུང་
གི་གནས་བབ་དེ། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཆད་
མཐོ་པོར་ཡོང་རྒྱའི་གདེང་ཆོད་ཡོད་པ་མང་
པོ་ཞིག་མཛུལ་རྒྱུ་འདུག ང་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་
ཆབ་སྤྱད་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་ང་ཆོ་དེ་
རིང་སང་ཉིན་གྱི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་
ཆགས་མིན་ཞུ་མ་ཤེས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། ཐོན་ཐོད་ཀྱི་ཚུལ་པ་ཐོད་
མཐུན་ཚོགས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་པ་ཐོད་
ཞུས་པ་སྤྱིད་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཤུགས་ཆེ་དུ་
འགོ་སྟེན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་དེད་
འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་
རིང་ཐོན་ཚུལ་པ་པོ་མཐུན་ཚོགས་དཔུས་ས་
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་བྱུར་
ལ་སྐྱབས་རྗེ་གི་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
མཛད་རྗེས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་ཆེ་བརྟན་གྱི་
གཟེངས་རྟགས་སྟབས་སྟེ། བྱུང་བ་དེ་ཡག་
པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཆབ་སྤྱད་ཅིག་ང་
ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་
ཡོང་གི་ཡོད་དེ། ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ལ་མ་
ལྟོས་པར་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ལ་ངོས་
འཛིན་བྱེད་སྟབས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
དེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟན་ཐགས་འདྲ་
པོ་ཡོང་སྤྱད་ཀྱི་དེད་དེ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། མིའི་
སེམས་ལ་སློ་བ་ཞིག་སྤྱི་བས་སྟབས་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་
ཐོགས་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་

སྤྱིར་སྟོབས་སྤྱི་རྒྱུའི་རྒྱ་ཆགས་ཀྱི་དེ། དེ་
འདྲའི་རིགས་ངེས་པར་དུ་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་
དེད་འདུག དེ་ཡིན་དུས། བཀའ་བྱུར་
ལ་སྐྱབས་རྗེ་གི་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
བཅམས་ཆོས་དེ་ཆོར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་
ཡིན་ན། ཉན་ཉན་མ་འདྲ་བ་ཞིག་དང་།
ཤུགས་པན་གསོ་སྟབས་ཅན་ཞིག་ལ་
ཡིད་ཆེས་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཆེའི་པོ་རྒྱུས་ལ་
བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་མདོ་སྟོན་
ཕྱོགས་ནས་དཔུས་ཕྱོགས་ལ་ཡར་ཐེབས་
ཏེ། འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་སྤྱིར་བྱ་ཆང་ལ་
ཆོས་ཞུགས་དང་། དེ་རྗེས་བཅོན་པོ་ལ་དུ་
ཐེབས་ནས་སྤྱག་ས་ཆོས་སྤྱར་དང་། ལྷ་ར་
ཁ་སི་སོགས་ནས་སྤྱི་བཀའ་ཉེད་དང་དགོ་ཆུན་
ཀྱི་འོས་སྤྱོད་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཐོད་ཀྱི་
དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་
ཞབས་བྱེ་ཞུས་པ་བཅས་མདོར་ན་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྱི་བཀའ་རང་གི་ཐོག་མི་ཆེ་
བསྐྱལ་གནང་འདུག རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
བཅམས་ཆོས་དག་གིས། ཐོད་ཀྱི་ཆོས་དང་།
རིག་གཞུང་། སྤྱད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཞི་ཅའི་ང་ཆོ་བཅོན་པོ་ལ་དུ་
ཐེབས་མཁན་རྣམས་རིགས་གཅིག་གིས་
ཐོག་ནས་ཞུ་བ་ཕྱོགས་སུ་མཛད་འཕྲིན་
བསྐྱར་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཡིན་
ནའང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་འདི་ནས་རྒྱང་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕེན་གྱི་ཡན་ལག་བོད་ཀྱི་ཚོམ་བཟོ་མཐུན་ཚོགས་དབུ་བཙུགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༡༥ འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུང་བརྒྱུད་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

འབྲེལ་ཞིག་བཙུགས། བོད་ནང་པར་འབྲེལ་
བ་གནང་ནས་བོད་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་
དག་ཐེང་གནང་བ་མ་ཟད། དེ་དུས་དང་
མཐུན་པའི་སློབ་སྦྲང་གི་གནས་བབ་ཡོང་
རྒྱུ་དམིགས་བསལ་ཞེ་པོ་ཞིག་གནང་
འདུག་ལ། དེ་ཡང་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་
རེད་བསམ་གྱི་འདུག བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་
བ་འཛུགས་སྐབ་བ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་བ་
ཆགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། ཅ་བའི་སྤྱི་ཙོར་
ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
བཞུགས་ཡོད་དུས། བོད་ནང་གི་བོད་མི་
བྱིངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དད་མོས་དང་དགའ་
ཞེན་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་སྤེལ་སྤྲོད་གྱི་ཡོད་རེད།
ཐོན་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་སོའི་ཕྱང་ཆེན་ལ་བབ་
ཡོང་དུས། དེ་ཆོའི་གསལ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་
ཆགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
བྱུང་མཆོན་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་གི་གཉི་
དགོན་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་བཀའ་

སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་འབྲེལ་
འབྲེལ་བ་བཙུགས་སྐབ་ལ། དེ་བཞིན་དགུ་
བཅུ་གོ་གངས་ནང་གཉི་ཁྱེ་བྱེས་པ་གྲ་ཆང་
བཙུགས་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་།
ནང་ཆོས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཕྱག་ལས་
འབྲུར་དུ་ཐོན་པ་གནང་ཡོད་རེད།
ང་ཆོ་ནམ་རྒྱུ་མཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་
ཞིག་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཡིག་
ཅིག་ཤེབས་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་མགོ་
མཐུག་ཆེག་ཆང་མར་གོ་རྒྱ་ཡོད་བསྐྱད་པ་
འབྲེལ་ཞིག་དང་། ཉ་ཅང་གི་ཞིབ་ཆགས་པོ་
དང་། ཆད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བསྐྱད་གྱི་འདུག
དེ་ཡིན་དུས་བཅས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཤིག་རེད། སྤྱིར་ང་ཆོའི་རིག་གནས་ཀྱི་
འགོ་སྐྱེད་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཡི་གེ་དུ་
མ་འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། མིང་དུ་མ་
འདུས་པ་ལས་ཆེག་ ཆེག་དུ་མ་འདུས་པ་
ལས་བརྗོད་པ། བརྗོད་པ་དུ་མ་འདུས་པ་

ལས་ཆོས་ཟེར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ནང་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཙུ་གོ་མིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རེད། གང་ཕྱིར་མཁས་
བའི་ལས་གསུམ་སྟེ། འཆད་ཅོད་གཉིས་
ལ་མ་ངས་པ། སྤྱི་བྱིར་མི་འཁྲལ་ཆོས་པ་
ཉིད། ཆོས་ཟེར་བ་དེ་རིམ་བཟང་པོ་ཞིག་
བརྒྱུད་ནས་གོ་བ་ཡིན་དུས། གལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་དང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་
བསྐྱད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་
བསྐྱད་གྱི་ཡོད། ཉམ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་
མཆོན་གྱི་སྤང་ལ་རོང་ཆེན་བསྐྱན་པའི་སློན་
མེ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ང་ཆོ་བོད་གངས་
ཅན་ལྗོངས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲ་ཆེན་ཞིག་དང་།
བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བསྐྱན་
པའི་སློན་མེ་ཟེར་ནའང་མི་འབྲིག་པ་མི་
འདུག དེ་འབྲེལ་མཇུག་རྒྱུ་མཇུག་ཡོད་
རེད། ང་ཆོའི་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་འབྲེལ་། སྤྱི་ཙོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་
ལྟར་ང་ཆོ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་སྤྱིད་ན་
མཉམ་སྤྱིད་དང་། སྤྱག་ན་མཉམ་སྤྱག་ཅིག་
བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་
བསྐྱད་ཡོད་རེད། ང་ཆོར་སྤྱིད་སྤྱག་ལེགས་
ཉིས་གང་བྱུང་ཡང་། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
དེ་ལྟར་ཕྱག་ལས་གནང་བསྐྱད་པ་ཞིག་
མཇུག་གྱི་ཡོད། འཇམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་དང་།
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས། ལྷག་པར་དུ་བོད་མིའི་
སྤྱིག་འཛུགས་ནང་ཕྱག་ལས་རིམ་བཟང་པོ་
བ་སོགས་མཇུག་རྒྱུ་ན་ཆེག་གི་མི་

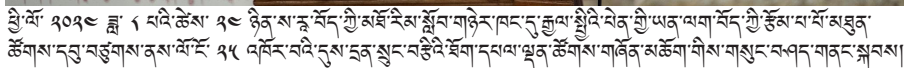
འདད་བ་འདྲ་པོ། མཛད་འཕྲིན་དེ་བཞིན་པ་
 མཐའ་བྲལ་བ། དེ་རིང་པོ་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་
 པོ་མ་ཐུན་ཆོག་མ་ཐོག་ནས་རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་
 ཕུལ་བ་དེ་བཞིན་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་པས།
 འབྲེལ་ཡོད་ཆར་མར་དམིགས་བསལ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་
 བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་
 བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་
 པ། ཐུག་པར་དུ་སྤྱོད་པོ་དང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་
 བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་
 དགོངས་བཞེད་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་
 པ། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྟར་དུ་གསལ་
 རྒྱུའི་ཐོག་ཆར་མས་ཐུགས་སྟོན་གནང་
 རིགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཆར་མར་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ཞུས་གསུངས་འདུག།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོག་མ་
 གཞོན་མཆོག་གིས་ཆོག་མཚན་བཅར་བ་ཡོངས་
 ལ་འཆམས་འདྲི་དང་སྐྱགས་གསུང་དོན།
 རྩེ་སྟོད་པོན་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་མ་ཐུན་
 ཆོག་མ་ཐོག་མར་ཀུན་སྟོང་གི་ས་པོན་
 འདེབས་མཁན་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་གྱི་རྒྱན་
 ལས་རིམ་བྱོན་ཆར་མར་དེ་རིང་ལོ་ངོ་ ༡༥
 འཁོར་བའི་དུས་འདྲེན་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་མ་དང་། སྐར་ངོས་ནས་
 འཆམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ད་ལྟ་བཀའ་བྱུང་
 ལ་སྐྱབས་རྗེ་གཉི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཚུམ་

སྤྱི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ་དེད། དེ་ཕུལ་
 བར་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་སྐྱགས་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཆོས་ལོ་
 རྒྱུས་ལ་མར་བལྟས་པ་ཡིན་ན། རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས། མི་ཆེ་གཅིག་ལ་
 སྤྱི་བ་གསུམ། ཞེས་པའི་ཐུག་དེབ་ནང་སྤྱི་
 རོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་ཆེད་བརྗོད་ཞེས་སྐུལ་ཡོད་པ་
 དེའི་ནང་། ལ་སྐྱབས་རྗེ་གཉི་རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་བོད་རང་དབང་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་མ་གྱི་བྱ་གཞག་དེད།
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དེད། རིག་གནས་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཡོད་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ལ་བཅན་འཛུལ་
 བྱས་པའི་སྐབས་བོད་ནང་བྱ་གཞོན་
 བཅས་བརྒྱུར་སོགས་ཆ་ཆར་ལོགས་ལ་
 ཐུགས་ཞིབ་སྟོང་བ་ཡོད་བསྟན་པ། བཅན་
 རྩེ་བ་ཞེས་སྐབས་ནས་ང་ཆོའི་རང་མི་རིགས་
 ཀྱི་རིག་གནས་གཅེས་ཉར་བྱེད་སྟངས་དེད།
 མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་བྱ་གཞག་གི་
 དཔང་པོ་ཚམ་མ་ཟད། དེའི་ནང་མཉམ་
 ཞུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་ཡོད་པའི་སྐར་
 དང་། ད་ལྟ་བྱི་སྟོད་པོན་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོའི་
 མཐུན་ཆོག་མ་གྱི་ཆོག་མ་གཙོའི་ཐོག་ནས་
 གསུང་ཚུམ་ ༡༩༠ ལྷག་བརྒྱམས་ཡོད་པའི་
 སྐར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དུས། བོད་ཀྱི་
 རིག་གནས་ཐོག་ལ་ཉ་ཅང་གི་ཐུགས་ཁུར་
 བཞེས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་

གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ་དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་མ་དང་། སྐར་ངོས་ནས་
 ལེགས་སའི་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་བཀའ་བྲིན་
 རེས་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གཞི་རྩའི་བཅན་ཁྱུ་ལ་ནང་སྟོབ་བྱ་
 བཅུགས་ནས་མི་ལོ་དྲུག་བཅུ་ལྷག་འགོ་ཡི་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཡིག་བསྐྱབས་ནས་
 དུས་ཆོད་གང་ལ་གང་འཆམས་བྱིན་ཡོད་
 དེད། ང་རང་འདྲ་པོར་ཆ་བཞག་ན། བཅན་
 རྩེ་བ་སྐབས་མ་ཐག་པའི་སྟོབ་ཐུག་གི་
 བསམ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། བོད་
 ཡིག་སྟོབ་སྟོང་བྱས་སྟོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ཡང་། ཚུམ་རིག་ཐོག་ལ་དེ་ཚམ་གྱི་ཤུགས་
 བརྒྱབ་བྱུང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དེ་རང་བཞིན་
 ཀྱི་འི་བ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་དེད།
 ངར་མགོན་པོ་གཞུང་པའི་སྐབས། སོ་
 སོས་སོ་སོར་བརྒྱུར་ཞིབ་ཅིག་བྱེད་དུས།
 རོར་འཁུལ་དེ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་དགེ་ཆུན་
 རྣམ་པའི་དེད་མི་འདུག། ང་རང་བན་ཅི་མ་རི་
 སྟོབ་བྱ་འགྲིམས་དུས། བོད་ཡིག་བསྐྱབ་
 པའི་སྐབས་ཅ་བ་ངག་ཐོག་འཛིན་རྒྱ་ཚམ་མ་
 ཡིན་པར་སྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་མང་པོ་
 དེས་སྟོང་བའི་སྟོབ་ཐུག་ཅིག་དང་། ཐོགས་
 པོ་ཐོགས་མོ་ནང་ཁུལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་
 སྐབས་ལྷག་ཚུམ་ནང་ལོགས་ལ་སྟན་པའི་
 གི་ཆོག་བོད་སྟོད་གཏོང་རྒྱུར་དང་དོད་ཡོད་
 མཁན་ཞིག་ཉན་ཉན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 ནས་ག་བར་མཆམས་ཆད་འདུག་ཟེར་ན།
 མཐོ་རིམ་སྟོབ་བྱ་ཁག་འགྲིམ་པའི་སྐབས་

མར་བི་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་རེད། ལྷག་
འཛིན་གྱི་དབའ་ཕོ་ཞིག་ཆགས་པར་རང་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་དབྱིངས་དང་དོ་
སྤང་། དེ་ཁྱབ་སྟེལ་བྱ་རྒྱར་གནད་ལག་ག་
དང་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་བེད་ཀྱི་ཆག་འཛིག་
གི་གནས་སྤངས་བཅས་ལ་བསམ་སྟབ་
མཁན་གྱི་མི་རབས་ཞིག་བསྐྱར་དགོས་པ་
ཏན་ཏན་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་
ཡིན་དུས། བྱི་རྒྱལ་ནང་། ལྷ་གྲུ་དེ་གི་ལས་
སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད་རེད་ཅེས་
གསུངས་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷ་གྲུ་དེ་རྩོམ་
རིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། བྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འཕེལ་རིམ་དང་དར་རྒྱས་གང་ལ་གཞིགས་
པ་ཡིན་ནའང་། རྩོམ་པ་པོ་ཚོས་བྱས་རྗེས་
ཚན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། གཟུ་བོར་
གནས་པའི་རྩོམ་པ་པོའི་བརྒྱམས་ཚོས་ལས་
བྱི་ཚོགས་གཉིད་ལས་སད་པ་དང་། བྱི་
ཚོགས་ནང་ཁྲལ་ལ་སེམས་འགྲུལ་བེབས་
བྱུང་བ། བྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞན་ཆ་རྣམས་
ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གི་ཐོག་ནས་མེད་
པ་བཅོས་ཡོད་དུས། རྩོམ་པ་པོ་ཚོ་བྱི་
ཚོགས་ཐོག་ལ་ཐུགས་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་གཟུ་བོར་གནས་
པའི་རྩོམ་པ་པོའི་རྩོམ་ཡིག་དག་སྟོག་མཁན་
ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད།
ང་ཚོ་སྟོབ་སྟུག་བྱས་པའི་སྐབས་བསྐྱབ་
རྒྱའི་དེབ་དེ་ཙམ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་སྟོག་
མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེར་སང་དེབ་མང་
པོ་པར་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སྟོག་མཁན་

དེ་ཙམ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དེ་
 བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་ད་
 ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྡན་ཆོད་ཅིག་ཡིན་དུས། འབྲུལ་
 དེབ་ (E-book) ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བ་
 གཞུགས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་དག་བསྐྲུག་
 རྒྱུ་ལྡན་ལ་སྤྱི་ཚོགས་རང་གི་ཐོག་ནས་དོ་
 ལྟ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་
 གྱི་སྤྱོད་ལོན་མཐུན་ཆོག་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོན་
 མཐུན་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆགས་
 བསྐྲུག་ཡོད་དུས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོན་མཐུན་
 ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་དགོས་པ་དེ་ཡང་། འཛམ་
 སྐྱོང་ནང་ཚོམ་པ་ཐོས་ཚོམ་ཡིག་གིས་པར་
 བརྟེན་ནས་བརྟེན་ཁང་ལ་ཚུད་པ་དང་། རང་
 དབང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་

ཐོག་མར་བཟུགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། ཚུམ་རིག་གིས་ས་མཆོམས་མི་
 འབྲེད་ཟེར་བ་དེ་མཐུན་ཆོག་ས་འདིའི་
 གནས་སྐབས་དེ་དུག་ཚུམ་རིག་དེ་ཡང་
 ས་ཁུལ་གཅིག་ལ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་སྐྱོང་
 ཁྱོད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཀྱི་ཡོད་དུས། རྒྱ་
 བྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གིས་པ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བཅའ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱའི་ནང་བཅོན་
 ཤིང་ཐོག་སྤྱོད་འདུག་ཀྱི་དུག་པ་དང་།
 ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་སྤྱོད་ཤིང་ཤིག་ལོན་
 བྱའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཙོས་པའི་བོད་ཡིག་བསྐྲུག་
 སའི་སྤྱོད་བྲལ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་བཅོན་ཤིང་
 ཐོག་སྤྱོད་བཟུགས་བཟུགས་པ་ལོགས་བོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྡན་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ལས་འགུལ་

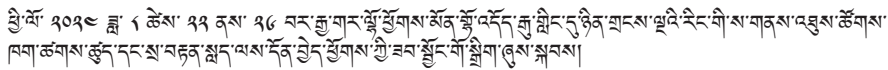
ཞིག་སྤེལ་བཞིན་པ་དེར། ར་ཆོ་ཆང་མས་དེ་
 ལ་དབག་པའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་
 དང་རིག་གནས་ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་
 ཞིག་ཏན་ཏན་ཆགས་བསྐྲུག་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོན་པ་ལོན་ས་ལ་སྤྱོད་ས་
 མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་
 བརྟེན་པ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་
 མཐའ་དག་ལྟོན་གྱིས་འགྲུབ་པ། རང་དབང་
 ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་ཆང་མས་དེ་རིང་
 མཐའ་སྤྱོད་འདིའི་ཐོག་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་ཐོག་འགན་ཁུར་དགོས་པའི་དམ་
 བཅའ་ཞིག་འཛིན་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་
 འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་མོན་གྱི་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་གནས་འཕུས་ཆོག་ས་
 ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གོ་སློག་ཁྱེད་ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྟ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ལྟ་ ༢༩ ལྟ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་མོན་གྱི་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་གངས་ལྷའི་རིང་གི་ས་གནས་འཕུས་ཆོག་ས་
 ཁག་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གོ་སློག་ཁྱེད་ལ།

༢༩། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་ས་
 ཀྱི་གོ་སློག་འོག་ རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་མོན་གྱི་
 འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༡༩ ལྟ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ལྟ་ ༢༩ ལྟ་
 ཉེན་གངས་ལྷའི་རིང་གི་ས་གནས་འཕུས་
 ཆོག་ས་ཁག་ཆགས་ཚུད་དང་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་
 ཕྱགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གོ་སློག་
 ཁྱེད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཟེངས་འདིའི་ཟབ་
 སྦྱང་ནང་མོན་གྱི་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་གི་ས་གནས་
 འཕུས་ཆོག་ས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ༡༠ དང་། ས་

[illegible]

འཕུས་དག་བཤེས་སྒྲིག་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
མཆོག་གིས་བཅན་ཁྱོད་པོ་དང་མིའི་བཅའ་
ཁྲིམས་ཐོག་མར་གཏན་འབེབས་གནང་
སྐབས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤུབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ས་
གནས་འཕུས་ཆོགས་ཁག་ཆེད་འཇུགས་
དགོས་པ་གསལ་བ་ལྟར། ས་གནས་འཕུས་
ཆོགས་ཆེད་འཇུགས་གནང་བའི་སྐོར་དང་།
མོན་ལྟ་ས་གནས་འཕུས་ཆོགས་དེ་བཞིན་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གསར་འཇུགས་གནང་
བ་དང་། དེ་ནི་ས་གནས་འཕུས་ཆོགས་ཉིང་
ཤོས་གསལ་གི་གཡིན་པ། ས་འཕུས་ནམ་
བས་ཉིན་ལྗེའི་རིང་གི་ཐབ་སྤྱོད་ཐོག་ལ་
ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་དགོས་སྒྲུབ་
ཏུ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་། མཐར་མོན་ལྟ་ས་འཕུས་
ཆོགས་གཙུག་ལྗོངས་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་
རྒྱུ་ཆེ་བཞེས་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། ཐབ་

སྦྱང་དངོས་གཞི་དབུ་འཇུག་གནང་ཡོད་
འདུག།

ཟབ་སྦྱང་དངོས་གཞིའི་སྐབས།
ཟབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཆེན་གྱི་ཆོག་མཁན་འདུའི་འགྲེལ་བཤེས་དང་།
ལས་དོན་བྱེད་སྟེན་གྱི་སྤྲིན་གཞིའི་ཐོག་
ཟབ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོག་མཁན་
བཅར་བའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་གྲང་གནང་། ཟབ་སྦྱང་ཉིན་གཉིས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མཆོག་
ནས་ཕུ་མཐུད་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཆེན་གྱི་ཆོག་མཁན་འདུའི་འགྲེལ་བཤེས་དང་།
ལས་དོན་བྱེད་སྟེན་གྱི་སྤྲིན་གཞི། བཅོམ་
བྱུང་བོད་མིའི་གཞུང་དབུལ་འདུ་འགོད་དང་
། ལོ་འཁོར་སྟོན་ཅིས། དབུལ་ཅིས་སྤངས་
འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྤྲིན་གཞི། སྟོན་ཅིས་ཀྱི་
ཅིས་འགོའི་ཐོག་ཟབ་ཁྲིད་དང་། ཆོག་མཁན་
བཅར་བའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་ཟབ་ཁྲིད་གནང་
མཁན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
འོག ཟབ་སྦྱང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་
མཁན་རྣམས་ཆོག་མཁན་རྒྱུ་ཁག་ལ་ཆ་
བགོས་ཀྱིས་ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ དང་ ༡༦ བཅས་
ཉིན་གཉིས་རིང་གི་དམར་ཁྲིད་གྲོས་ཆོག་ས་
བསྐྱུང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ ༡༦ བར་རྒྱ་གར་སྤྱི་འཐུས་མཉམ་སྦྲེལ་དོན་རྒྱ་སྤྱོད་ཉིན་གྲངས་ལྷའི་རིང་གིས་གནས་འཐུས་ཆོག་མཁན་
ཁག་ཆོག་མཁན་རྒྱུ་དང་སྤྱི་བཅོམ་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་སྟེན་གྱི་ཟབ་སྦྱང་གི་སྤྲིན་གཞི་སྐབས་།

བཅས་གྲ་སྤྲིན་གནང་བ་དང་། ཟབ་སྦྱང་
ཉིན་གཉིས་པ་དང་། ལུ་བའི་དམར་ཁྲིད་
སྐབས་ཆོག་མཁན་བཅར་བ་རྣམས་ནས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོག་ས་
དངོས་སུ་འཆོག་མཁན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཉིན་
འགྲེལ་གསལ་ཇ་འབྲས་སེལ་འདེགས་
འབྲལ་དང་། རིམ་བས་ཆོག་མཁན་གཙོས་
ཆོག་མཁན་འདུ་དབུ་འཇུག་གི་གསལ་
བསྐྱེད་གནང་རྒྱུ་ལྟར། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་སྟེན་ས་འཕུས་ཆོག་མཁན་
གཙོས་ཆོག་མཁན་འདུ་དབུ་འཇུག་གི་གསུང་
བཤད་གནང་བ་སོགས་དམར་ཁྲིད་གྲོས་
ཆོག་གི་ལས་རིམ་བསྐྱུངས། ཉིན་གཉིས་
ཀྱི་དམར་ཁྲིད་སྐབས་ས་འཕུས་རིམ་བས་
ཆོག་མཁན་འདུ་གཙོ་སྦྱང་གནང་ཞིང་། དེའི་
སྐབས་ཆོག་མཁན་བཅར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་
འགྲེལ་གསུང་སེལ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་གྲོས་
ཆོད་གྲོས་འཆར་གཅིག་དང་། སྐར་ཉུག་ས་

ཅན་གྱི་དྲི་བ་གཉིས། ཐུགས་སྤང་གཞིན་
བསྐྱལ་གྱི་གྲོས་འཆར་གཉིས། ལོ་འཁོར་
ལས་བསྟོམས་གཅིག་སྤྲིན་གཞི་བསྐྱར་
བཅོས་གཉིས། ས་འཕུས་སྤྱོད་གྲོས་ཆོད་
གྲོས་འཆར་གཉིས། སྟོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་
འཆར་ཅིས་ཆོག་མཁན་རྒྱུ་གི་སྟོན་ཐོ། གཙོག་
ཆ་དང་སྤྱར་ཆའི་གྲོས་འཆར་གཉིས། གཏོང་
ལེན་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་ལས་ཉིན་སོ་སོའི་
གྲོས་ཆོག་གི་ལས་རིམ་དང་བཅས་པ་
དཔེ་མཆོན་གྱིས་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆ་ཡོད་པའི་
ཐོག་དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་བསྐྱུངས་གནང་
བ་དང་། དམར་ཁྲིད་ལས་རིམ་སྐབས་ཟབ་
སྦྱང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཆང་
མས་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོས་མཉམ་ཞུགས་
དང་ཆེགས་སྤངས་ཡོད་ལ། ཟབ་ཁྲིད་
གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
གཉིས་ནས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྟོན་
གནང་ཡོ་བསྐྱར་གི་སྟོན་སྟོན་ཡང་གནང་

ཡོད་འདུག།

ཟབ་སྤྱོད་ཉིན་མཐའ་མ་ཕྱི་ཆེས་

༡༩ ཉིན་མཐའ་བསྐྱོད་མཐའ་མཛད་སྒོ་ཞིག་
ཆོག་པ་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཟབ་སྤྱོད་
ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཁག་ཅིག་
ནས་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཆོར་སྒོར་གསུངས་པ་
དང་། དེ་རྗེས་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་ས་
གནས་འགོ་འདྲིན་ལྷག་པ་སྤྱོད་མ་ལགས་
ཀྱིས་མཐུག་བསྐྱོད་མཐའ་གསུང་བཤད་དང་།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་
བསོད་སྟོབས་མཆོག་གིས་ཟབ་སྤྱོད་བ་རྣམ་
པས་ཉིན་ལྷའི་རིང་ཐུགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་
ཟབ་སྤྱོད་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་ཆ་ཤིས་
གང་ལེགས་ལེན་པར་ལེགས་སའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བཅོད་དང་། མ་འོངས་པར་ས་གནས་
འཐུས་ཆོག་པ་འཆོག་སྐབས་པན་ཐོགས་
ཡོད་རྒྱ་སོགས་གསུངས་གནང་། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་
ཕྱིན་མཆོག་གིས་ཟབ་སྤྱོད་ནང་མཉམ་

ཞུགས་གནང་མཁན་ཆོས་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སྤྱི་ག་
ཞུས་པ་བཞིན་འགན་ཁུར་ཡག་པོ་བཞེས་
པའི་སྒོར་དང་། ས་གནས་འཐུས་མི་རྣམས་
ཆོས་རྒྱན་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཐུགས་ཀྱི་
ཁྲིམས་སྤྱི་ག་སོགས་ལ་ཐུགས་སྤྱད་གནང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། ད་རེས་ཟབ་སྤྱོད་གི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་བརྒྱད་ས་གནས་འཐུས་
ཆོག་པ་འཆོག་སྐབས་དབུས་ཀྱི་ཕྱོས་
ཆོག་པ་ཆོག་པ་བཞིན་གནང་བྱུང་ན་པན་
ཐོགས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོར་གསུངས་
གནང་། མཐར་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་ས་
གནས་འཐུས་ཆོག་པ་ཀྱི་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་
རྩོམ་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས། ཟབ་སྤྱོད་གི་མཐུག་
བསྐྱོད་མཐའ་མཛད་སྒོ་མཐུག་བསྐྱེད་གནང་
ཡོད་འདུག།

ཟབ་སྤྱོད་གི་ཉིན་མཐའ་མ་ཕྱི་ཆེས་ ༡

ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཆོག་པ་བཅར་བ་
ཡོངས་དང་། མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་གི་

གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཆོག་པ་སྤྱོད་ཁག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་
མཐོན་འཕོད་ཞུས་པ་ལྟར་ལྟན་འཛུམས་
ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་པ་ལེགས་
པར་བྱུང་རྗེས། ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྤྱོད་གི་
ལས་དོན་ཡོངས་སུ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད།

ཅ་བའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ད་
བར་བཞུགས་སྐར་དུ་ས་དང་། ཨོ་རི་ས།
ལ་དྲགས། སྐར་ཉིག་ས་ལུ་སྐར། ཁལ་ཉོར།
སྤེར་སྤྱན། སྤེར། ལྷོ་མ་ཉི་གི། ཉོན་སུར་
བཅས་ལ་ས་འཐུས་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་
ཐེན་པ་དང་། ད་རེས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་
མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་
འཐུས་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་
ས་འཐུས་ཟབ་སྤྱོད་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས།

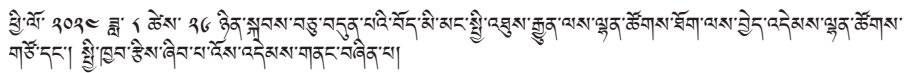
བཀའ་བྱུང་ཀམ་ཡེ་ཤེས་ལགས་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་བོ་བསྐོས་གཞག་བྱུང་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ ༡༠༡༩ ལྷོ་ ༡ ཆེས་ ༡༩
རེས་གཟའ་ལྷོ་བ་ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་
༡༠༡༠༠ པའི་ཐོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ལྷན་
ཆོག་པ་ཐེངས་ ༡༩༩ པའི་ཐོག་དབུ་ལྷན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་གཙོ་མཁན་

པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
བཀའ་བྱུང་ཀམ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ལས་བྱེད་
འདེམས་བསྐོས་ལྷན་ཁང་གི་ཆོག་པ་གཙོ་
བདམས་ཐོན་གྱིས་བསྐོས་གཞག་བྱུང་བའི་
གསལ་བསྐྱགས་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་

བཅའ་ཁྲིམས་ལེན་དགུ་བ། དོན་ཆོན་
(༡༠༡) བཤེས་པ་ (༡) པའི་ནང་། “ལས་
བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྷན་ཁང་གི་ཆོག་པ་གཙོ་
གཅིག་དང་། ཆོག་པ་མི་གཉིས་ནས་བཞིའི་
བར་དགོས་པར། གོ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ནས་ཐོན་
ལ་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་དང་།

རྒྱུན་ལས་གི་ཅ་འཁོར་གསུམ་ཆ་གཉིས་
 ཡན་གྱི་མོས་མཐུན་ཐོག་བསྐྱོད་གཞག་བྱེད་
 དགོས།” ཞེས་པའི་ཆ་རྒྱུན་འགྲུབ་འདེམས་
 རྒྱུག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་བཀའ་བྱར་
 འཕགས་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། ཚོགས་མི་
 དབྱུས་འོས་བསྐྱུ་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་ཁབ་
 འགན་འཛིན་དང་། ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་
 གི་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ལྷོགས་བྱར་བ་བཀའ་
 བཅུ་ལྷན་ཚོགས་མཆོག་ཚོགས་མི་དབྱུས་
 འོས་བསྐྱུ་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་ཁབ་འགན་འཛིན་
 དང་། ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་གི་ཚོགས་
 གཙོ་གཅིག་ལྷོགས་བྱར་བ་ཤོ་བྱར་བསོད་
 རྣམས་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་བཅས་ལས་གྲུབ་
 པའི་ཚོགས་ཚུང་ནས། བཀའ་བྱར་ཀླུ་ཡེ་
 བཅུ་ལགས་དང་། ཀུ་ལུ་ས་གནས་འགོ་
 འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩོམ་ལགས་རྣམ་གཉིས་
 འཆར་འབྲུལ་བྱུང་བར། བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་སྐབས་ ༡༥ པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷན་

དེ་ཡང་བཀའ་བླུང་ཀམ་ཡེ་ཤེས་
ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥
ཉིན་སྐུ་འཁུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་
ཁལ་ཤྲོར་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ནས་
འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་པ་དང་། གཞུང་
གི་བཀོད་བྱས་ལྟར་སྡེ་ར་སྤྱན་དྲང་སློབ་སྦྱང་
བཅར་ཁྲིངས་སུ་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་
ལུགས་མཐུན་ཅ་དགོངས་ཞུས་ཐོབ་བྱུང་།
དེ་ནས་ཅན་ཅི་སྤར་པཎ་ཐབ་གཙུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ (B.A. (Hons.),
B.Ed.) བསྐྱབ་པ་མཐུར་སོན་དང་། ཅན་ཅི་
སྤར་དུ་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་
དང་། ས་གནས་གཞོན་ནུ་སྤན་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱན་ལས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་ས་
གཞིས་སུ་རུ་མ་ལར་ལོ་ངོ་བཞི་ལྷག་བོད་
སློབ་འཛིན་སྦྱང་ཚོགས་པའི་ཁྲིངས་དགེ་
གན་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་ས་གནས་འཕུས་
ཚོགས་དང་། རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་། ས་
གནས་གཞོན་ནུ་སྤན་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་བྱས་རིང་ལས་དོན་མང་པོའི་
འགན་འཁུར་སྐྱབས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་

བདམས་ཐོན་འདེམས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་བཙུན་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་

ཞབས་འདེགས་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱབས་ཡོད།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡
 ནས་ ༢༠༠༡ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣༡ བར་ལོ་ངོ་
 རྒྱལ་རིང་བོད་ཀྱི་གཞིན་ཁུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཁྱབ་ཚོགས་གཞིན་སྐབས་གཉིས་རིང་
 བྱས། ཏུས་ཡུན་དེའི་ནང་བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྤྱི་དང་། ཟབ་སྦྱོར་
 གོ་སྤྱི་གསལ་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་སྤྱོད་
 ཡོད། སྤྱད་སེ་ཇི་ནི་མར་ཉིན་གྲངས་ ༣༩
 རིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
 ཁུངས་མདུན་ཟས་བཅད་དོ་ཁོལ་ནང་དངོས་
 སུ་འཇུག་ཞུགས་དང་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་
 དོན་གཏམ་བཤད་བྱས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་
 ཡོངས་དང་། ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་མང་
 བོད་ནང་བོད་དོན་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་
 ཟུབ་ཡོད། མདོར་ན་གོ་མོ་བསྐྱོད་དང་། རྩམ་
 རྟོན་ཁོ་སྤྱོད་ལྷན་ཟས་བཅད་དོ་ཁོལ་སྤེལ་
 འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་མང་བོད་ནང་
 དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་དང་འགན་འཁུར་

ཡང་སྤངས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཆེད་བཅོལ་
 འཇུག་ཡང་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱུང་སྤྱོད་
 ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ནས་
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༣༡ བར་ལོ་ངོ་
 བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་ཐེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཛིན་ཁང་
 གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོམ་སྤྱི་གསལ་འགན་འཛིན་བྱས་རིང་
 ། རྒྱུང་འཛིན་ཁང་གི་ལས་རིམ་ལ་བསྐྱར་
 བཅས་དང་། འཛིན་སྦྱོར་གནས་སྤངས་
 བཅས་སྤྱི་ཡོངས་འགྱུར་བཅས་བཏང་བའི་
 དབང་གིས་རྒྱུང་འཛིན་ལས་རིམ་ལ་ཡར་
 རྒྱས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བདེ་
 དོན་ལ་དོན་མན་ལྷན་པའི་ཞབས་འདེགས་
 བསྐྱབས་སྤེལ་བ་བྱུང་ཡོད།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་སྐབས་ ༡༣
 བའི་བར་མའི་ལོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་དང་།
 ༢༠༠༩ ལོར་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ ༡༩ ལ།
 ༢༠༡༡ ལོར་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ ༡༥ ལ་
 བཅས་སོ་སོར་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་སུ་
 འོས་འདེམས་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་

ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་དང་། གལ་ཆེད་
 ཚོགས་ཚུངས་པེར་ན། བདེན་པའི་མེ་མེ་
 རྟོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་། བཀའ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་ལྷ་ལའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལས་འགུལ། ཁྲིམས་སྤྱི་གསལ་ཡོངས་ལ་
 བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུངས་། གཞན་ཡང་
 མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྲིའི་ཚོགས་ཚུངས་སྤེལ་
 ཚོགས་ཚུངས་མང་བོད་ནང་འགན་འཁུར་
 གཙོ་བོ་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་འགན་
 འཐུས་ལོར་མེད་པར་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱབས་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་འཐུས་ལས་རྒྱུན་རིང་
 རྒྱལ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་གར། བཅོལ་སྤེལ་བོད་
 མིའི་ཁོང་ཆབ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་
 སྤེལ་གསལ་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་སྤེལ་སྤེལ་བ་
 བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡
 ཉིན་མོས་ཚོགས་ནས་བཀའ་ཤག་སྐབས་
 བཅོལ་པའི་བཀའ་འཁྲོན་ཏུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་
 བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༢༩ བར་
 ལོ་ངོ་ལྷའི་རིང་དབལ་འབྱོར་བཀའ་འཁྲོན་ཀྱི་
 ལས་འཁུར་ཞུས་རིང་། ལས་དོན་གང་ཅིའི་
 ཐད་རང་ཏུ་ས་གང་སྤྱོད་གསལ་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱབས་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་སྤྱི་གསལ་
 འཇུགས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་མ་དདུལ་དང་།
 རྟོན་ཅིས་མ་དདུལ། རྒྱུར་བཀོལ་མ་དདུལ་
 བཅས་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་སྤེལ་ལས་བཟང་དུ་
 བཏང་སྤེལ་ཡོད་པ་ཅིས་ཞིབ་སྤྲོད་ཐོ་ཁག་
 ལས་ཚོགས་སྤེལ་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་
 བསྐྱས་སུ།

བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ཅེས་ཞིབ་སྤྲི་བྱ་བ་པ་བདམས་ཐོན་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བ།

༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༤
ཉིན་གྱི་སྤོ་ཆུ་ཚོང་ ༡༠༠༠ པའི་ཐོག་
སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༤༣
ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་
འཛིན་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ཅེས་
ཞིབ་སྤྲི་བྱ་བ་པ་བདམས་ཐོན་གྱིས་བསྐོ་
གཞག་བྱུང་བའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་
སོང་།

དེ་ཡང་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་
བཅའ་ཁྲིམས་ལེན་བཅུ་བ། དོན་ཚན་
(༡༠༨) རང་གསེས་ ༡(ཀ) པའི་དགོངས་
དོན། “སྤྱི་བྱ་ཅེས་ཞིབ་ལས་ཁང་ལ་ཅེས་
ཞིབ་སྤྲི་བྱ་བ་པ་གཅིག་དགོས་པར། གོ་
ཡུལ་སྤོང་པ་ནས་ཐོན་སྐབས། ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན། མིང་སྤྱོད་
བཅས་ཆང་འཛོམས་བྱུང་ན་སྒྲིམ་མེད་དང་།
གལ་ཏེ་ཆང་འཛོམས་མ་སྟབ་ཆེ་ངོ་ཡོད་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐབས་དེའི་འོས་མི་
འདེམས་སྐྱབས་ཁོ་ནའི་ཆེད་མི་འགོ་གསུམ་
དམིགས་འཛུགས་གནང་བའི་ཚོགས་རྒྱུང་
དེས་ཉེས་ལྡན་ལས་མ་ཉུང་བའི་འོས་འཆར་
ལུ་བར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་འོས་
བསྐྱབས་ཏེ་མང་མོས་སུ་ཐོབ་ལ་སྤྱི་བྱ་བ་

ཅེས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་ཅེས་ཞིབ་སྤྲི་བྱ་བ་
པ་འོས་ཐོན་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ།”
དང་། དོན་ཚན་(༡༠༨) རང་གསེས་ ༡ (ཁ)
པའི་དགོངས་དོན། “གལ་ཏེ་སྤྱི་བྱ་ཅེས་
ཞིབ་ལས་ཁང་གི་ཅེས་ཞིབ་སྤྲི་བྱ་བ་པ་གྲོས་
ཚོགས་མ་འཆོག་པས་པའི་སྐབས་བསྐོ་
གཞག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཆེ་གོང་གསལ་
འདེམས་སྐྱབས་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་འཆར་
འབུལ་ཞུས་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཡན་གྱི་
མོས་མཐུན་ཐོག་བསྐོ་གཞག་བྱེད་དགོས།”
ཞེས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་ལོག་འདེམས་
སྐྱབས་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི་བཀའ་བྱུང་
འགྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་། ཚོགས་
མི་བཀའ་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་དབང་ལུག་མཆོག་
ཚོགས་མི་དབུས་འོས་བསྐྱབས་འགན་འཛིན་
ལས་འཕར་བྱུང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཆོན་མཆོག་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་
རྒྱུང་ནས། བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་
འགན་འཛིན་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་
དང་། སྤྱགས་རམས་དགེ་བཤེས་བསྟན་
འཛིན་དབང་རྒྱལ་ལགས་ནམ་གཉིས་
འཆར་འབུལ་བྱུང་བར། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་སྐབས་ ༡༨ པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷན་
ཚོགས་ཐེངས་ ༡༤༣ པའི་ཐོག་དོ་ཡོད་སྤྱི་
འཐུས་རྒྱུན་ལས་ ༡༠ ནས་རྒྱུན་ལས་
ཚོགས་ཁང་ནང་གསལ་བའི་འོས་ལོག་

འཕངས་ཏེ། བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་
གྱི་འགན་འཛིན་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་
སུ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གསུམ་
ཆ་གཉིས་ཡན་གྱི་མོས་མཐུན་ཐོག་ཅེས་
ཞིབ་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་བྱ་ཅེས་ཞིབ་པ་
བསྐོ་གཞག་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་བོད་ཁྱིམ་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་
ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་
ལགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་ ༨ པའི་ཆེས་ ༩

བདམས་ཐོན་སྤྱི་བྱ་ཅེས་ཞིབ་ལས་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་

ཉིན་སྐུ་འཁུངས་ཤིང་། ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་
བོད་སྤྱག་ཁྱིམ་སྡེ་ནས་འཛིན་དེམ་བཅུ་བ་
ཐོན་པ་དང་། ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཅེས་ཀྱི་
མཐོ་སྒྲོབ་ཐོན། ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༧
བར་ཅེས་ཞིབ་ལས་ཁང་ནང་ཅེས་ཞིབ་
པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ ༡༩༩༧ ནས་ ༡༩༩༩
བར་ཨ་ཁྱེས་མ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་

ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནང་ཅིས་པ་དང་ལས་
ཁུངས་དོ་དམ་པའི་ལས་ཁུངས་ལྷན་
ནས་ ༢༠༠༠ བར་ཚོད་གན་ཐོག་པལ་ཡུལ་
ཅིས་ཞིབ་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་
འཛིན་ལས་ཁུངས་ལྷན་ གྲུ་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་བ་
༥ པ་ནས་ ༡༡ བར་ཚོད་སྤྱི་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་དུ་ཅིས་དཔོན་གྱི་
ལས་ཁུངས་ལྷན་ གྲུ་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ནས་
སྐར་གྱི་ཅིས་ལས་ཁང་ “དེང་དུས་ཅིས་དང་

ཅིས་ལས་ཁང་།” ཞེས་པ་འགོ་འཇུག་ས་
ལྷན་པ་དང་སྤྱུག་ས་ ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་
བཀའ་དགོངས་བཞིན་གན་རྒྱུ་ཐོག་ཤེས་
རིག་ཐད་འཛིན་སྐྱོབ་བྱ་ཁག་དང་། བོད་
སྤྱུག་ཁྱིམ་སྡེ་ཡན་ལག་སྐྱོབ་བྱ་ཁག་གི་
ཅིས་ཞིབ་དང་། བོད་གཞུང་ནང་སྤྱི་བོད་
ཁོངས་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་མེའོ་ཆོས་
འཕེལ་སྤྱིང་དང་། ཏི་ཏུ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་།
འབྲུམ་ལ་བསྐྱོད་སྤྱང་གཞིས་ལས་ཁང་

བཅས་ཀྱི་ཅིས་ཞིབ་ལྷན་ གྲུ་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་
༩ ནས་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༩ བར་བོད་གཞུང་
ནང་སྤྱི་བོད་ཁང་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་
ཚོད་གན་ཐོག་ཅིས་དཔོན་གྱི་ལས་ཁུངས་
ལྷན་ གྲུ་ལོ་ ༢༠༡༤ ནས་བཟུང་བོད་སྤྱུག་
ཁྱིམ་སྡེའི་ནང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་ཁྱིམ་
ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་ལས་
ཁུངས་ལྷན་ཡིན་པ་བཅས།

ལས་ཁུངས་འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། སྤྱི་བོད་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་བདམས་
ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་བོད་པ་སྤྱུག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས་གཉིས་ནས་ལས་འཁུར་དམ་བཅའ་བུལ་བ།

གྲུ་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་ལས་ཁུངས་འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། སྤྱི་བོད་
ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་བོད་པ་སྤྱུག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས་གཉིས་ནས་ལས་འཁུར་དམ་བཅའ་བུལ་ཞུས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་
དུ་བསྐྱོད་པའི་པར།

༢༠༡༡ གྲུ་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་
༣༠ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་

མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱོད་འཕེལ་
མཆོག་གི་མདུན་དུ་ལས་ཁུངས་ཁུངས་ཁུངས་
ལྷན་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་
ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། སྤྱི་བོད་ཅིས་ཞིབ་

ལས་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་
བོད་པ་སྤྱུག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས་
གཉིས་ནས་རིམ་བཤམ་ལས་འཁུར་དམ་
འབྲུལ་ལྷན་གནང་སྟངས་།

དེ་ཡང་གྲུ་ལོ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༣༠
ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༠
པའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཀྱི་ཆ་འཕོར་
གསུམ་ཆ་གཉིས་ཡན་གྱི་མོས་མཐུན་ཐོག་
བཀའ་བྱུང་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ལས་ཁུངས་
འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་
བདམས་ཐོན་བསྐྱོད་གཞག་དང་། བོད་ཁྱིམ་
ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་སྤྱུག་པ་
རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་བོད་པ་
བདམས་ཐོན་བསྐྱོད་གཞག་བཅས་བྱུང་བ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གི་མདུན་དུ་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐྱོད་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་ཁྱབ་བ་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་ཁྲིམ་ཆེས་ལྷན་དུ་བསྐྱོན་པའི་བར།

དེ་རྗེས་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གི་
བདམས་ཐོན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་
ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཆུངས་ཁྲིམ་གྱུ་བ་
མཆོམས། བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་
ཁྲིམས་དོན་ཚན་བརྒྱ་དང་གཅིག་ རང་
གསེས་ ༣ པ། “ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐྱོད་
ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་མི་
ལས་འཁུར་དུ་མ་ཁྲུགས་གོང་ཁྲིམས་
ལུགས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཆོག་
གཞི་ལྟར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ཆེ་བའི་མདུན་ནས། ཁྲིམས་
ཞིབ་བ་ཆེ་བ་མེད་ཆེ་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོའི་མདུན་དམ་བཅའ་ལ། ཁས་ལེན་བྱེད་
དགོས།” ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར།
དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་མདུན་
ནས་ལས་འཁུར་དམ་འབྲུལ་དང་། དམ་
འབྲུལ་མ་དེབ་ཐོག་མཆོན་ཏུགས་བཀོད་
གནང་སོང་།

དང་། དེ་ཉིན་སྤོ་ཆུ་ཆོད་ ༩། ༣༠ ཐོག་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་
དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་ལྷན་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་སྤོ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་

བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་རྒྱ་རི་སྤོ་མ་མཆོག་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནམ་བ་བཅས་གོས་
ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་ལྷན་འདྲེས་ཀྱིས་
ཐོག་མར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་
དཀར་གཙང་མཇལ་དར་བསྐྱོན་འབྲུལ་དང་།

དེ་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་
ཁང་གི་བདམས་ཐོན་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་ཁྱབ་བ་
ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་དཀར་གཙང་
མཇལ་དར་བསྐྱོན་འབྲུལ་ཁྲིམ་ཆེས། བཅན་
ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་བརྒྱ་
དང་བདུན། རང་གསེས་ ༣ པ། “སྤྱི་ཁྱབ་
ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གི་ཅིས་ཞིབ་སྤྱི་ཁྱབ་བ་
ལས་འཁུར་དུ་མ་ཁྲུགས་གོང་ཁྲིམས་
ལུགས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཆོག་

གཞི་ལྟར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བའི་མདུན་ནམ། ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མེད་ཆེ་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོའི་མདུན་ལས་འཁུར་དང་གསང་རྒྱུ་
དམ་བཅའ་མ། ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས།”
ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་མདུན་ནས་ལས་
འཁུར་དམ་འབུལ་དང་། དམ་འབུལ་མ་དེབ་

ཐོག་མཆོན་རྟགས་བཀོད་གནང་སོང་།
དེ་རྗེས་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཆེན་ནང་
དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་།
དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞོན་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་
བཀའ་ཁྲོན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་
པ། ཚོགས་བྱང་བཅས་ནས་ལས་བྱེད་
འདེམས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས་

ལགས་དང་། སྤྱི་ཁྲབ་རྩིས་ཞིབ་ལས་ཁང་
གི་རྩིས་ཞིབ་སྤྱི་ཁྲབ་པ་ལྷག་པ་རྒྱལ་མཆོན་
ལགས་རྣམ་གཉིས་ལ་འཆ་མས་འདྲིའི་
མཇལ་དང་བསྟོན་འབུལ་ཁྲུས་རྗེས། རྟེན་
འབྱུང་གསོལ་ང་དང་། འབྲས་སིལ་
འདེགས་འབུལ་ཁྲུས་ཏེ། ཐེངས་འདིའི་དམ་
འབུལ་མཇུག་སྐོ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་
བཅས།

བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ཏེ་མི་ལོ་ ༤༤ ཉིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད།

༡༢། །བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་
དབུ་བརྟེས་ཏེ་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་ ༤༤ འཁོར་
བའི་དུས་ཆེན་ཁྲུང་པར་ཅན་སྤྱང་བཅི་ཁྱེ་
བའི་གལ་ཆེའི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་
སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཆེན་མ་མཆིས་པ་
འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་
ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཡཾཧཱ་བའི་
དབང་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་ཕྱོལ་དུ་
ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་བོད་མིའི་འབྲལ་
ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་ཅན་དགོངས་རྒྱུ་ཆེ་བཞེས་
ཀྱིས་བོད་མིར་མང་གཙོ་གསོལ་སྦྱུང་གནང་
སྟེ་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཐབ་མོའི་འོག་
རང་དབང་དང་། འབྲམ་མཉམ། བར་བདེན་
གཞི་ཅན་བརྩུང་ནས་བོད་མིའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་མང་གཙོར་བསྐྱོད་རྒྱུའི་མང་
ཚོགས་ནས་འོས་འདེམས་ཁྲུས་པའི་བོད་མི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢ ཉིན་བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ཏེ་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་ ༤༤ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྟོགས་སྤྱང་གནང་བཞིན་པ།

མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་དང་པོ་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢ ཉིན་ལས་
ཁུར་དམ་འབུལ་ཁྲུས་ཉིན་ནས་བཅན་ཕྱོལ་
བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེས་

པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢
ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་མང་གཙོའི་དུས་
བཅས་སྤྱང་བཅི་ཁྱེ་འགོ་རྒྱགས་པ་ནས་ད་བར་
སྤྱང་བཅི་ཁྱེ་སྦྱས་ཡིན།

བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་ནས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཆེས་དེ་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅས་གནང་རྒྱུ་དགོངས་གཞི་ཡོད་ནའང་། བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཅན་འཇུག་གྲུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་བས་དགོངས་བཞེད་རིམ་བཞིན་ཕྱག་བསྟར་བྱུང་མེད།

བཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕེབས་འཁྱེད་ལྟར་མ་ཐག་བོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ཐབས་དང་། མི་མང་གི་སྤྱི་ཆ་མཆོན་པའི་མང་གཅོད་ལམ་སྲོལ་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ཡོད། བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མང་གཅོད་བསྐྱར་རྒྱུ་མི་མང་ལ་མང་གཅོད་གོ་རྟོགས་དང་འདོད་པ་དེ་ཅུ་མེད་རུང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་དགེ་མཆོད་ཀྱི་མང་གཞིགས་ཏེ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་དགེ་སྦྱོར་ལོ་བསྟར་གི་ལམ་སྲོལ་བཀའ་སློབ་ཟུང་མ་ཆད་པ་གནང་སྟེ། བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་མང་གཅོད་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་འཇུགས་གནང་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཉ་ཅང་མཐོང་དགོན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཆོང་མས་མཁའ་གསལ་ལྟར་དེད་གི་ཆར་མང་གཅོད་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་པལ་མོ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་ནང་སློབ་བཏང་ཆེན་པོས་འཐབ་རྩེད་གྲུས་ཏེ་མང་གཅོད་

ལམ་ལུགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་མིའི་མང་གཅོད་འབྲེལ་རིམ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་བས་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་མང་གཅོད་ལམ་ལུགས་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མེད་ཅིང་སྤྱི་འཛིན་ལམ་ལུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ལེགས་ཆ་ལྡན་པའི་ལམ་སྲོལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བ་སྤྱགས་བསྐྱངས་གནང་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ ༡༡ པའི་བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཐབ་པར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོག་མཆན་བསྩལ་བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་འདི་བཞིན་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དོ་བོར་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་འཇུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་རྒྱུ་ཁྲིམ་པ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་ཁྱུ་རྒྱུ་ལམ་སྲོལ་གཏོང་གནང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་འབྲལ་ཕྱན་དགག་དགོས་ཀྱི་མང་གཞིགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་དང་

འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་ནམས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་གྲུས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ནམས་ལ་གསོལ་བསྩལ་གནང་བ་བཞིན། བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་དང་འཆོམས་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁག་གིས་ཆོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅས་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ནས་གནང་དང་གནང་ཐུས་ཡིན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁག་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ། བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་མང་གཅོད་འགོ་ལུགས་ཐོག་སྤྱོད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོའི་འོག་འཛམ་གླིང་ནང་སྤྱབས་བཅོལ་བ་གཞན་སུ་ལའང་མེད་པའི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་མང་གཅོད་ལམ་ལུགས་ཆ་ལག་ཆད་བ་ཞིག་ད་ཆོས་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད།

བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཤེས་ཡོན། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས། བཅན་ཁྱོད་པོ་བོད་མི་ནམས་ཀྱིས་མང་གཅོད་ཁོ་དབང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་དག་ནི་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་པས་གཞི་བཟིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་རིགས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ལྡན་པའི་ཐོག་ཏུ་ཅང་གཉན་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདིར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་དམ་ཆོག་དོག་ཅ་ཆེག་སྤེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྒྱ་ཡིག་རིག་གཞུང་བཅས་དར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་སྒྲུབ་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེར་མཐོང་།

བོད་ནང་གི་རང་རིགས་སྤུན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ལྡན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་འགན་ཁུར་པའི་གཞུང་གི་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་མཁྱེན་པ་བརྒྱུད་གི་སྤྱོད་རྒྱས་འོག་དཔལ་བ་མི་ལུལ་དུ་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱུག་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པའི་གནས་སྐྱེས་ཉིད་རེ་བཞིན་མངོན་གསལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་ཅ་མེད་བཟོ་ཆེད་བོད་ཕྱག་ན་གཞོན་ས་ལ་གཅིག་ལྟ་ཅམ་གཏན་འཛགས་སློབ་གྲུའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་རྒྱ་རྒྱུར་གྱི་སྤྱོད་རྒྱས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཆེད་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་ལྟེ་གནས་ཁག་ཅ་མེད་བཟོ་བའི་སྤྱོད་རྒྱས་ལོ་མང་

གོང་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉེ་ཆར་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་མགོ་ལོག་རྒྱ་གར་སྤྱོད་པའི་རིག་འོར་བུའི་སློབ་སྤྱིང་ལ་བཙན་བཀའ་བཏང་སྟེ་འཕྲལ་དུ་སློབ་རྒྱུ་དགོས་བྱུང་ཡོད། སློབ་སྤྱིང་དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆོན་པ་མང་པོར་ཆོག་མཆན་ཁྲིམ་པ་བརྒྱུད་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག མི་ལོ་སྤུས་ཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་སློབ་སྤྱིང་དེ་ནས་སློབ་མ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྟ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མཐུད་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པ་བརྒྱ་ལྟ་མང་པོ་ཡོད་སྤུས་ཡིན། བོད་ཕྱག་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་སྟེ་གཉེར་སློབ་གྲུ་དེ་དངོས་སུ་མཆོམས་བཞག་དགོས་བྱུང་བར་སློབ་སྤྱིང་གི་དགོ་སློབ་དང་ལས་མི་རྣམས་ལ་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་ཡོད་པ་སློབ་ཅེ། བོད་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་དགའ་ཞེན་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཆོར་ཡང་ཡིད་སྤྱོ་སྒོ་པམ་ཆད་མེད་བྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་འདི་ལོའི་ལྷ་ ༥ པ་ཙམ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྩ་བ་ཀུན་དགོན་དང་། སྤྱུག་ཆར་ལྷ་མོ་ཀུན་དགོན་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་ལྷ་གཞོན་བརྒྱ་ལྟ་མང་པོ་ས་གནས་རྒྱ་གཞུང་གི་སློབ་གྲོང་གཏོང་དགོས་ཞེས་དགོན་པའི་ནང་ནས་བཙན་བྱུད་གཏོང་བཞིན་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུད་ལྷ་གཞོན་ཆོའི་པ་མ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཆོར་དངོས་སུ་སྤུན་

གཙུག་འཛིགས་སྤུས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐྱེས་ལྟ་ཆད་པའི་རིང་བུ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་སྤྱོད་རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། དེར་སྐབས་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་བའི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་རྒྱས་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་མཆོམས་འཛོག་ཡོང་ཐབས་སུ་འཛམ་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཁྱོན་དུ་བོད་དོན་ལྷ་སྤུས་དང་ལས་འགུལ་གང་མང་སྤེལ་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྤེབས་ཡོད།

འདི་ལོའི་ལྷ་ ༥ པའི་ནང་ཐའེ་ཕན་གྱི་སྐབས་ ༡༤ པའི་སྤྱིང་འཛིན་དང་། སྤྱིང་འཛིན་གཞོན་པའི་ལས་འཁུར་དམ་འབུལ་མཛད་སྟོར་གཞུང་འབྲེལ་གདན་ཁྲི་ལྷ་། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོ་ཆབ་ཆོགས་ཆུང་ཆེད་བཙན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐའེ་ཕན་གྱོས་ཆོགས་སྐབས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་ཆོགས་པ་དངོས་སུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཐའེ་ཕན་གྱི་སྤྱིང་དོན་ཆོགས་པ་གསུམ་གྱི་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་ ༣༡ གིས་ཐོ་འགོད་མཆན་ཉགས་བཀོད་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སྤྱོན་ཅིས་གྲོས་ཆོགས་དང་བསྟུན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་

གཙོས་ལྗེ་འབྲིང་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་
 གྱི་སྤྱོད་ཆ་བཟོ་གསུམ་རྒྱུ་ལྡན་གཉིས་ལ་
 ཆ་བཞོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷུ་ལིར་
 འདི་ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༥ ནས་ ༩ བར་
 བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་གྱིས་ཐེངས་འདིར་རྒྱ་གར་
 དབུས་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ ༩ ནང་། རྒྱ་གར་
 མངའ་སྡེ་ཁག་ ༡༩ ནང་། སྤྱི་དོན་ཆོག་གས་
 པ་ཆེ་ཁག་ ༡༡ སོགས་ཁྱོད་གྲོས་ཆོག་གས་
 ཞོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ༩༩ ནང་། དེ་
 བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སོགས་གནད་
 ཡོད་མི་སྣ་གྲངས་ ༩༩ ནང་ལྷན་དུ་མཇུག་
 འཁུངས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བ་ག་
 གནས་སྐྱད་སློར་ལྷ་སྤྱལ་གནད་བ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་སྤྱི་དོན་ཆོག་གས་པ་
 ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཆོག་གས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་གས་པ་སྤྱོད་གསའི་མཇུག་སྒོ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་གས་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་གས་པའི་ཆོག་གས་གཙོ་བོ་གྲོས་
 ཆོག་གས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱོད་ཐབས་རྩར་
 དུར་ཉ་འི་ ལྷ་ཏུམ་ (Shri Bhartruhari
 Mahtab) མཆོག་དང་། ཆོག་གས་གཞིན་དུ་
 གྲོས་ཆོག་གས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱོད་ཐབས་
 ཏུ་པེར་ ལྷ་ཏུམ་ (Shri Tapir Gao) མཆོག་
 གཉིས་སུ་གཏན་ཁེལ་གནད་ཐུབ་པ་བྱུང་
 ཡོད།

བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྐྱད་སློར་
 རྩ་བ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བོད་དོན་འཕེལ་རྒྱུ་གས་
 དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་གས་ཆེད་བོད་མི་མང་སྤྱི་

འཐུས་རྣམས་པ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱོད་གས་ཐེབས་
 ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་ལས་རིམ་འགྲོ་
 བཞིན་པ་ལྟར། འདི་ལོའི་ལྷ་ ༩ པའི་ནང་ཨོ་
 སི་ཁེ་ལི་ཡ་དང་། འི་ལུ་རྩི་ལེན་ཁྲིར་བོད་དོན་
 ལྷ་སྤྱལ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཨ་རིའི་ཁྲོད་ཁྲིར་ Chicago ནང་
 ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷུ་གནས་
 ཁང་གིས་གོ་སྤྱི་གཞུང་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་
 ཁྲིད་ཀྱི་ཆོག་གས་འདྲ་ International
 Leaders Forum ཞེས་པའི་ནང་མཉམ་
 ལུགས་དང་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་གར་ལེགས་
 བྱུང་ཡོད། འབྲུང་འབྲུང་གྱི་ལྷ་བཅུ་པ་དང་
 བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་སུ་མཐུན་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁག་དུ་འདྲ་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་ལས་རིམ་
 སྤྱི་གཞུང་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་གས་གོང་
 འོག་གཉིས་ནས་ཆད་མཐོའི་མང་མོས་རྒྱལ་
 སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་གས་ཀྱི་བོད་
 རྒྱུའི་ཆོད་རྩིས་སེལ་བར་སྤྱལ་འདེད་ཀྱི་
 ཁྲིམས་ཡིག་ལ་འདི་ལོའི་ལྷ་ ༩ བའི་ ༡༩
 ཉེན་ཨ་རིའི་སྤྱི་དོན་འཛིན་མཆོག་གིས་དངོས་
 སུ་མཆོན་ཏེ་གས་བཞོད་རྩིས་ཁྲིམས་ཡིག་
 དེ་ཉིད་ཨ་རིའི་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་དབུ་སུ་
 བྱུང་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་བོད་ནི་གནད་ལྷ་མོ་ནས་རྒྱ་
 ནག་གི་ཆ་ལས་ཡིན་ཚུལ་འཁྲིག་བཤད་
 བྱེད་བཞིན་པ་དེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 བདེན་པ་མིན་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་
 སོགས་གནད་དོན་གལ་ཆེ་མང་པོ་ཆུད་

ཡོད། ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤྱི་དབུ་སུ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱལ་
 བའི་གོང་གསལ་གལ་ཆེའི་ཁྲིམས་ཡིག་འདི་
 བྱི་ ལྷ་མོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་བོད་དོན་སྤྱི་དབུ་
 ཁྲིམས་ཡིག་གི་དོན་ཆོན་ཁག་ཅིག་ལ་
 བསྐྱར་བཅོས་གནད་བའི་ཁྲིམས་འཆར་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་བོད་
 དོན་སྤྱི་དབུ་སུ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་
 ལྷ་མོ་ ༢༠༡༩ ལོའི་བོད་ནང་པར་འགྲོ་རྒྱུར་
 འོང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་
 གཏན་འབེབས་གནད་བའི་གལ་ཆེའི་
 ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པས། དེ་རིང་
 བྱི་གོ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་ཨ་རིའི་གྲོས་
 ཆོག་གས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་
 པས་གཙོ་སྤྱོད་ཡོད་ཡོངས་ལ་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེ་ལྷ་སྤྱོད་ཡིན།

མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་དུ་གསལ་གསལ་རིང་
 བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མི་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་
 ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་སྤྱད་
 སྤྱོད། བདེན་པའི་འཐབ་ཆོད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
 རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ལམ་སྟོན། མཐུན་འབྲུར་
 གནད་མཁན་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་
 མང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁག་གི་གཞུང་དང་མི་མང་ཆར་མར་དེ་རིང་
 བྱི་གོ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་ནས་བཀའ་འཁྲིན་ཆེ་
 ཞེས་ལྷ་སྤྱོད་ཡིན།

མཐའ་དོན་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་
 འདྲིས་པའི་མཇུག་བཞེས་ཆེན་པོ། འཇུག་
 སྤྱི་ཁྲི་བདེའི་དེད་དཔོན་གཞིས་བྱེས་བོད་

མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་མཉམ་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་པ་ལྟུང་མཁོ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཡཞབས་པད་བསྐྱེད་བརྒྱུ་བརྒྱུ་ཅིང་སྤྱོད་མཉམ་ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་ནམས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུག་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སྤོན་འདུན་ལྷ་སྐྱེ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢ ལ།

ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

༢༠༢༤ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ བའི་ཚེས་ ༢ ཉིན་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ ༡༠༡༠ བའི་ཐོག་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་། ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་ཏུ་ཀུ་ལེ་རལ་ཏི་ (MP Juku-Kalle Raid, Chair of the Tibet Support Group in the Estonian Parliament) མཆོག་དང་། ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ལུ་ཀུ་ལེ་རལ་ཏི་ (MP Karmen Joller, member of the Social Affairs Committee) མཆོག་ ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ལུ་ཀུ་ལེ་རལ་ཏི་ (MP Ester Karuse, member of the Foreign Affairs Committee) མཆོག་བཅས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་གནང་སོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ བའི་ཚེས་ ༢ ཉིན་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཏུ་ཀུ་ལེ་རལ་ཏི་ (MP Juku-Kalle Raid) མཆོག་གིས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐྱབས།

སྐུ་ཞབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་

མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་རྣམས་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྲའི་ཚོགས་ཚུང་གི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ། ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་གཙོས་བའི་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་གསུངས་།

དེ་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་

མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་དང་། མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྲའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་བཅས་ལྷན་འཛུགས་གནང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་ཁྲོས་ཚོགས་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པར་ཐོག་མར་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱོད་ཆུ་ཚོགས་གསུང་དོན། ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བོད་མིའི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༣ ཉིན་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་འདི་ཆོག་གསུང་གཞི་སྤྲོད་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་གྱུ་གྱེ་རལ་ཤེ་ (MP Juku-Kalle Raid) མཆོག་གིས་ཕྱི་ཁྱིམ་པའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་པ་ཆུང་གི་ཆོག་པ་མི་ནམ་པ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་སྐྱབས།

མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོ་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐེངས་
 འགའ་ཤས་ཆེབས་བསྐྱར་མཛད་ཡོད་པའི་
 སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་དེ་གའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་
 བྱེད་ཆོག་པ་འཐུས་མཉེན་འདུན་ཆུབ་
 སྐྱོར་ཆོག་པ་པ་དང་མང་ཆོག་པ་བྱེད་ཐོད་
 དོན་ཆུབ་སྐྱོར་ཆོག་པ་པ་བཅས་ཡོད་པ། ཕྱི་
 ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་བྱེད་ཐོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་
 ཆོག་པ་ཆུང་ཞིག་ཐེབས་པ་སོགས་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་སྤྲུལ་རྒྱུ་
 ཐེབས་ཡོད་གནས། ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་སྤྱི་
 ཚབ་ཀྱང་བཞུགས་སྐྱོར་དུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་
 ཐེབས་ཡོད་སྐྱོར་སོགས་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་
 ཆུལ་ཁབ་དང་། བོད་མིའི་དབང་འབྲེལ་བ་
 དམ་ཐབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐྱོར་དང་།
 དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་
 ཆོག་པ་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་པ་མཆོག་པ་ཆུང་། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ནས་ཆུལ་སྤྱིའི་ནང་
 བོད་དོན་ལྷན་སྤྱུལ་གནང་སྤྱིའི་ལས་རིམ་
 སྐྱོར་། ཆུལ་སྤྱིའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་འཐུས་མཉེན་
 བོད་དོན་ཆུབ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ཆེན་སོགས་བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་པ་ཀྱི་ལས་དོན་
 སྐྱོར་དོ་སྐྱོད་དང་སྤྲུལ་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
 ལོར་ཉི་ཤེས་དུ་ཆོག་པ་གཏན་ཁེལ་པའི་ཆུལ་
 སྤྱིའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་འཐུས་མཉེན་འདུན་ཆུབ་
 སྐྱོར་ཆོག་པ་ཆེན་ཐེངས་དགུ་པའི་ཐོག་
 མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐྱོར་ཡོང་པའི་དེ་སྤྱུལ་
 ཞུས་གནང་སོང་།
 གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་
 གཙོ་མཆོག་གིས་། ཆུ་ནག་དམར་གཞུང་
 འོག་བོད་ནང་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་

ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་མེད་པའི་
 སྐྱོར་གསལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་སྤྲུལ་
 ལྷག་དམ་ཅག་དང་། འགྲོ་བ་མཉེན་ཐོབ་ཐང་
 གི་གནས་སྤངས་ཇ་ཅག་ཆེ་དུ་འགྲོ་བཞིན་
 པའི་སྐྱོར་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཇ་ཅག་
 གནས་ཚུལ་ཁག་དོ་སྐྱོད་དང་། ཆུ་ནག་
 དམར་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ལ་བོད་མི་ཆོས་
 འདོད་པ་མེད་པར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བོད་
 ཆོས་ཁ་གསུམ་ཀྱི་བོད་མི་ཆང་མས་བོད་
 བྱེད་ཆོག་པ་གནང་པའི་སྐྱོར་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༩ ལོར་བཟུང་ད་བར་བོད་མི་གངས་
 ༡༥༧ གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་
 པའི་གནས་སྤངས་སྐྱོར་སོགས་དོ་སྐྱོད་དང་
 སྤྲུལ་། ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་ནང་
 བོད་དོན་སྤྱོད་སྐྱོར་དང་། བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་པའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་སྤྱི་སོགས་བོད་
 དོན་ཐོག་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་
 བྱེད་ཆུབ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོར་ཡོང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཕུ་རོལ་མཐུན་ཆོག་པ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 བོད་དོན་ཐོག་སྤྲུལ་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡོད་
 པ་ལྟར། སྤྱི་མཐུན་མཐུན་ཆོག་པ་ཐོག་ནས་
 སྤྲུལ་སྤྱོད་ཆུབ་སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་
 བཅོལ་གནང་སྐྱོར་ཡོང་པའི་དེ་སྤྱུལ་ཞུས་
 གནང་སོང་།
 ཉེ་ཆར་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་བྱེད་ཐོད་
 གཞི་བྱས་པའི་ཆུ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་
 གིས་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་བློ་སྤྲོད་ཆོག་པ་འཐུས་
 མི་ནམ་པ་བཞུགས་སྐྱོར་དུ་ཐེབས་ན་འགྲིག་
 གི་མེད་པའི་སྐྱོར་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་སྤྱི་སྤྱོད་

ལས་ཁུངས་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བ་དེ་བཞིན་
དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་
མཇུག་བཅིངས་པའི་སྐོར་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་ནམས་
ལ་གཞོན་པུགས་སྤྱོད་བཞིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་
ལྷན་གྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
ཚོགས་འཐུས་མི་ནམས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་
བཞག་ནས་བཞུགས་སྐྱོད་དུ་ཐེབས་པར་
དམིགས་བསལ་གྱི་དགའ་པོ་བྱུང་བ་དང་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
གནང་སོང་།

ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་

འཐུས་མི་ནམས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་
ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་
ཚོགས་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང་
བའི་སྐབས་ཚོགས་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་
རིམ་པས་ཚོགས་མིའི་གྲངས་འཛོམས་དུ་
ཕྱིན་པའི་སྐོར་སོགས་ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་
ཚོགས་པའི་འབྲུང་རིམ་སྐོར་དོ་སྤྱོད་དང་།
ཁོང་ནམས་པའི་ངོས་ནས་བོད་དང་བོད་མིའི་
གནད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་ཚོར་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་
འཁྱོག་བཤད་ལོག་འབྲེལ་རིགས་ལ་གཞོང་

ལེན་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་
སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམས་
པ་དང་། ཨི་སི་ཁོ་ནི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མིའི་དབར་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་
གནད་དོན་འདྲ་མིན་ཐོག་བཀའ་བསྐུར་
ཐུགས་པོ་གནང་རྗེས། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་ཐེབས་
གནང་ཡོད་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ཉིལ་པོ་ 30
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐྱོད་བཅིངས་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་ཐེབས་པ།

༢༠༢༡ ལྷོ་ལོ་ 303༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་
༤ ཉིན་སྤྱོད་པ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་
ཕུན་ཚོགས་ཁང་གསར་ཚོགས་ཁང་ནང་
སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་
ནམས་བརྟན་འཕེལ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་
ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་
པ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ཉིལ་པོ་ 30
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐྱོད་བཅིངས་ཐོག་གནང་
སོང་།

ལྷོ་ལོ་ 303༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་སྤྱོད་པ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ཉིལ་པོ་ 30 འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐྱོད་བཅིངས་ཐོག་གསུངས།

མཇུག་སྐོར་དམིགས་བསལ་སྤྱི་
མགོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་ནུར་པ་ཨཅཱ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་དང་། བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་

ཆོག་གསུང་གཅིག་མཐོན་པོ་དོན་གྲུབ་ལགས།
 གཞན་སྐྱེ་མཐོན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་
 གཙོ་ཆོག་གསུང་པའི་སློབ་སྟོན་པ་ཐུབ་བསྟན་
 སྟོན་གྲགས་ལགས། གཞུང་དང་གཞུང་
 འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་གསུང་སྡེ་ཁག་གི་ལས་
 སྡེ་ནས་པ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་
 ཆོག་གསུང་པའི་ཆོག་གསུང་གཙོ་གཙོས་པའི་རྒྱུ་
 ལས་རྣམས་པ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་ས་
 གནས་མི་མང་བཅས་ཕེབས་འདུག།

མཇུག་སྒྲིལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་གསུང་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་
 འཆ་མས་འདི་དང་སྐྱབས་གསུང་བཤད་
 གནང་དོན། ཅ་བའི་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཡོངས་མང་གཙོ་ཆོག་གསུང་པའི་ཆོག་གསུང་གཙོ་
 དང་། སློབ་སྟོན་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ཆོག་གསུང་གཞིན་རྒྱུ་པ་བཅས་ནས་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཆོག་གསུང་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་དང་། རྒྱུ་ལས་རིམ་པའི་དགོངས་པ་
 བཞེས་ཕྱོགས། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོག་གསུང་དང་དང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་གསུང་བཅས་
 ཀྱི་ནང་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྡེལ་ཕྱོགས་བཅས་
 ཆང་མ་གསུངས་ཟིན་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་
 མོང་། དས་འདིར་སྐད་ཆ་ཕན་བྱ་ཞུ་རྒྱུ་།
 ཅ་བའི་ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་ཆོ་བོད་མིའི་སྤྱི་
 འཐུགས་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་དུས་དྲན་
 ཐེངས་ ༦༧ པ་སྐད་བཅི་ཞུས་པ་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒོ་
 ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ནོར་ཡལོངས་

ཡསྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མི་
 མང་ལ་གསོལ་སྐུལ་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོར་བོད་ས་ཡོངས་ཆོག་གསུང་རྒྱུ་དམར་གཞུང་
 གི་བཅོན་བཟུང་འོག་ཚུད་པ་དང་། དེ་རྗེས་
 མཐོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་བཅོན་ཁྲོལ་ལ་
 ཕེབས་འཕྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ནང་མི་
 མང་གི་འཐུས་མི་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་
 པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་ལོ་དེའི་ཆོ་ ༩
 པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་
 ཐོས་དམ་འབུལ་ཞུས་པའི་དུས་ཆོད་འདིར་
 ད་ཆོས་མང་གཙོའི་དུས་དྲན་སྐད་བཅི་ཞུ་
 བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟན་
 ཡོད་རེད། སྤྱི་ནོར་ཡལོངས་ཡསྐབས་
 མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་
 དགོངས་པ་འཁུངས་སྟངས་དེའང་རྣམས་པ་
 ཆོ་མང་བས་མཁུའི་ཀྱི་རེད་ལ། ད་ཆོས་
 དུས་རྒྱུ་དུ་ཞུས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོངས་
 ཡསྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ནག་ལ་
 ཕེབས་ནས་མཇུག་ཁྱེས་མཆོན་པའི་རྒྱ་
 ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བ་མཇུག་འབྲུད་
 ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལ་
 ཐུགས་ཞིབ་དང་། ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་
 ཐུབ་པ་སྤྱི་སྐད་ལས་འདས་ནས་ལོ་རྩ་
 ༡༩༠༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐད་ཆའི་ཐོག་
 གནད་འདེན་ཞུས་པ་བཞིན་ཆེབས་བསྐྱར་
 བསྐྱངས་གནང་མཇུག་ནས། སྐབས་དེའི་རྒྱ་

གར་གྱི་སྤྱི་ཆོན་ཀེ་རུ་མཆོག་གིས་གཙོས་
 དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་དང་མཇུག་
 འབྲུད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་
 ཐོས་ཆོག་གསུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ནང་
 ཕེབས་ཏེ། རྒྱ་གར་ཐོས་ཆོག་གསུང་ནང་སྤྱི་
 ཆོན་ལ་ཐད་ཀར་ཐི་བ་ཐིས་པ་དང་སྟོན་
 བཅོད་བྱེད་ཆོག་པ། སྤྱི་ཆོན་མཆོག་གིས་
 གྲུང་ལན་འདེབས་དང་གསལ་བཤད་གནང་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཐུགས་ཞིབ་
 མཇུག་རྗེས། མང་གཙོའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་
 སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་སྟེ།
 ད་ཆོའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་
 དེ་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུར་
 གལ་ཆེན་པོར་གཟིགས་གནང་ཡོད། ཅ་
 བའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་
 མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མང་གཙོའི་ལས་
 འགུལ་དེ་བཞིན་ད་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོས་འགུལ་དང་མཐུན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པའི་བཀའ་
 སློབ་རྣམས་པ་དེ་ཆོའི་ནང་མཇུག་རྒྱུ་ཡོད་རེད།
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་བོད་ནང་ལེགས་བཅོས་
 ཆོག་གསུང་དང་། བྱོད་ཞིབ་ཆོག་གསུང་
 ཞེས་པ་བཅུགས་ནས་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྤྱིད་
 ཀྱི་འགོ་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུར་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་མི་
 ལེགས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་
 གིས་བཅོན་དབང་འོག་བོད་ནང་མཐོན་པོ་
 གང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་ལག་
 བསྟར་བྱུང་ཐུབ་མེད་པ་རེད། དེ་རྗེས་བཅོན་

ཁྱོལ་ནང་མེད་པ་འཕྱོར་བྱུང་མ་ཐག་དངོས་
 སུ་ལག་བསྟར་གྱིས་རིམ་བས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡
 ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་
 འོས་འདེམས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་།
 འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་ནས་དགོངས་
 པ་ཞུས་ཏེ། མང་གཙོའི་ལམ་ནས་འོས་
 འདེམས་བྱས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱིས་ལ་སྤྱི་
 དབང་ཡོངས་རྒྱལ་ཁྲིམ་སྤྱོད་གནང་བ་
 བཅས་ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཆོ་མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་ཆད་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་བསྐྱོད་
 བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

མང་གཙོ་ཟེར་བའི་ཐ་སྲུང་དེ་གོ་
 དུས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤུང་པོ་འབྲུ་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་དུས་ཏེ་
 ལས་པའི་འགལ་རྒྱུ་མང་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད།
 ཅ་བའི་ང་ཆོའི་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྐྱབས་དེ་
 ཆབ་སྲིད་ཆོགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་
 གང་ཞིག་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་པའི་ཡོང་ཁུངས་
 ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ནས་སྤྱོད་པ་
 ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བདམས་ཐོན་བྱུང་མེས་སྤྱི་མི་
 ཞིག་གི་འགན་ཁུར་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་སྐྱོར་ཁྲིམས་སྤྱི་ག་
 གཞིའི་ནང་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་རྒྱུ་
 ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་བཀའ་བློན་ནང་དེའི་སྐྱོར་གསལ་པོ་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་མོང་ས་
 ལ་སྤྱབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་

འགན་བཞེས་པའི་སྤྱབ་ས་ལ་རྣམས་པ་དེ་
 ལུགས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཐུབ་ཡོད་རེད། དེར་
 སང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟར་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཆོགས་པའི་ལམ་ལུགས་དགོས་
 རྒྱུའི་དགོངས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱབ་ས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 གཞིར་བཟུང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་
 ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཡིན་
 སྐྱོར་ད་ལྟ་བོད་དུ་གསུངས་སོང་། དེ་ཏེ་ཅང་
 ལག་པོ་རེད། ང་ཆོའི་འོས་ནས་ཀྱང་དེ་གལ་
 ཆེན་པོར་བཅིས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་
 ཡང་གོམ་པ་གང་འབྲུལ་ཞིག་སྤྱོད་ནའང་། མི་
 མང་གི་འདོད་དོན་དང་། དེའི་སྤྱབ་ས་ཀྱི་
 འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་
 ཕྱོགས་བཅས་མི་མང་དང་འགོ་ཁྲིད་གཉིས་
 ཀའི་རྣམ་དཔྱོད་བྱུང་འབྲེལ་ཐོག་མང་གཙོའི་
 ལམ་ལུགས་ལོང་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ་རེད་
 མ་གཏོགས། འགོ་ཁྲིད་གཅིག་ལུས་རྣམ་
 དཔྱོད་འདོན་བསྟན་ན་དེ་ཡང་ཉག་ཉག་
 བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མི་མང་
 གི་རྣམ་དཔྱོད་གཞིར་བཟུང་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་
 བས་དུས་ནས་དུས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། ངས་ལོང་དུ་
 ཞུས་པ་བཞིན། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱབ་ས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ང་ཆོར་མང་
 གཙོ་གསལ་སྤྱུལ་གནང་བ་རེད། དེར་ལག་
 ལེན་བསྟར་མཁན་ང་ཆོ་མི་མང་ལ་རྣམ་
 དཔྱོད་དང་། གོ་རྒྱུ་གསལ་གསལ་ཡོད། གྲུ་
 ཡངས་དང་བཟོད་བསྟན་བཅས་དགོས་ཀྱི་

ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་
 གཏོང་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་
 རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྤྱུགས་གང་ལ་
 བལྟས་ནའང་དེ་གལ་ཆེ་གོས་འབྲུ་པོ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འབྲེལ་ཆ་རྒྱུ་མ་
 འཛོམས་པ་ཡིན་ན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཆང་གི་མེད་དུས། དེ་ཆོའི་ཐོག་མ་འོངས་
 པར་ང་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ནང་བཞིན་
 མི་མང་ལའང་རྣམ་དཔྱོད་མེད་པའི་གནས་
 ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ན། དེར་སང་ལུ་
 ཕྱོགས་པ་དེ་ཆོས་བཤད་སྤྱོད་ཞིག་ལ།
 མང་གཙོ་ཟེར་བ་དེ་སྤྱོད་པ་འབྲུ་པོ་དང་།
 མི་སྤྱུགས་པ་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་
 འཛོམས་པ་དང་གཅིག་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། མི་མང་གིས་
 ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
 མེད་པར། སྤྱུགས་པ་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་
 འཛོམས་པའི་གནས་སྤངས་འབྲུ་པོ་ཆགས་
 པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་གི་པངས་པོ་རེད། དེ་ཆོའི་
 ཐོག་ལ་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བསམ་སྤྱོད་
 གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་འབྲུ་
 ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མ་རེད། རྒྱུངས་
 པ་ཟེར་དུས་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་མཁན་སྤྱུགས་
 པ་དེ་འབྲུ་མ་རེད། དེ་ལ་ཞེན་ཁོག་ལུགས་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལས་
 གང་ཐག་གལ་ཆེ་བར་བཅིས་པ་དེར་གོ་ཡི་
 ཡོད་རེད། དེར་སང་མང་གཙོ་མཆོན་ཉིད་
 ཆང་པའི་ལུ་ཕྱོགས་དང་། ཞེ་ཞི་ཡིའི་

རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འགོ་
 གླིང་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེ་བྲག་པ་དང་། མང་
 ཆོག་ལ་འགན་ཁུར་མཁན་ཆོ་ཕྱོགས་ཞེན་
 ཆེ་བྲག་ནས་སྤྱི་ཆོག་ནང་བརྟུན་གསལ་
 མང་པོ་བཅོས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་གསལ་
 རེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྲོས་ཆོག་ལ་འཕྱུར་མི་ཁག་
 ཅིག་ང་ཚོའི་གྲོས་ཆོག་ནང་ཕེབས་
 གྲགས། ང་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཆོག་པ་ཡོད་
 མ་རེད་ཅེས་བཤད་དུས་ཁོང་ནས་བས་
 དགའ་སྐྱང་ཞེས་པའི་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་
 ཁོང་ཡུག་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་འདུག གལ་ཏེ་
 ཆབ་སྲིད་ཆོག་པ་དགོས་ན། དེ་ཡིས་
 ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་ཁག་མང་གཙོའི་ལྷ་
 གྲུབ་གཞིར་བཟུང་འཁོར་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་རེད།
 མང་གཙོ་ཟེར་དུས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུ་
 ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་
 མ་བྱུང་གོང་མྱི་རི་སི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དར་
 བས་ད་བར་ལོ་ངོ་ ༡༩༠༠ ལྷག་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་རེད་ཅེས་བཤད་སློབ་ཡོད་པ་དང་།
 ཡང་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལྟ་
 ཐུབ་པའི་གསུང་གི་ནང་། འདུལ་བའི་ནང་
 ལོགས་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་
 ཕྱོགས་དེ་ཡང་ཚུལ་ཤིང་གིས་ཞེས་པ་
 ལྟར་དགེ་འདུན་མང་བས་གང་གནང་བ་
 ཡིན་ནའང་དེར་མོས་མཐུན་གནང་རྒྱུའི་
 ལག་ལེན་བསྐྱར་སློབ་ཡོད་པ་རེད། ཤར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་མང་གཙོ་དེ་བཞིན་སྐབས་དེ་
 དུས་དབྱུ་བརྟེན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་

མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་དོན་
 དག་འདྲ་བོ་རེད། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་དོན་
 བྱེད་ཕྱོགས་ནང་མང་བ་དེས་གང་ཐག་
 བཅད་ནའང་དེར་ཆང་མས་མོས་མཐུན་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དགེ་འདུན་དེ་
 གཞན་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ལུབ་
 ཕྱོགས་པའི་མང་གཙོའི་ནང་ཆབ་སྲིད་
 ཆོག་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་
 བ། ཕྱག་ལས་གནང་ཕྱོགས་མ་འདྲ་བ་ཡོང་
 བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་མང་བའི་
 ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་
 འགྲོ་སྐྱངས་འདྲ་བོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག
 དེ་ཡིན་དུས་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་
 པ་གཞིར་བཟུང་། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་སྤྱི་
 མཐུད་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་ཡར་རྒྱས་གོང་
 གེལ་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་
 ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོང་བར་ཆང་མས་མགོན་
 པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་
 རང་དབང་དང་། འདྲ་བའོ། མང་གཙོ་ཆང་
 དང་ལྷན་པའི་ཐོག་མཐུན་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 དེ་བཞིན་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་
 གཙོ་ཆོག་པས་འདས་པའི་དུས་ཆོད་ནང་།
 སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་འོས་བསྐྱུགས་
 རྒྱ་རྒྱས་མཆོན་པའི་མང་ཆོག་ནང་མང་
 གཙོའི་གོ་རྟོགས་སླེལ་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་
 རེད་ལ། སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོ་སྐད་བཏང་བ་
 དེ་འདྲའང་བྱུང་སོང་། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་

སྤྱི་ཆོག་ནང་ལོགས་ལ་མང་གཙོའི་སྤྱིང་
 བརྟུན་བྱེད་སྐབས་ཡིག་ཆའི་རིགས་ཡིན་ཅི་
 དང་། བ་རན་སི་སྐད་ཡིག་ཅམ་ལས་བོད་
 ཡིག་ནང་ཏ་ཅང་གི་ཉུང་ཉུང་རེད་འདུག དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་ཐོག་གི་ཆབ་
 སྲིད་ལྷ་གྲུབ་མ་འདྲ་བ། དགོངས་པ་བཞེས་
 ཕྱོགས་མ་འདྲ་བ། དེ་ཚོའི་རིགས་ང་ཚོའི་
 སྐད་ཡིག་ཐོག་སྤྱི་བས་སྐབ་ཐབས། དེ་
 བཞིན་བོད་ནང་ལོགས་ལ་འདྲ་ཡིག་ཆའི་
 ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་མཐུད་སྐབ་པ། མ་
 འོངས་པར་བོད་ནང་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་
 མཉམ་འཛུམས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་མང་
 གཙོའི་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུར་སྤྱི་ཁྱེ་གིས་བྱེད་སྐབ་
 དགོས་པ། བཅོན་པའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་མི་
 ཉུང་ཉུང་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་དུས། བལ་
 ཆེར་གོ་རྟོགས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་
 ཆེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ཡིག་ཆ་དང་། ཐབ་ཁྱིད།
 གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་འཛུམས་ནས་སྤྱན་ཆོག་ས་
 ལྷ་བྱ་ཆོག་ཏེ་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་གོ་
 རྟོགས་སླེལ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱེ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་སྤྱན་
 ཆོག་སྤྱི་བྱུང་ཆ་བཞག་ན། གོང་དུ་
 ཆོག་པ་གཞིན་རྒྱུར་པས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ རེས་ལ་ད་ལྟ་ནང་
 བཞིན་གྲོས་ཆོག་ལ་ཆོག་པ་རྒྱུའི་གནས་
 ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྟོན་ལ་ལོ་འཁོར་
 ལས་བསྐྱེམས་ཆོག་ཆེན་དང་། ཆེས་
 མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཆོག་ཆེན་ཆོག་ནས་

ཐག་གཅོད་གནང་གི་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་
ཕྱི་ཟླ་ ༣ པར་སྡོན་ཅིས་གྲོས་ཚོགས་དང་།
ཕྱི་ཟླ་ ༤ པར་ལས་བསྐྱེམས་གྲོས་ཚོགས་
སེམ་སྦྱར་བཏང་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
རིམ་ཆ་ཆར་ཐད་གཏོང་ཐོག་ནས་ཕྱི་གསལ་
ནང་གསལ་རེད་ལ་མི་མང་གིས་ཆང་མ་
མཐུན་གྱི་ཡོད་རེད། དུས་རྒྱུན་གྲོས་ཚོགས་
སྐབས་ངས་ཁྱས་བསྐྱེད་བཞིག་ལ། རིགས་
གཅིག་གིས་དགའ་མི་དགའ་དང་། སྤང་བ་
འགོ་དང་མི་འགོ་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་དགྲུག་
རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་
གི་ཆོག་ཁ་ཤིས་བརྟུབ་ནས་ཡར་མར་
བཟུམས་བསྐྱེད་གྱི་འདུག ལོ་རྒྱུས་པ་མང་པོ་
ཞིག་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་མགོ་མ་ཆོད་པར་
དེར་བལྟས་ནས་སྤྱུག་སྐད་བསྐྱོན་གྱི་འདུག
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མགོ་ནས་
མཐུག་བར་ཆ་ཆང་ཡག་པོ་ཞིག་གཟིགས་
བ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་
ཡིན་པ། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་བ། བཤད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་ཆང་མ་
དེའི་ཐོག་ནས་གཅང་མ་ཆགས་འགོ་ཡི་
རེད། ཆ་ཆང་བ་ཡག་པོ་གཟིགས་མ་སྤུབ་པ་
ཡིན་ན། ལས་རིམ་བརྟུབ་པ་དེས་སྤྱི་ཚོགས་
འཐུག་གཞི་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེར་
སང་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་

པའི་ཆ་ནས། སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆོ་
ལའང་དགའ་ངལ་མང་པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་
དུས། ང་ཆོར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དགའ་ངལ་
འཕྲད་གྱི་རེད། དེ་རིང་འདིར་གནད་ཡོད་མི་
སྤྱ་མང་པོ་ཞིག་འདྲིམས་ཡོད་དུས། དེ་ཆོའི་
ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་སྤུབ་དགོས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་རྒྱུ་དང་། ས་
གནས་ལ་མང་པོ་མེད་པ་འགོ་དུས། གནས་
ཚུལ་ཆ་ཆང་བ་རྟོགས་མ་སྤུབ་མཁན་
ནམས་ལ་གསེད་བཀོལ་བྱེད་སྤུབ་དགོས་པ་
གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆང་
མས་འགན་ཁུར་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་
སྐར་ལ་སྤྱོད་མཁན་གཅིག་ཕྱིས་བྱས་བསྐྱེད་
ན་སྤྱོད་སྤུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེར་སང་ཨ་རིའི་
ནང་སྤྱོད་འདྲིམ་གྱི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་
འགོ་བཞེས་ཡོད་པ་ཆང་མ་མཐོང་གསལ་
རེད། དེའི་སྐབས་གཞི་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་
འགན་ཁུར་ལུགས་ཆེན་པོ་སྤངས་ནས་སྤྱོད་
འདྲིམ་འོས་མིང་མོས་མཐུན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་པ་སོགས་མང་ཆོགས་ནང་ནས་སྤྱི་
པའི་ཐོག་འགན་ཁུར་བཞེས་དགོས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
ལ་སྤྱོད་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་
རྒྱུ། མང་གཅོ་ཟེར་བ་དེར་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་
གང་ཞིག་འགན་ཁུར་ཡང་ཡོད་པར་ངོས་
ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་ཐང་

གཅིག་ཕྱི་ཐོག་ལ་འགོ་བ་ཡིན་ན་ནོར་
འཐུལ་རེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱོད་པེབས་བ་ལྟར།
ཐོབ་ཐང་དང་འགན་ཁུར་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་
ཡིན་ན་གོམ་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་
མཚན་ཉིད་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད།
དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་པ་ཆོས་དགོངས་པ་
བཞེས་སྤུབ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།
པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཅོ་ཚོགས་པའི་
ངོས་ནས་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༣༠ རིང་
ཚོགས་གཅོ་རྒྱུན་ལས་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་དགའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ད་བར་བྱུབ་
འབྲས་གང་ལ་གང་འཆམས་ཤིག་ཐོན་ཡོད་
རེད། ད་དུང་ཡང་མ་འོངས་པར་གཞིས་
བྱེས་མཉམ་འདྲིམས་མ་བྱུང་བར། ཚོགས་
པའི་ལས་དོན་གོང་སྤེལ་ཡོང་རྒྱུར་དགོངས་
པ་བཞེས་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་
མཐུན་འགྱུར་གནང་རོགས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།
མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱོད་པ་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྤྱོད་ཆེ་ཞབས་པད་
བསྐྱེད་བརྒྱུར་བཏུན་ཅིང་པོད་དོན་བདེན་
མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཅོ་ཚོགས་པའི་
ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ལམ་སྟོངས་དང་ལྷན་
པ་ཡོང་བའི་སྤྱོད་འདུན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོང་།

བྱེས་གཙང་མཁན་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་སློབ་གྲྭ་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཁྱིམ་འདོན་ཆོས་ལུགས་དང་། ཁྱིམ་འདོན་མཛད་སློབ་
ཞིག་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་བཅར་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་མེད་བྱེས་གཙང་མཁན་སྤྱལ་བསྟན་གྱི་མཁན་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོར་བསྟན་བཀའ་ཐབས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་
བྱེས་གཙང་མཁན་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་སློབ་གྲྭ་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཁྱིམ་འདོན་ཆོས་ལུགས་དང་། ཉིན་གྲངས་ཁྱིམ་འདོན་མཛད་སློབ་ཞིག་
ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་ཆེད་བཅར་སྐབས་།

༢༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་
༥ ཉིན་རྒྱ་གར་སློབ་གྲྭ་སྤྱེས་གོ་བ་གཞིས་
ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མེད་བྱེས་
མཁན་སྤྱལ་བསྟན་གྱི་ཆོས་ལུགས་མང་འདུས་
པ་རྒྱ་མཆོར་བསྟན་བཀའ་ཐབས་རྒྱས་དང་
འབྲེལ་བྱེས་གཙང་མཁན་སྤྱལ་བསྟན་
འཛིན་སློབ་གྲྭ་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་ཁྱིམ་འདོན་ཆོས་ལུགས་དང་། ཉིན་
གྲངས་ཁྱིམ་འདོན་མཛད་སློབ་ཞིག་ཆོག་པའི་
ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་ཆེད་བཅར་
སྐབས་ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་གི་ཁྱིམ་
འདོན་ཆོས་ལུགས་དང་། ཉིན་གྲངས་ཁྱིམ་
འདོན་མཛད་སློབ་ཞིག་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་
ལྷན་ཆོག་གཞིན་མཆོག་ཆེད་བཅར་སྐབས་།

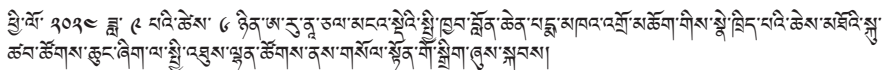
གཞན་ཡང་ཁྱིམ་འདོན་མཛད་སློབ་
ཐོག་སྤྱེས་བཞུགས་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
མི་འཐུས་རྟེན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་
འབྲེལ་ལྷན་བསྟན་མཆོག་ནམ་གཉིས་
མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་འདུག
ཕྱི་ཆེས་ ༣ ཉིན་བོད་མིའི་སྤྱི་
འཐུས་ནམ་རྒྱལ་ས་ཁྱིམ་འདོན་གཞི་
བྱས་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེ་གནས་ཁང་
(India International Centre) དུ་གོ་
སྤྱི་ལུགས་པའི་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་མཛད་སློབ་
རིག་གཞུང་འབྲེལ་སྟོན་གྱི་ལས་རིམ་ཐོག་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་
གཞིན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གཞུང་ལུགས་

ལྷན་མཉམ་ཞུགས་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་ཆར་
གསར་དུ་བསྐྱོད་གཞིག་གནང་བའི་རྒྱ་གར་
ཁྱིམ་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་
ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་ཆོག་
ནམ་ཡིན་པ་ཉེ་མི་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པའི་
རྒྱ་གར་ཁྱིམ་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་
ཞབས་ལྷན་ཏུ་རྟེན་སྤྱོད་ (Shri
Bhartruhari Mahtab, Convener of
All Party Indian Parliamentary Fo-
rum for Tibet (APIPFT)) མཆོག་དང་།
ཆོག་གཞིན་རྒྱ་གར་ཁྱིམ་ཆོག་པའི་
ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་ཆོག་ (Shri
Tapir Gao, Co-Convener of the
APIPFT) མཆོག་རྒྱ་གར་ཁྱིམ་ཆོག་
ལྷན་པའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པའི་
ཆོག་གཞིན་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ལྷན་ཆོག་
མར་ (Shri. Sujeet Kumar) མཆོག་
བཅས་དང་ལྷན་མཛུགས་འབྲེལ་གནང་འདུག་
པ་དང་། སྤྱི་མ་ཆེ་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱེས་
ལོ་ལྟན་སྐབས་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་
མཆོག་ནམ་གཉིས་ལྷན་པའི་དང་། ལྷན་
ཁྱིམ་སྤྱི་ལུགས་པའི་དཔལ་ལྷན་ཆོག་
དཔལ་ལྷན་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་
གཞིན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གཞུང་ལུགས་
གཞིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་

ཨ་རུ་ལུ་ཅལ་མཁའ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲོན་ཆེན་པ་རྒྱ་མཁའ་པ་སྐྱོ་མཆོག་གིས་ལྷེ་ཁྲིད་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་མཆོག་ཚུར་ཞིག་པ་ཤོད་
མི་མཁའ་ཤི་འཇུག་སྤྱན་རྒྱན་ཆོག་མཆོག་ནས་ལྷེ་པེན་གནས་རྒྱས་ལྷུས་པ།

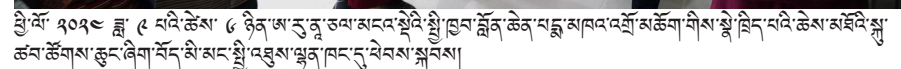
༡༧। ཁྱིལ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་
 ཇེན་པོད་མི་མང་གྲུབ་ཐུག་ཕྱོད་ཚོགས་
 ན་ས་རྫ་ས་མཉམ་སྐྱེད་ལ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
 ཆོས་རྒྱུད་གསོལ་མཚོན་ཁང་དུ། ཨ་རུ་རྒྱ་
 ཅལ་མངའ་སྡེའི་གྲུབ་ཆོན་ཆེན་པ་རྒྱ་
 བཀའ་འཛིན་ (Shri Pema Khandu,
 Chief Minister of Arunachal Pradesh) མཆོག་གིས་སྡེ་བྲིད་པའི་ཆེས་
 མཐོའི་སྐུ་ཙམ་ཚོགས་སྐྱེད་ཞིག་ལ་ཉིན་གུང་
 གསོལ་སྦྱོན་ཞིག་བཤམས་གནང་ཡོད་པ་
 དེ།
 སྐབས་དེར་ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་
 སྡེའི་གྲུབ་ཆོན་ཆེན་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་
 ཡོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྦྱོར་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ལལ་ས་ཏ་
 བིར་ ཟཱའོ་ (Shri Tapir Gao, Co-con-
 vener of All Party Indian Parlia-
 mentary Forum for Tibet) མཆོག་ཨ་

གིས་ཐོག་མར་ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་
 ཁབ་ཁོན་ཆེན་མཆོག་གིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་
 ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་ཅུང་ལ་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ནས་སྡེ་ལེན་ཞུ་
 གྱི་ཡུང་པར་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་ཡུང་སྐྱོར་
 དང་། ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁབ་ཁོན་
 ཆེན་པ་རྣམས་ཁད་འགོ་མཆོག་ནི་བོད་མིའི་ཁྲི་

ན་མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་
ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་དམ་
གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། ད་བར་བོད་དོན་ཐོག་
རྒྱལ་སྤྱིར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་སྤུགས་རྩེ་
ཆེ་བྱས་གནང་སོང་།

ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁབ་
 རྫོང་ཆེན་བརྒྱ་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་གིས་བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གས་ནས་སྡེ་ལེན་
 གཟབ་རྒྱས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་
 བ་དང་སྐྱགས། ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་དང་། བོད་
 མིའི་དབར་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་དང་མངའ་སྡེའི་ཐོག་ནས་བོད་
 དོན་ཐོག་ཟུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་བརྟན་པོ་ཡོད་
 བ། དེ་ཉིད་སྔ་དོ་སྤྱོད་རྩ་ལོངས་ལྷན་ལས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མངའ་ཁ་ལྷན་
 བའི་སྐོར། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་རིས་
 ལས་བོད་དོན་ཐོག་ཐུག་ལས་ཡག་པོ་གནང་
 བཞིན་ཡོད་པར་བསྐྱགས་བརྗོད། འཕགས་

བོད་ས་མཆོམས་ལས་རྒྱ་དཀར་ནག་དབར་ས་མཆོམས་ཟེར་བ་མེད་པའི་སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་མེས་ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁྲོན་ཆེན་པར་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་མགོན་ཆུང་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ལ་

ཕེབས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ཆུང་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཅིས་ཁྲའི་ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཆུང་པ་། ཆོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་གཙོས་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ལེན་ཁུས་ཀྱིས་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་

གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

མོན་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་ལྷུང་གོ་སྟོན་སྤྱད་བཅི་ཞུ་བའི་མཛད་སྟོའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༤ ལྷོ་ ༤ པའི་ཆེས་མཐོ་ཉེན་སྲོད་བཞུགས་སྐྱོད་ཐོག་ཆེན་ཆོས་ཁྲིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མོན་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་སྤྱི་ཞོར་ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་མེས་མོན་ཡུལ་སེར་སྤྱི་མང་ཡོངས་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་སྐུལ་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༥ འཁོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷུལ་མཆོག་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུག་པ་རིག་འཛིན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་མོན་ཡུལ་ལ་ལྷ་སྐབས་འཁུངས་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༤ འཁོར་བའི་དུས་ཆོགས། མགོན་པོ་གདེན་མཆོག་བོད་ལྷགས་དགྲུང་གངས་ ༤༠ པ་ཕེབས་པའི་ལྷུང་གོ་སྟོན་སྤྱད་བཅི་ཞུ་བའི་མཛད་སྟོའི་སྐབས་།

གཙོ་བོར་ལྷ་སྐབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁྲོན་ཆེན་པར་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་རྒྱ་གར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་།

སྐབས་དེའི་མཛད་སྟོའི་སྤྱི་མགོན་

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༤ ལྷོ་ ༤ པའི་ཆེས་མཐོ་ཉེན་སྲོད་བཞུགས་སྐྱོད་ཐོག་ཆེན་ཆོས་ཁྲིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མོན་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་སྤྱི་ཞོར་ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་མེས་མོན་ཡུལ་སེར་སྤྱི་མང་ཡོངས་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་སྐུལ་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༥ འཁོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷུལ་མཆོག་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུག་པ་རིག་འཛིན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་མོན་ཡུལ་ལ་ལྷ་སྐབས་འཁུངས་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༤ འཁོར་བའི་དུས་ཆོགས། མགོན་པོ་གདེན་མཆོག་བོད་ལྷགས་དགྲུང་གངས་ ༤༠ པ་ཕེབས་པའི་ལྷུང་གོ་སྟོན་སྤྱད་བཅི་ཞུ་བའི་མཛད་སྟོའི་སྐབས་།

གཙོ་བོར་ལྷ་སྐབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁྲོན་ཆེན་པར་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་རྒྱ་གར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་།

བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཞིན་སྤྱི་ཞབས་ཏ་པིར་གླའོ་ (Shri Tapir Gao, Co-convenor of All Party Indian Parliamentary Forum for Tibet) མཆོག་ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཤེས་

ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇུག་པ་འཕྱིན་ལས་
དང་། སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་རིང་བརྟན་རྒྱུ་གསོལ་
འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་བ་
བསྐྱེད་རྒྱུ། དེ་བཞིན་དེ་ཆོ་དུས་ནས་དུས་སུ་
བརྒྱུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སོ་སོའི་ངོས་ནས་
ཀུན་སྦྲོང་དགོ་བའི་ཐོག་ནས་སྒྲོས་གཏོང་
བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་
ཅེས་འཛིན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
སྒོན་ཆེན་པ་རྒྱ་མཁའ་འགོ་མཆོག་ལྷ་བྱར་
མཆོན་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་ཆོས་དང་།

རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་ཉ་ཅང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་
འཐབ་ཆེད་ཐོག་ལ་འང་ཉ་ལས་པའི་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་། བོད་དོན་ཐོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
ཆོག་པའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཉིན་ལས་སྔོན་ནས་ཁོང་
བཞུགས་སྐར་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཁ་སང་ང་ཆོ་
པན་ཚུན་མཇུག་མོལ་གནང་རྒྱ་བྱུང་སོང་།
དེ་རིང་དངོས་སུ་འདྲི་ཐེབས་ནས་བཀའ་
སྒོ་བཀའ་བསྐྱེད་གནང་གི་རེད། དེ་ཆོ་
ཆང་མ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་མ་འོངས་

པར་ཆང་མས་ལག་བསྟར་གནང་སྐབ་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་
ཡིན། མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་
བསྐྱེད་བརྒྱུ་བརྟན་པ་དང་། བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་སྐྱུར་དུ་གསལ་བ། དེ་བཞིན་
མོན་གྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་དོན་
ཚུལ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྒོན་འདུན་ཞུ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་
ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

ལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་ཕྱག་སྔོན་དུ་ཕུལ་བའི་
ཐོག་ནས། དེ་རིང་སྐབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་
གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་
ལ་ཐེབས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྦྲིད་མཆོག་
དང་། དཔལ་ལྷན་བཀའ་སྒོན་རྣམས་ལ།
དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ་མཆོག་
གིས་དབུས་པའི་བཀའ་འོས་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་པ་ཆང་མ་ལ་ཐོག་མར་
འཆམས་འདྲིའི་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་
ཡིན།

དེ་རིང་ང་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པ་འདི་ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་
གྲོས་ཚོགས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ང་
ཆོས་ལོ་གཅིག་ལ་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་

༢༡ ། །རྩར་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུ།
འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། བོད་མི་

ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་མིང་སྤྱི་ལོར་
ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

གཉིས་འཆོག་གི་ཡོད་ཅིང། སྤྱི་ཆེན་གསུམ་
པའི་གྲོས་ཆོག་དེ་སྤོང་ཅིས་གྲོས་ཆོག་
དང་། སྤྱི་ཆེན་དགུ་པའི་གྲོས་ཆོག་འདི་ལས་
བསྐྱེད་པའི་གྲོས་ཆོག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཅིང། དེ་ཡིན་དུས། འཛིན་སྐྱོང་གི་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༣...༢༠༢༤ ཡི་ལས་བསྐྱེད་པས་
ཐོག་ལ་ང་ཆོའི་ལས་ཉིན་མང་བ་གཏོང་
དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང། ལས་རིམ་
ཀྱི་སྐོར་འོག་ལ་ཞིབ་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བར་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་
ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཞབས་
དུས་སྤོང་བཅས་ཆེད་དུ་ཨ་རིར་ཆིབས་
བསྐྱར་གནང་སྟེ་ཞབས་དུས་སྤོང་བཅས་
ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཨ་རིར་ཆེན་བ་
གཉིས་ཅན་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་དང་། དུས་
ཅུལ་དེ་འབྲེག་ནས་ཨ་རི་ནི་ལྷོ་ཡོག་
བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་དུས་སྤོང་བཅས་
རམ་ས་ལར་བདེ་སྒྲུབ་གི་ཐོག་ནས་ཆིབས་
བསྐྱར་གནང་བུལ་བ་དང་། ཉེ་ཆར་མོན་གྱི་
ལྷ་སྤེལ་སྤེལ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་
ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་
བཞགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ཞུས་པ། དེ་བས་
ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱུད་ཐེབས་པའི་
གོ་སྟོན་ང་ཆོའི་ཡོད་པའི་ས་ལྷུབས་སྤྱི་
ལོ་ལྔ་པའི་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱུད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་
ཅིང། གོ་སྟོན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་གནང་བ་དང་མཛད་
སྤྱོད་ཆོག་པ། དེའི་ཐོག་ལ་ཨ་རི་ནི་ལྷོ་ཡོག་

མངའ་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ཆེན་པོ་རང་ཆེད་
མངགས་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་ནས་དེ་འབྲེག་
ང་ཆོའི་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་
ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང། དེ་ཡིན་དུས། དེའི་
ཐོག་ནས་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡ་མེ་རིགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཟེར་ནའང་འབྲེག་གི་འདུག་ བོད་
དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཟེར་ནའང་འབྲེག་
གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཆོའི་ད་ལྟའི་
གནས་སྐབས་འདིའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་སྤྱི་
ལོ་ལྔ་པའི་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་ཁ་བལ་ཐབས་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
ཅིང། ཁོང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ཡོད་པའི་བཞགས་རྒྱ།
ང་ཆོའི་ནམ་རྒྱུན་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་དེ་
དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་ཞིག་
བཞགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་ཅིང།
དེ་ཡིན་དུས་དེ་འབྲེག་ཐོག་ནས་སྤོང་བཅས་
ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལྷག་སྤྱི་
བཞགས་སྤོང་བཅས་ང་ཆོའི་གསལ་འདེབས་
ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་གནང་བཞེས་ཀྱི་བོད་མིའི་སྤྱི་
མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་དེ་གོང་མཐོར་
གཏོང་བུལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
འདུག དེ་བས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་
ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་ལོ་
བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞེས་མཆོན་པའི་ང་ཆོའི་
བོད་མི་རིགས་ཡིན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་ཡོངས་སུ་ལྷུབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་འཕྲིན་འབྲེལ་བ་
ཆགས་བསྐྱེད་དུས། ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་

དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་
ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་
གཞི་འབྲུབ་རྒྱུར་འབད་བཅོན་དང་ཐབས་
ལམ་ག་རེ་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་
ཞུས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འགན་འཁུར་
བཞེས་སྤོང་བཅས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་འདུག དེའི་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་
ཞེས་ཞིག་ཡིན། ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་
ཞིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་གནང་བཞེས་ཀྱི་ང་ཆོའི་ཆབ་
སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
ཅིང། ང་ཆོའི་བཅོན་ཁྲོལ་གྱི་གནས་བབ་ཅིག་
ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང། ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་རེ་སྤྱི་
ཅན་འགོ་ཡི་ཡོད་ཅིང། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་གཞུང་ཁག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་མཐུན་འབྲུར་དང་མི་མང་གི་རྒྱལ་
སྤྱིར་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་དེ་ཡིན་སྟོན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་གནས་སྐབས་
ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང། བར་སྐབས་
ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་གི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཆབ་
ཆོག་ཆུང་བཞགས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་རམ་ས་ལར་
ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱེད་པ། དེ་གནང་
བཞེས་ཀྱི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་
ཆད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་
ཀྱི་དཀའ་ཉུག་སེལ་རྒྱུའི་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་
འཁེབས་གནང་བ། དེ་གནང་བཞེས་ཀྱི་ཞི་
ན་ཉེའི་གྲོས་ཆོག་ནས་གྲོས་ཆོད་བཞག་
པ། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་བོད་དོན་
རྒྱལ་སྤྱིར་ཆོག་པ་དེ་བདེ་སྒྲུབ་དང་སྤྱི་

གསོ་བྱེད་ཐུབ་པ། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཉིན་
 མ་ཁ་ཤས་སྟོན་ལ་རེད་འདུག ཨོ་མི་ཁོ་ལི་
 ཡའི་ཁྱོས་ཚོགས་ནང་ལོགས་ལ་བོད་དོན་
 གྱི་ཐོག་ལ་བཟོ་སྐྱོང་བྱུགས་ཆེན་པོ་གནང་
 བསྟན་གྱི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཡང་དངོས་
 སུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཡིན་དང་
 ཡིན། བྱུག་ལས་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་
 མཁན་ཆང་མར་དེ་རིང་གོ་སྐྱབས་འདི་
 བརྒྱན་ནས་བྱུགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དེ་རིང་
 ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁ་སང་ཉེ་ཆར་གྱི་ཁྲི་
 ༤ ཆེས་ ༡ ལ་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་འཕྲིན་
 བེབས་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་འཕྲིན་ཡོངས་
 གྲགས་གནང་ཡོད་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ཐོག་ནས་
 ཉིགས་སུ་བརྒྱ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོ་སྐབས་བཅོམ་
 གནས་བབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་དབང་བསྐྱར་བ་
 གཙོ་བོ་དེ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
 ཐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྟན་ཡོད་
 རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོས་ག་རེ་ཞུ་
 ཐུབ་ཏུ་འདུག ག་རེ་ཞུ་དགོས་པ་འདུག
 ཁྱོས་ཚོགས་ནང་ལའང་སྐྱོང་སྐྱོང་དང་བཟོ་
 སྐྱོང་ག་རེ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག ལས་
 འཆར་ག་རེ་བསྐྱིག་དགོས་འདུག དེ་ཆོའི་
 ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་སུ་བཞག་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་

འདུག་ཅེས་གསལ་འདེབས་ཙམ་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན།
 དེ་ནས་དེ་རིང་ལས་རིམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་འདུན་གྱི་
 ཁྱོས་ཚོད་ཁྱོས་འཆར་གཅིག་ཡོད། སྤྱི་བྱར་
 དྲངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཉེ་ཆར་
 སྤྱི་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པ་རེད། ཁོང་སྤེ་
 ཆོན་མང་པོའི་ནང་ལ་བྱུག་ལས་གནང་ནས་
 ང་རང་ཆོའི་མི་རབས་ཀྱན་པ་ཞིག་ཆགས་
 བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཁོང་ལའང་ང་
 ཚོས་ནམ་རྒྱུན་འགྲོ་སྐབས་གཞིར་བཟུང་
 བྱས་ནས་སྤྱི་འཐུས་འདུན་གྱི་ཁྱོས་ཚོད་
 ཅིག་འཁུར་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ང་
 ཚོས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་གྱིས་ལས་
 བསྐྱེམས་ཀྱི་ཁྱོས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཆགས་བསྟན་དུས། ལྷན་ཁང་ཁག་བདུན་
 ཀྱི་ལས་བསྐྱེམས་རྒྱས་པ་དེ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་ལ་ཚུར་གནང་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤེ་ཆོན་གསུམ་ལ་ཆ་
 བགོས་བྱས་ནས། ང་ཚོས་ལས་བསྐྱེམས་
 དེ་ཆོར་གཞིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ། གཞིགས་
 ཞིབ་གནང་བའི་རྗེས་ལ་དོགས་འདྲི་དང་།
 དགོངས་ཚུལ་དེ་ཆོར་སྐྱར་དུ་རྒྱུན་ལས་ནང་
 ལོགས་ལ་ཐེབས་ནས། རྒྱུན་ལས་ནང་ལ་
 བཀའ་བསྐྱར་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་
 ལྷན་ཁང་ཁག་ལ་ཕར་བཏང་བ་དང་། དེ་
 རིང་དོགས་འདྲི་དང་ལན་འདེབས་དེ་ཁྱོས་
 ཚོགས་ནང་བསྐྱེམ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ག་
 ནང་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ལྷན་

ཁང་ཁག་བདུན་གྱི་ལས་བསྐྱེམས་སྤྱིང་
 བསྐྱེམས་སྟོན་དེ་འདྲིར་ཐེབས་ཡོང་གི་
 ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དངོས་སུ་དེ་ཆོར་ལ་
 བཀའ་ལོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱས་པ་ཆང་མས་
 གསན་ཞིབ་གནང་ནས། དོགས་འདྲི་ཡིན་
 ནའང་འབྲ་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་ནའང་འབྲ།
 གང་ལྟར་ང་ཚོའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་
 ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སུ་རྒྱར་ཐབས་ལམ་ག་རེ་
 འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་
 གང་འབྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ལའང་།
 ང་ཚོས་ལས་འཆར་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་
 སྐབས་གང་འབྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཆོ་
 ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱ་དང་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ།
 འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་གསལ་
 བཤད་ལན་འདེབས་གནང་རྒྱའི་དུས་ཚོད་
 དེ་འབྲ་ཆགས་བསྟན་གྱི་རེད།
 དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཁྲིམས་བཅོམ་ལས་
 དོན་ཐོག་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་
 མཇུག་གཙོ་རྒྱས་པ་འཕྲོ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྤྱི་ག་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་ཆར་
 ཐོག་ལ་ཁྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་འཛུགས་
 ཚོགས་རྒྱུར་གི་སྟོན་ཐོ་དང་སྤྱི་ག་གཞི་
 བསྐྱར་བཅོས་འཆར་ཟེན་བསྐྱེམ་ཡོང་གི་
 ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་ཀྱིས་ཆེད་འཛུགས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་
 གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཁྲིམས་ཡིག་གསོ་རིག་གི་ཁྲིམས་ཡིག་
 བསྐྱར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
 ཁྲིམས་འཆར་དང་སྟོན་ཐོ་རིགས་གཅིག་

ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་
 འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་
 སྒྲིག་བསྐྱར་བཅས་རིགས་གཅིག་ཐེབས་
 ཡོང་གི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་ཁྲོས་
 ཚོད་ཁྲོས་འཆར་དེའི་ཐོག་ནས་གཞུང་
 འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲོས་
 ཚོད་ཁྲོས་འཆར་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 འདྲ་པོ་ཡིན་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལས་ང་ཚོས་
 འགོ་བཙུགས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཁྲོས་
 ཚོགས་ནང་ལ་བསྐྱམས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་གཙོ་བོ་ཐོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྒྲུངས་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྒྲུངས་རེད། ང་རང་ཚོས་ག་རེ་བྱེད་
 དགོས་སྒྱུའི་གནས་སྒྲུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཁྲོས་ཚོད་བཞག་ནས་ང་ཚོས་དེ་རིང་འདྲིར་
 གཏན་འཐེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་
 ཐོག་ལ་འང་ནམ་པ་ཚོས་བཟོ་སྐྱེད་གི་ཆ་
 ཤས་བཞེས་སྟུ། དེ་ཡང་གཏུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོད་རང་གི་རྒྱ་གདོང་
 ཏང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་བཞེས་
 ཐུབ་དགོས་སྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག
 དེ་གཅིག་ལྟ་སྟེ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཨ་སི་ཁྲི་ལི་
ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་
བ་ལུས་སྐུ་ངེ་ནང་ ར་ཡེ་སི་ (Senator
Janet Rice) ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཁོ་
རང་གིས་སྐྱབ་བསམ་ནས་དག་གི་ཐོག་
ནས་བོད་དོན་ལ་ཁྱབ་སྐྱོར་གནང་བཟུང་གི་
ཡོད་པེ། ད་ལྟ་འཐུས་མིའི་འགན་མ་

བཞེས་ནས་ཟུར་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་
 བཞུགས་བསྐྱད་ཡོད་པེད་དེ། ང་ཚོའི་གྲོས་
 ཚོགས་སྐྱོ་ཆེ་བ་ཚོགས་ཚུང་ཐུག་གྱ། ཉེ་
 ཆར་རང་ཨོ་སི་ཱོ་ཡི་ཡ་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞུ་
 གཏུག་གི་ཉིན་མོ་དེ་ལ་ཁོ་རང་མཉམ་དུ་
 བཅར་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡོགས་ལ་
 སེབས་བསྐྱད་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཁོང་རང་
 ལ་ང་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གྲོས་ཚད་གྲོས་
 འཆར་ཞིག་འཁུར་གྱི་ཡོད། དེ་ག་ནང་
 བཞེན་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་ནས་ཨ་
 རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་རྒྱའི་ཆོད་རྟོག་
 སེལ་ཐབས་ཀྱི་སྐུལ་འདེད་ཁྲིམས་ཡིག་
 གཏན་འབེབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ཞུའི་གྲོས་ཚད་ཅིག་བསྐྱམས་ཀྱི་འདུག དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ལ་རྣམ་པ་ཚོས་དགོངས་ཚུལ་
 སྤང་ཐུབ་རྒྱུར་དེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་བཞེན་
 བཀའ་འགན་གིས་གསལ་བཤད་ཅིག་སེབས་
 ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་ནང་བཞེན་གྱི་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་
 ཐོགས་རིམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་བདུན་
 པས་སྤེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ད་རྣམ་པ་ལ་ཐོགས་
 སྤར་དང་ཟུར་ཐོགས་དེ་ཚོ་སྤར་ཡོད་པེད།
 དེ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་མཛད་གཙུག་རྣམ་པ་
 ལའང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 སྤར་ཆ་གནང་ཡོད་པེད་དེ། ཡིན་ན་ལང་
 མཐའ་མ་དེ་གྲོས་ཚོགས་ལའང་སྤྱན་སེང་
 བཀའ་ཁྲོལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་འབྲེལ་
 ཐོག་ནས་ང་ཚོར་ཡིག་ཆ་གཅིག་སེབས་
 ཡོང་གི་ཡོད་པེད། ད་ལྟ་གྲོས་ཚོགས་
 ཚོགས་དྲུས་བརྒྱད་པ་དེ་རིང་ནས་འགོ་

བཙུགས་ཏེ་བྱེ་ཆོས་ ༡༩ བར་དུ་ལས་ཉིན་
བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་ང་ཆོས་ལས་རིམ་གྱི་སྒྲིང་
སྒངས་ལས་རིམ་ག་རེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་
སྒངས་འདུག་སེ་ཡིན་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ལས་རིམ་
 འཁུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་དྲིག་ཅམ་
 འགྱུར་བ་བཏང་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ནམ་
 རྒྱན་ཡིན་ན་ང་ཚོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་གྲོས་ཚེད་དེ་འགོ་ལ་འཁུར་གྱི་ཡོད་
 རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལས་བསྐྱེམས་
 དེ་ཆར་བ་བྱས། དེའི་རྗེས་ལ་ཁྲིམས་བཟེའི་
 ལས་དོན་བྱས། དེའི་རྗེས་ལ་གཏུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་དང་གྲོས་ཚེད་གྲོས་འཆར་དེ་
 ཚོ་འཁུར་རྒྱ་འདུག་སེ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད།
 དེ་ཡིན་དུས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་
 བསྐྱར་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལའང་
 མཐེན་བྱས་ཡོད། བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམ་པ་ལ་ལས་རིམ་རགས་ཟེན་དེ་པལ་
 ཆེར་བདུན་ཐག་གཅིག་སྡོན་ནས་ལུལ་ཡོད་
 རེད། དེ་ཆེད་ནང་ལོགས་ལ་ང་ཚོས་བཀོད་
 ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་གི་གྲོས་
 ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་
 འཐུས་བརྒྱད་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགོངས་ཤོག་
 འབྱོར་སོང་། དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་འཐུས་
 གཅིག་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པ་
 ཆ་ཆར་དགོངས་པ་ཞུས་ཀྱི་འདུག། གཞན་
 སྤྱི་འཐུས་བདུན་ཀྱིས་ཉིན་མ་གཅིག་ཞུ་
 མཁན་འདུག། ཉིན་མ་གཉིས་ཞུ་མཁན་འདུག།

ཉིན་མ་བཞི་ཡང་ཁྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་།
ཟེར་ནས་འདི་སྟེན་མེད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཁྱོས་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་དཔལ་ལྷན་ཤེས་རིག་བཀའ་
སློན་སྐྱབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྟེན་
བའི་ལམ་སྟེན་གཞིར་བཟུང་གིས་སྐྱེད་པ་
གསོ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་
ཆགས་བསྐྱད་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཁྱོས་

ཚོགས་ཆ་ཆང་དགོངས་པ་ཁྱེད་སོང་། དེ་
ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
བསྟོམས་སྤྱི་བསྐྱེད་སྟེན་གནང་བྱུང་།
དང་། དེ་བཞིན་དེ་ལ་འགན་འཁུར་ལན་
འདེབས་དེ་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་མཆོག་
གིས་གནང་བྱུང་དགོངས་གཞི་འདུག་ཅེས་
ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་དགོངས་ཁྱེད་གནས་སྐབས་འདུག་

སེ་ཡིན།
མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་
ཡ་ཞབས་བད་བསྐྱལ་བཟུང་བཟུང་ཅིང་།
བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་
སྟེན་འདུན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། སྐབས་རྗེ་གནང་།
ཞེས་གསུངས་པ་བཅས།

སྤྱི་ཟུར་ཆུང་བདག་གོ་རིན་མཆོག་སྐྱེ་ཆེད་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་ཕུལ་ལུས་
ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་གསོ་གནང་བ།

སྤྱི་ཟུར་ཆུང་བདག་གོ་རིན་མཆོག་

གང་གི་ཕུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་
ཀྱང་སྐྱབས་ཡིད་གདུང་ཆེན་པོའི་རང་ཡོད་
ངེས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤྱི་འཁྱོག་ཀྱན་ལ་
སྤྱི་འཆིའི་རང་དབང་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་
དགོངས་བྱུང་ཆེ་བཞེས་དང་འབྲེལ་དམ་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཆེད་རྒྱལ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་
གནང་སྟོ་རིམ་པ་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་
གཞིར་བཅས། སྤྱི་མཆོངས་ལྷན་གྱིས་
ཚོགས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་
འདུད་ཀྱི་ཁྱོས་ཆོད་བཞག་ཟེན་པ་འདི་
མཉམ་ཟུར་འབྲལ་ཁྱེད་དང་སྐྱབས། དམ་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྤྱི་མི་རིགས་
དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་བོད་ཆེད་
མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞབས་ཁྱེད་
མཐའ་སོན་གནང་བའི་མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་
རངས་བསྐྱབས་བརྟེན་དང་། མཆོག་

༡༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས་སྤྱི་ཟུར་ཆུང་བདག་གོ་རིན་མཆོག་དམ་
པའི་ཕུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་ལ་
སྐྱབས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་གནང་བའི་ནང་
འཁོད་དོན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་

འཁུར་བཞེས་སྤྱི་མཁན་སྤྱི་ཟུར་ཆུང་
བདག་གོ་རིན་མཆོག་གི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩
ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་པར། ཤིན་ཏུ་ཡིད་སྤྱོད་དང་
སྟོ་པམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དམ་པ་

གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་རླབས་མཆོད་སྤྱན་དང་བཅས་གང་གིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་བསགས་སྤྱི་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱང་ཞིང་དག་ནས།
འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྒྱུས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་སྟེ་རྣམ་མཁེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱད་དུ་རྟེན་པའི་སྤྱན་འདུན་དང་སྤྱགས། ལུ་ལ་ལུས་
ནང་མི་ཉི་འབྲེལ་ལྷོས་བཅས་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་འདུ་
མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༣། །དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པ། རོག་མའི་
འཆར་གཞི་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལས་ཉིན་
བརྒྱད་བསྐྱར་རྒྱ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་
གནས་སྐབས་ཤིག་གི་རོག་ནས་ཉིན་མ་
གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ལས་རིམ་བསྐྱར་ས་
སྐབས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཅ་བའི་ཚོགས་
གཙོ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་རིམ་གང་བསྐྱགས་
པ་དེ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དེ་རིང་མཇུག་ལེགས་
པར་གྲུབ་པ་བྱུང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་
ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་ལ་
བཞུགས་མཁན་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བཀའ་ལློན་རྣམ་པ་
རེད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་
མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བཀའ་ལློན་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་ཆང་མའི་མཐུན་
འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་དུས།
རྣམ་པ་ཆོར་ཐོག་མར་བསྐྱགས་བརྒྱུད་དང་
སྤྱགས་རྗེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཚོགས་གཙོའི་མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་གཙོ་མཆོག་རྣམ་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་
ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

གཏམ་བཤད་དེ་ང་ཚོའི་ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་
ལུགས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྤྱུགས་ཀྱི་
སྤྱི་གཞི་ནང་ལ་གསལ་བ་གཞིར་བཟུང་
རེད། དབུ་འབྲེད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཡིན་ན་
ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བ། མཇུག་བསྟོམས་
ཀྱི་གཏམ་བཤད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ལས་
རིམ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཤོད་དགོས་པ་ཞིག་གསལ་བསྐྱད་ཡོད་
རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོར་གནད་དོན་ལ་
བལྟས་ཏེ་གཏམ་བཤད་ནང་ལ་ཡོང་དགོས་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
རེད། དེ་རིང་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་
དུས་ཁག་གཅིག་ཕྱིར་འགྱུར་བྱེད་དགོས་
པ་ཆགས་སོང་། དེ་རིང་འདྲ་ཡིན་ན། ལས་
ཆེར་ང་གྲོས་ཚོགས་ནང་བསྐྱེད་ས་ནས་
བརྒྱུད་སྟེ། གྲོས་ཚོགས་མཇུག་བསྟོམས་
བསྐྱར་རྒྱ་བྱི་པ་ཆགས་པ་ལས་ཆེར་དེ་རིང་
ཐངས་དང་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
ཡིན་ནའང་གང་ལ་གང་འཆམ་བྱི་པོར་བྱིན་

ནས། བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་ཐང་མཉེན་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས། མཐུག་བསྐྱོམས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་དེ་གང་བསྐྱུས་བསྐྱུས་ཁྱུ་ཁྱུ་ཡིན་ཞེས་སྟན་མེད་ཁྱུ་ཁྱུ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱུས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་ཐུང་ན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གཉིས་འཛིན་དགོས་ཆགས་པ་རེད། དང་པོ་དེར། སྤྱི་ཟུར་དྲངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་དང་། གཉིས་པ་དེར་སྤྱི་ཟུར་རྒྱུ་བདག་གོ་རིན་ལགས་ཉེ་ཆར་སྐྱེ་གཤེགས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ཐུང་ན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གཉིས་བཞག་ཡོད་རེད། བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཟུར་པ་དམ་པ་གཉིས་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཐུག་ལས་མང་པོ་ཞིག་གནང་ནས་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འགན་འཁུར་རིམ་པ་བཞེས་མཁན་གྱི་མཛད་ཇེས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་ཐུང་ན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་འཛིན་ཐུབ་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད།

དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་ང་རང་ཚོའི་ལས་ཉེན་མང་བ་དེ་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༣...༡༤ ལོའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལྷན་ཁང་ཁག་བདུན་གྱི་ལས་བསྐྱོམས་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་རེད། ཅུ་བའི་ལས་བསྐྱོམས་རྒྱས་པ་དེ་ལྷན་ཁང་ཁག་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་

ལ་ཚུར་གནང་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་ཚོར་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་ཐུགས་ཞིབ་གནང་། འདིར་གནས་སྐབས་ཇི་ཆགས་དེ་རྒྱན་ལས་ནང་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་དུ་འཛིན་སྐྱོང་ལ་པར་བཀའ་འདི་མེབས་རྒྱ། འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ལན་འདེབས་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་བསྐྱོམས་རྒྱས་པར་གཞིགས་ཏེ་ལས་བསྐྱོམས་བསྐྱུས་པ་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྟན་སྟོན་ཁྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྷར་ཆགས་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པས་བཀའ་མོལ་གསང་པོ་བྱས་ནས་ཁྱུས་པ། འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འགན་འཁུར་ལན་འདེབས་དེ་ཚོ་འཐུས་ཚང་བ་དང་། གང་གསལ་གསལ་གྱི་ཡག་པོ་བྱུང་སྐོང་བསམ་གྱི་འདུག བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཡིན་ནའང་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་ལས་དོན་ཁག་ལ་ཐུགས་སྐྱོང་ཡོད་མཁན་རེད། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་བྱེ་ལོགས་ལ་མེབས་རྒྱ་དང་། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡང་ང་ཚོ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་དེ་ཚོ་ཡར་རྒྱས་ཆགས་ཚུད་གཏོང་དགོས་པའི་དགོངས་འཆར་དེ་འབྲེལ་མེབས་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྟོན་དེ་ཡང་མ་འོངས་པར་ཆགས་ཚུད་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུར་ཏན་ཏན་ཐུགས་པན་གསོས་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་

འདུག འཛིན་སྐྱོང་ཟེར་དུས་གཙོ་བོ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་གསུམ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེར་བཞེན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་བྱེད་ལྷན་ཁང་མོ་མོའི་དྲུང་ཆེ་གཙོས་པའི་ལས་བྱེད་ཚང་མས་འགན་འཁུར་བཞེས་ནས། ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་བསྐྱུས་པ་བརྗོད་གནང་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ལེགས་བཅས་དགོས་པའི་རིགས། ཐུགས་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་དེ་ཚོ་མ་འོངས་པར་དགོངས་པར་བཞག་སྟེ། ལས་དོན་བཅས་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་སྟན་མེད་ཁྱུ་ཁྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་དེ་རིང་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་ས་བཅོའི་ལས་དོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད། ཁྱིམ་ས་བཅོའི་ལས་དོན་དེ་བཀའ་འགན་གི་ཐོག་ནས་བཅའ་ཁྱིམ་ས་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་འཁུར་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞུང་འབྲེལ་བཅའ་ཁྱིམ་ས་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་འཁུར་ཡོད་རེད། བསྐྱར་བཅོས་དེ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་བར་སྐབས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འབྱུང་བ་དེ་གཅང་མ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་མཉམ་ཁུབ་ཀྱིས་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་སྐོང་བར་ཐུགས་ཇེ་ཆེ་ཁྱུ་ཁྱུ་གཅིག་དང་། འདི་ཡི་ཐོག་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་ཅིག་བཏོན་ཡོང་འདུག

ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་
དགོས་པ་དེ། ང་ཚོས་གོ་སྐབས་ཤིག་ཞུས་
ནས་སྙན་སེང་ཞུ་ཆོག་གི་རེད། ཡིན་ནའང་
དེའི་དགེའི་ཆ་བ་དེ་ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་
ཆེ་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱེལ་བརྒྱུ་བཞུགས་རྒྱུའི་ཆེད་
དུ་ཆང་མས་སྐྱབས་སྒྲོལ་འབྲེལ་གནང་ཐུབ་ན།
དེས་ཉན་ཉན་ངས་སྐྱབས་པན་གསོས་ཀྱི་
རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་ང་
ཆོའི་ལས་དོན་དེ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་འབྲེལ་
རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། བར་སྐབས་ང་ཚོས་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྟོག་བཤད་། གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་འགྲིག་མི་འདུག་ཟེར་ནས་
ལབ་རྒྱ་གང་མེད་དེ། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཆགས་སོང་། འགན་
འཁུར་མཁན་ནང་ལའང་དེའི་དཀའ་ངལ་དེ་
ཡོང་གི་འདུག སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོགས་ལའང་
དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོའི་གས་
ལ་ངས་ཞུ་རྒྱ་གཙོ་པོ་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་ན།
ཉམས་སྤྱོད་དེ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་མ་འོངས་
པར་ང་ཚོར་གནས་སྐབས་དེ་འབྲེལ་མ་ཡོང་
བར་འགན་འཁུར་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་ཞི་པོ་རེད་འདུག དེས་སྤྱོད་ཆོ་
དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་
ཡིན་ནའང་དེ་ག་རང་རེད། སྤྱི་ལོགས་ལ་
བཞུགས་མཁན་ཡིན་ནའང་དེ་ག་རང་རེད།
འགན་ཁུར་མཁན་ཞིག་ལ་འཁུར་བཅུག་
ནས་དེ་ལ་ཞི་པོ་ཞིག་གཞན་འབྱུགས་དང་
སྙན་གཙོར་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་འབྲས་
བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལའང་འབྱུགས་

རྒྱུ་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་པས། མ་འོངས་པར་
དེ་འབྲེལ་མ་ཡོང་བར་ང་ཚོས་དེ་རིང་གི་
ཉམས་སྤྱོད་ལ་གཞིགས་ནས་ང་ཆོའི་མང་
གཙོ་ཡིན་ནའང་གོང་འཕེལ་དང་ཆགས་
རྒྱུ་པོ་ཡོང་བ། ང་ཆོའི་མང་གཙོའི་སྒྲོལ་
གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྤྱི་རྒྱུ་ཡོང་ས་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ང་
ཆོར་གསོལ་སྐྱེལ་གནང་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༥
ཆགས་འབྲེལ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཉ་
ཅང་གིས་དགོངས་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་
བཞེས་ནས། ང་ཆོའི་གོས་ཆོགས་ནང་ལ་
ཆོལ་ཁ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་འཕྲུལ་
ཆབ་ཡོད་དུས། ལས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནའང་
ཐག་ཆེད་པ་ཡོང་དུས་དེ་ཡང་གཅིག་བསྐྱེལ་
བ་བཟང་པོ་དང་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ཞིག་
མིན་ནམ་བསམ་བསམ་གྱི་ཆོར་སྤྱང་དེ་འབྲེལ་
ཡོང་གི་འདུག ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་
ཡིས་ང་ཚོར་སྤྱོད་མ་བཀའ་སྒྲོབ་དེ་འབྲེལ་
ཐེབས་སོང་། རྒྱུ་པ་ཆོར་ཡོངས་གྲགས་
ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ང་ཆོའི་སྤྱོད་ལྡེ་
བཅོན་གྱི་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་རེད།
ཁྱེད་རང་ཆོད་ལྟ་འགན་འཁུར་མཁན་དེ་ཆོ་
ང་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་སྤྱོད་དུས་ཉན་ཉན་
གྱིས་ཁྱེད་རང་ཆོ་བསྐྱེལ་བ་བཟང་པོ་དང་དེ་
འབྲེལ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་
འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་ཆར་གཅིག་
གཉིས་ཤིག་དེ་འབྲེལ་དངོས་སྤྱོད་གསུངས་སོང་།
དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་འབྲས་
ཞིག་ལ་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་

མཉམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་དེ་དངོས་གནས་
ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་ན།
ང་ཚོས་ཆེ་སྤྱོད་བསོད་ནམས་བསམ་གས་
པའི་འབྲས་བྱ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡིན་གྱི་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ཆེ་སྤྱོད་བསོད་ནམས་
བསམ་གས་པའི་འབྲས་བྱ་རེད་ཟེར་ན། དེར་
བསམ་སྒྲོག་ཞིན་ནས་མ་བཟང་བ་དང་འགན་
ཁྱོན་ནས་མ་འཁུར་པའི་བྱུག་ལས་གནང་ན་
འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་
པའི་ཐོག་ནས་གང་ལྟར་ག་རེ་ཡིན་ནའང་
ཡར་རྒྱས་དང་ཆགས་རྒྱུ་པོ་ཡོང་རྒྱ། ཆར་
དང་ལྡན་པ་ཡོང་རྒྱ། དེ་ནས་འགན་འཁུར་
ཆར་ལྡན་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་མ་འོངས་པར་ཡིན་
ནའང་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་སྐབས་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག འདི་
གཅིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
དེ་ག་ནང་བཞེན་ང་ཆོ་མཇུག་གཙོ་
ནས་པ་འཕོ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིག་
གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་སྤྱོད་མ་ཆོགས་
རྒྱུ་གི་ཐོག་ནས་གཅིག་བསྐྱེལ་བ་རེད།
དེ་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་དུ་
བཟང་ནས་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཐོད་འཆར་ཐོན་དེ་
བསྐྱེལ་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་
གོང་དུ་ཞུས་པ་གཞིར་བཟུང་རེད། དེ་རིང་
གོས་ཆོགས་འདིའི་དུས་ཆོད་དོག་པོ་ཞི་བྱུག་
ཆགས། དེའི་ཐོག་ལ་བསྐྱོད་དང་། ཇི་བ་
ཇིས་ལན་དང་དེ་ཆོ་ཆོགས་གཙོའི་འདོད་སྒྲོ་
ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་།
དེ་ཞུས་བསྐྱེད་ན་ཉག་ཉག་སྤྱོད་གྱི་མི་འདུག

དེ་ཡིན་དུས་འདྲི་ཆོ་ཁེངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
 དུས་ང་ཚོས་དེར་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཅའ་
 བས་བསྐྱར་དུ་ཆོག་པ་ཆུང་ལ་གཅིག་གཏང་
 རྒྱ་བྱས་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་
 པར་ཆོག་པ་ཆུང་ནང་ལ་ཆ་ཤས་བཞེས་
 མཁན་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་ཉན་ཉན་གྱིས་
 ངས་ཕྱག་ལས་དེ་ལ་བྱུང་འབྲས་ཞིག་འཛོལ་
 བྱུང་གི་རེད་བསམ་བསམ་གྱིས་ང་ཚོས་
 བསྐྱོར་གཞིག་གི་ཡོད་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་
 གཅིག་ཞུས་བཞེས་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ཐོས་ཆོག་པ་ནང་ལ་
 ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཆ་གས་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་ཆོད་ལྡན་ཡོད་པ་ལ་ཐན་ཐོག་
 གྱི་འདུག དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་
 ཆོད་འཇུག་པ་ཆོག་པ་ཆུང་ལ་བསྐྱར་དུ་
 གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་གནས་སྤངས་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་ཐོས་
 ཆོག་པ་ཆོག་པ་དུས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྐྱེད་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོད་ཐོག་ལ་
 ཡིན་ནའང་དགོངས་པ་བཞེས་པ་གཅིག་
 ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ག་
 བུ་བཞེས་མཛད་གཅོད་ཞུས་པའི་ཐོག་གྱི་
 ཆོད་རིམ་གྱི་སྤྱི་གཞི་དེ་རེད། དེ་སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་
 བས་དེ་རིང་ང་ཚོས་ཐོས་ཆོག་པ་ལ་སྤྱན་
 མེད་བཀའ་འཁྲུག་ཞུས་པའི་གནས་སྤངས་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ང་ཚོས་ལག་
 ལེན་བསྐྱར་བཞེས་པའི་གནས་སྤངས་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་
 སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོས་ཆོད་ཐོས་
 འཆར་དེ་ང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཅོ་
 ཡི་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་བསྐྱར་སྤྱི་
 འཐུང་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ལ་བོད་
 བུ་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་
 སྤངས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་
 འགྱུར་དང་། རྒྱ་སྤྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ཡིན་
 བ་ང་ཚོས་ཐོས་ཆོད་དོན་ཆེན་བདུན་ཞིག་
 འཛོག་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོད་
 གས་མ་འོངས་པར་སྤྱི་འཐུས་ཞུས་པས་ཏོག་
 ཅམ་ཕྱག་ལས་སྤང་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་
 པོ་མེད་ན་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་
 མཆམས་ཤིང་རང་ལུས་མེད་བསྐྱེད་པས་
 གཏོང་མཁན་གྲངས་ཀ་དེ་ཆོད་ ཞུས་པ་ཚོས་
 གྲངས་ཀ་གསུང་མཁན་དེ་འདྲ་མཐོང་ཡོད་
 གི་འདུག དེ་ཉག་ཉག་ཅིག་གསུངས་ཐུབ་གྱི་
 མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོད་ནང་
 གས་ལ་པོ་ཞེས་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
 དེ་ཆོད་གས་བསྐྱེད་ནས་མ་འོངས་པར་
 གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ།
 ག་རེའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོད་ཏོག་ཅམ་
 བེད་སྤྱོད་གཏོང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་ན་
 བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲི་ལ་གཏན་འབེབས་
 བྱས་ནས་བཞག་བཞག་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་
 ཞེས་པ་ཐན་ཐོག་མ་མོང་དུ། དེ་ང་ཚོའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་འདྲིའི་ནང་ལ་བཞག་ནས་ང་
 ཚོས་རྒྱ་སྤྱི་ཐོག་ཆོག་པ་ལ་པར་དཔང་

ཏགས་འདྲ་པོ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་གོ་བཤད་སྤྱོད་
 རྒྱ། ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆ་ཆོད་སྤྱོད་བྱུང་
 རྒྱུ་རྒྱ་ཆ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད།
 དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོད་གས་ཡིན་གཅིག་མིན་
 གཅིག་མ་འོངས་པར་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོད་སྤྱོད་
 རིམ་པས་ང་ཚོས་ཨིན་ཇིའི་ཐོག་ལ་སྤྱོར་
 ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོད་བསྐྱེད་ནས་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཅིག་དེ་ཆོད་ཐོག་ལ་སོ་སོའི་
 ངོས་ནས་ཉམས་སྤྱོད་གསལ་གྱི་དང་།
 གཞན་དང་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱ། ང་ཚོར་ཞུ་
 གཏུག་གི་ལས་འགུལ་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་
 དུས་དེ་ཆོད་གས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
 ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གསུང་བྱུང་དགོས་རྒྱུ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དེ་གཅིག་
 སྤྱན་མེད་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།
 དེ་ག་ནང་བཞེས་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་
 ཐོས་ཆོག་པ་འཐུས་མི་བྱུང་པ་ལུ་ཁ་སྤྱི་
 ༧ རལེ་སེ་ (Former Senator Janet
 Rice) མཆོག་ལ་ང་ཚོས་ཕྱག་ལས་ཇེ་ཆེ་ཞུའི་
 ཐོས་ཆོད་ཅིག་བཞག་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་
 ཐོས་ཆོད་འཛོག་རྒྱུ་དེ། ང་ཚོའི་སེམས་པ་
 མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཞུས་པས་
 ཕྱག་ལས་གནང་བ་དེ། ང་ཚོར་ཐད་དེ་
 སེམས་གཏིང་ནས་ལྷག་བསམ་ཞུས་དག་
 གིས་ལས་ལས་མཐོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་
 འཛིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོ་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་རེད། རིགས་
 གཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
 སྐད་ཡིག་དེ་ཆོད་ཐོག་ནས་སོ་སོ་སྤྱོད་ལ་

པན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་ལ་
 ཐུགས་སྒྲུབ་དང་དོ་སྒྲུབ་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་
 རེད། ཐུགས་གཅིག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཅེས་པ་དེ་
 མཐོ་སྒྲུབ་གི་སྒྲུབ་གསུམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་དུས་ང་ཚོ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 དགོས་སྒྱུ་དང་། ང་ཚོའི་དོན་དག་ལ་རྒྱབ་
 གྱིར་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་མ་འདྲ་བ་
 མང་པོ་ཞིང་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་གསུམ་
 གནད་བཤེ་ཚོ། ཁོང་ཚོ་དངོས་གནས་བྱང་
 གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་བསམ་ནམ་དག་རང་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་དེ་ལ་དོད་
 འདྲ་པོ་གང་ཡང་འབྲེལ་སྒྱུ་ཡོད་པ་རེད།
 ཡིན་ནའང་། ཉིན་མཆན་དཀའ་ལས་རྒྱག་
 གི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་དཔེར་ན། ཨ་རིའི་
 ཁྲིམས་འཆར་འདྲ་པོ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ལས་
 སྒྲུབ་ཐོག་ནས་མི་འདུག་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་
 ཚོར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཡོད་དུས། ཡིག་ཆ་
 བཟོ་མཁན་གྱིས་ཡིག་ཆ་བཟོ་སྒྱུ་དང་།
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་
 དོན་དག་དེ་སོན་ཐུབ་པ་ཆགས་ཡོང་དུས་དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་དེ་ཚོར་
 ང་ཚོའི་སྒྲི་ཚོགས་ནང་ལ་དོས་འཛིན་བྱུང་
 ཐུབ་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ལུང་པ་སོ་
 སའི་ནང་ང་ཚོས་མི་དེ་ལ་དོས་འཛིན་དེ་འདྲ་
 ཞིག་གནད་བཤེ་མེད་དུས་ཁོ་རང་ཚོའི་
 དོས་ནས་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་བོད་དོན་གྱི་
 ཐོག་ལ་རྒྱབ་སྒྱུར་མང་པོ་ཡོང་ཐུབ་སྒྱུ་
 ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་

ཚོའི་དོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་མིག་དཔེ་ཞིག་
 སྟོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་སྒྲི་ཚོགས་ནང་
 ལ་དེར་གོ་རྟོགས་ཤིག་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཐུགས་
 རྒྱུ་ཆེ་ཞུ་དེ་གཙོ་པོ་སེམས་པ་མཚོན་བྱེད་
 རང་གི་ཆ་ནས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་དེ་རིང་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོད་འདི་
 བཞག་ཐུབ་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་ཞེས་ཞུ་
 སྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེན་འཛིན་སྐྱོང་
 བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་ཨ་རི་གྲོས་ཚོགས་
 ནས་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྟོག་སེམས་བར་སྒྱུ་ལ་
 འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་བྱུང་
 བ་ལ་ཡང་ང་ཚོས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུའི་གྲོས་
 ཚོད་བཞག་ཡོད་རེད། གྲོས་ཚོད་དེ་འཛིན་
 སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་མ་
 གཏོགས། མཐའ་མ་དེ་ང་ཚོ་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་དུས་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་
 ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུའི་གནས་སྒྲུབ་ཤིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཉི་
 ཆར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྒྲི་
 ཆབ་ཚོགས་རྒྱུ་འདིར་ཐེབས་པ། སྒྲི་ཞོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 མཇུག་ཁ་ཞུས་ནས་ད་ལྟ་ཁྲིམས་ཡིག་གི་
 ཐོག་དེ་དུས་མཆན་རྟགས་བསྐྱོར་ཡོད་མ་
 རེད་དེ། ཁོ་རང་ཚོས་ལ་སྐུ་བ་འབྲེལ་ཞུས་པ།
 ལ་སྐུ་བས་མགོན་པོ་པོ་ཆེས་ཐུགས་དཔྱེས་
 པོ་ཞིང་ཡག་ཅིག་གནད་སོང་། དེ་གལ་ཆེན་

པོ་ཞིང་ཡག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེའི་
 བརྒྱུ་ལ་ཡང་ཐོན་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཡག་
 ཆགས་བསྐྱད་དུས་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཐུགས་རྒྱུ་
 ཆེ་ཞུ་གནད་དགོས་སྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པར་
 ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཨ་རི་གཅིག་ཕུ་མ་རེད།
 འཛིན་སྐྱོང་གི་དགོངས་པའི་ནང་ལ་ཡང་
 འདུག ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཐུན་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་སྒྱུ་དང་སྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ང་
 ཚོས་གྲོས་ཚོད་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ནང་
 བཞེན་ཁྲིམས་ཡིག་ཡིན་ནའང་བོད་དོན་གྱི་
 ཐོག་ལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཏན་
 ཏན་གྱིས་ཐུགས་པན་གསོ་ཡི་རེད་བསམ་
 ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་ང་ཚོས་མིག་དཔེ་སྟོན་གྱི་
 ཡོད་རེད་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་ཨ་རིས་བཞག་
 ཚར་དུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་ཐུགས་
 སྒྲུབ་གནད་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཆར་ཡིན་དུས་
 ང་ཚོའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་
 འབད་བཙོན་ཞུ་ཐུབ་དགོས་སྒྱུ་འདི་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དེ་ཞུ་སྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེན་དེ་རིང་ང་ཚོ་
 བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཅིག་ཐེབས་
 ཡོད་རེད། ང་ཚོར་གསལ་བཤད་དང་དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ལ་དུས་ཚོད་འདྲང་པེས་ཤིག་བྱུང་
 མ་སོང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་
 ནའང་ལན་འདེབས་དེ་ཚོ་ག་ཚོད་ཅིག་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་མེད་གཅིག་རེད།
 ནམ་རྒྱུན་འདྲ་ཡིན་ན་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་ང་ཚོ་དུས་ཚོད་ཉིན་མ་གཅིག་ཡར་མར་

ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་ལན་
འདེབས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་
ང་ཚོར་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ལ་བསྐོ་
སྤྱོད་ཡང་ཆད་ལྡན་ཞིག་བྱུང་ཐུབ་མ་སོང་།
དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་དུས་
ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་དགོས་
ཆུ་ཞིག་དང་། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་
ཡིན་ནའང་། ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལ་
གཞིགས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་
སྤྱོད་སྤྱོང་དང་གསལ་བསྐོས་ཡག་པོ་ཞིག་
གི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་དེ་ཚོ་གསལ་པོ་
བཟོ་ཐུབ་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་ཤག་
གི་ལན་འདེབས་ཤིག་སྤེལ་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེ་
ནས་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་གོས་པ་གང་
འདྲ་སྤོང་གོས་ཀྱི་འདུག་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཡང་
ཁ་གསལ་པོ་ཡོང་བ་ཡིན་དུས་ཉན་ཉན་
ཀྱིས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཆུ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལྟ་རྒྱ་
ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་ལས་རིམ་གཙོ་བོ་
ཁག་དེ་འདྲ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ཡིན་
དུས་དེ་རིང་ལས་རིམ་ནང་ཆ་ཤས་བཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་མང་བ་ཞིག་གིས་
ལུས་པོའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནའང་འདྲ།
གསུང་ཕྱོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་གཟབ་
གཟབ་འདྲ་ཞིག་གནང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་
དེ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་རྒྱ་
ཡིན། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་གོས་གཞི་
ག་རེ་ཐེབས་པ་ཡིན་ནའང་གོས་གཞི་དེ་དང་
མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་སྤྱོང་བྱེད་ཐུབ་

དགོས་ཆུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་
ཡིན་དུས་ཚོགས་གཙོ་སྐྱེད་པ་འཛིན་བྱེད་
མཁན་ལ་འདྲ་སྤྱོད་པའི་ཡོང་གི་མི་འདུག རྣམ་
པ་ཚོ་པར་ཚུར་གསུང་ཆུ་དེ་ཡིན་ནའང་སྐྱ་
ངལ་ཡོང་གི་མ་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་གཅིག་
གསུངས་ཆར་དུས་ལན་གཅིག་བསྐེབ་ཀྱི་
རེད་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ཚོས་རྩོག་ནམ་ལ་
ཡར་གཡུགས་ན་ས་ལ་འཛག་གི་རེད་སྟེ།
དེ་ཡིན་དུས་ལན་ཞིག་བསྐེབས་ཡོང་དུས་
མཆམས་རེར་བཟོད་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་པའི་
གནས་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གོས་ཚོགས་
དེའི་གནས་ཆད་དེ་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
མེད་དེ་ལྟ་ཆོད་ཐིག་གི་མི་འདུག དེ་ཡིན་
དུས་མ་འོངས་པར་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་
ནའང་ལས་རིམ་ནང་ལ་ཆ་ཤས་བཞེས་
ཕྱོགས་ལ་ཡིན་ནའང་དགོངས་པ་བཞེས་
དགོས་ཆུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་
འདི་གཅིག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།
དེ་ག་ནང་བཞིན་དེ་རིང་ང་ཚོ་
གོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ད་ལྟ་ལོས་བསྐྱེད་
འགན་འཛིན་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་རེད།
དེ་ག་ནང་བཞིན་འདེམས་ལྷན་ཚོགས་མི་
གཅིག་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་རིང་
འདི་བརྒྱུད་ནས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་མཁན་
གཉིས་ཀ་ལ་འཆམས་འདྲི་ལྟ་རྒྱ་དང་། མ་
འོངས་པར་ལས་རིམ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
སྤྱོད་ཡོང་བར་ལ་སྒྲོན་འདུག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།
དེ་ནས་བདེ་སྤྱང་གི་ལས་
བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྟུང་

བ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་ལྟའི་ཐོག་ནས་མི་གཅིག་
གིས་བཀའ་ཐོལ་གསུང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོང་མང་པོ་
བྱུང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་མེས་འཆབ་
བྱེད་དགོས་ཆུ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་འཛིན་
སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་འགན་འཁུར་བཞེས་ཀྱི་
ཡིན་གསུངས་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་
གསལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་འགན་འཁུར་
བཞེས་གནང་རྒྱུས་གནང་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།
ང་ཚོར་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ལྟའི་སྐྱ་བས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་
བཤད་སྟེལ་ལ་བོད་པ་ཅམ་མ་རེད། འཛམ་
སྤྱོད་འདིའི་ཐོག་ལ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ཁོག་
པའི་སྤྱོད་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ལ་
བཀའ་བྱིན་ཡག་པོ་ཞིག་གསལ་ཐུབ་ནའང་
བྱིན་ལན་ལོག་འཛམ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱད་ན། དེ་ཡག་པོ་ཁྱོད་ནས་ཡོད་མ་རེད་
བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་
བོད་པ་སྤྱི་བོ་གནས་བཞུན་ཡོངས་ཀྱིས་
ཐུགས་གཟབ་གནང་དགོས་ཆུ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། སྤྱོད་ལྟའི་སྐྱ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ད་ལྟ་དགྲུང་ལོ་བོད་པའི་
ལུགས་ལྟར་བཅིས་པ་ཡིན་ན། དགྲུང་ལོ་
དགྲུ་བཅུ་ལ་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ལོ་
གཞུག་མར་ང་ཚོ་ཕྱི་ལུགས་བཅིས་པ་ཡིན་
ན་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བཅུ་ལ་ཐེབས་ཡོང་གི་
ཡོད་རེད། དེར་བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་གོ་
སྒྲོན་དང་དེ་འདྲའི་ལས་འཆར་ཡོད་རེད། དེ་
ཡིན་དུས་ང་ཚོ་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་

ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་སྐྱེའི་གནད་
དོན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཅུ་བའི་
འབྲེལ་ཡོད་ན། དེ་རིང་ང་ཚོར་དུས་ཚོད་འདྲར་
བ་ཡོད་ན། དེ་རིང་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་
འདུ་ཞིག་འཚོགས་དགོས་སྐྱེའི་གནས་
སྟངས་ཤིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དུས་ཚོད་དེ་
སྤྱི་ལོར་ཐུག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆང་མ་
སྤྱི་མཉེས་པ་ཡིན་དུས་དེ་ཡང་བྱུང་མ་སོང་།
དེ་ཡིན་དུས་གཙོ་བོ་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ག་རེ་ཡིན་
ཞུས་ན། སྤྱི་ལོར་ཡགོངས་པ་ལྟུངས་མགོན་
མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བཏུན་སྐྱེ་དང་།
མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་
དེ་ཡུན་གནས་ཡོང་རྒྱུ་ཆང་མས་ཐུགས་
སྤང་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་ང་ཚོས་ག་རེ་ཞུ་དགོས་
ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གསུང་ཡིན་གཅིག་མིན་
གཅིག་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་སྐྱེ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེས་ང་ཚོ་ལྟུངས་
མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ཡང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་བྱུང་སོང་། དེ་
གནད་འགག་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྩི་དགོས་
སྐྱེ་དེ་རེད་འདུག བར་ལམ་ང་ཚོ་ལ་ཡང་
གནས་སྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་འཁྱུར་ཡོང་གི་
འདུག རྒྱ་ནག་གི་ནང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱི་
ཐོག་ནས་ཤ་སྤྱིག་ཤུགས་ཤུགས་ཤུགས་
ལྟུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་
ཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་འདྲེལ་བ་ཡིན་ན།
དེ་ང་ཚོས་ཐོག་ནས་ཀྱི་ཤུགས་སྤྱི་ཤུགས་སྤྱི་
དེ་འབྲེལ་བྱེད་ནས་ཀྱི་ཤུགས་སྤྱི་ཤུགས་སྤྱི་

གནད་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་
ཁོང་ཚོས་ཞེ་པོ་ཅིག་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་ཟེར་ཀྱི་
མ་རེད་དམ། གང་སྟངས་གནས་སྟངས་དེའི་
ཐོག་ལ་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོ་གནད་བསྐྱད་
པའི་བཟོ་འདྲེལ་པོ་མཐོང་གི་འདུག དེ་ཡིན་
དུས་ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་།
འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཀྱི་
ཡོད་རེད། དེ་ནས་བཀའ་མོལ་སྤྱི་འཐུས་
རྣམས་པ་རེད། འབྲེལ་ཡོད་དགའ་ལྷན་པོ་བྱུང་
རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ལྟུངས་མགོན་
རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱུང་ཐེབས་ཡོང་
གི་ཡོད་རེད། མིའི་ཤ་སྤྱིག་གི་ཐོག་ནས་
ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ལྟུངས་མགོན་
རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ནས་སྐྱེ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མཉེས་བཀའ་ལུང་དང་། གཞེས་ལམ་དེ་ཚོར་
བལྟས་ཡོང་དུས། དགའ་ལྷན་པོ་བྱུང་བཏུ་
ཤག་འགའ་ཤས་བཞུགས་སྐྱེ་དེ་འབྲེལ་ཞལ་
བཞེས་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་
ཞལ་བཞེས་འདི་འདྲེལ་ཡོང་རྒྱུའི་གསོལ་
འདེབས་སྤོན་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་རེད་དེ། ཡིན་
ནའང་། ང་ཚོས་རེ་བ་བཟང་ས་ནས་སྐྱེ་
སྐྱེ་དང་ཤ་སྤྱིག་སྤྱེ་ས་ནས་ཤུགས་ཤུགས་
སྐྱེའི་གནས་སྟངས་དེ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ང་
ཚོའི་ཤུགས་སྤྱི་ཤུགས་དེ་ཚོ་གང་འདྲ་དགོས་ཀྱི་
འདུག དེ་ཁ་གསལ་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་
ཚོད་གཞི་མེད་པ། ཆོད་དང་ལྷན་པོ་ཡོང་
རྒྱུ་ང་ཚོས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་

ནས་དེ་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།
དེ་བཞེས་ང་ཚོར་བཅན་བྱུང་བོད་
མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འགན་དབང་བསྐྱུར་
བ་དེ། ངས་ནས་སྐྱེ་ཐོག་ཚོགས་སྐབས་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ཞུ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ཡང་སེ་
ཡང་སེ་ཞུ་དགོས་སྐྱེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་
ཡོད། གཙོ་བོ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། ང་ཚོ་
བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
བསྐྱུར་བ་དེ། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
ཐབས་དང་། བཅན་བྱུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་བདེ་ཐབས། གནས་སྐབས་
སྤྱི་གཞིས་ལུས་པོད་མིར་དཀའ་ངལ་མ་
འབྱུང་བ་ཡོང་རྒྱུ་ང་ཚོར་ཐབས་ཤེས་ག་
རེ་འདུག དེ་ཚོ་ཤུགས་སྤྱི་ཤུགས་སྤྱི་
གལ་ཆེན་པོ་ཞུ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་
ཚོ་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་སྐབས་བཅོལ་བའི་གནས་
སྟངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་
ང་ཚོའི་འདོད་དོན་དེ་གསལ་ཐུབ་རྒྱུའི་ཐོག་
ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ང་འབྲེལ་
ཡིན་ན་ཚོགས་གཙོའི་མཆོན་གནས་འཁུར་
ནས་སྤྱི་ཀྱི་ཡོད་རེད། དུས་སྐྱེ་དུ་ནས་
བསམ་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། ག་རེ་ཤུགས་
འདུག གང་འབྲེལ་ཤུགས་ཀྱི་འདུག་
ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད་ལྟ། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་
ཞེ་བཞི། ང་བརྩིས་པས་ཞེ་ལྟ་ཡོད་རེད། དེ་
ཚོའི་ནང་ལོགས་ལ་ལས་དོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཡང་ཆང་མས་མཉམ་ཞུགས་ཤུགས་ཤུགས་སྤྱི་
སྤྱི་མཉེས་ཆ་ག་རེ་འདུག ག་རེ་ཤུགས་ཀྱི་

འདུག་ཟེར་ནས་ལས་འཆར་བཅོ་ལྔ་དང་དེ་
འབྲེལ་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་།
སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་
ལས་བྲེལ་གྱིས། ལས་ཀ་བྲེལ་བ་ཞེས་གྲགས་
འདུག་དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་འདི་ནས་འཆར་
གཞི་བཅོས་པ་ནང་བཞིན་མཉམ་ཞུགས་
གནང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་འདི་
ཚོའི་གྲས་ལ་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་
བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག་ང་
ཚོས་དཀའ་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། སྐད་ཆ་
བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རོགས་ཚོགས་མཉམ་
དུ་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད། གསུང་
བཤད་གནང་མཁན་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་
ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲེལ་
བ་བྱས་ནས་བྱུང་འབྲས་འདི་ཡོང་གི་འདུག་
མ་གཏོགས། ལས་སྐྱོ་པོ་ཞིག་དང་ཡོང་གི་
མི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་དེ་ལ་མཉམ་ཞུགས་
བྱེད་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་
སྒྲགས་རེད་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་
དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་། བཀྲར་འོས་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་ལས་འགན་ཁུར་བཞེས་ཐུབ་
དགོས་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ང་
ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་བཙོལ་བའི་གནས་
སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་གསལ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་འདི་ག་རེ་བྱ་
རྒྱུ་འདུག་འདི་ནུས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་
བ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
ང་ཚོས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་དེ་འབྲེལ་ལས་
ཀ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་རྒྱ་

ནག་ནང་ལོགས་ལ་ཡིན་ནའང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འགྱུར་བ་ཞེས་གྲགས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་རེད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འགྱུར་བ་ཞེས་གྲགས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་རེད། དེ་
ཡིན་དུས་དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་ཉན་
ཉན་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་རེད། གོ་སྐབས་ཡོང་
རྒྱུར་ང་ཚོས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དེ་ལ་
རྒྱས་པ་ཞིག་འདོན་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་
ཀྱི་ཀྱི་འདུག་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ནས་མེད་ན། གོ་
སྐབས་འདི་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཞེས་གྲགས་རེད། དེ་
ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་ང་ཚོས་སྤྲོད་ཆ་
གང་འབྲེལ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་རྣམས་ཚོའི་
དགོངས་ཚུལ་ཐེབས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད།
ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད་
རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོའི་
བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་།
བཅོན་ཐོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་ག་
རེ་ཡིན་ནའང་དམིགས་ལྷལ་དེ་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་དེ་དགོངས་པ་
བཞེས་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་
དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་ཚོགས་
འདུ་འདི་གོལ་བའི་རྗེས་སུ་བཀྲར་འོས་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་ལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལ་
ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་བྱ་རྒྱ་
བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་ནང་ལ་བྱ་རྒྱལ་ལུ་རོབ་
ཁག་ལ་བོད་དོན་ཞུ་རྒྱལ་ཀྱི་ལས་འཆར་

བཅོས་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ལོ་འདིའི་སྤྱི་
ཟླ་ ༡༩ རང་ལ་ང་ཚོ་སྤྱི་ལོར་སྤྱི་འཐུས་ཆ་
མའི་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱར་དུ་
འཚོགས་ཐུབ་ན་བསམས་ནས་ལས་འཆར་
ཞིག་བཅོས་པ་ཡིན། NDI ཡི་རོགས་
ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ཁོ་རང་ཚོས་མོས་
མཐུན་བྱས་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་སྐབས་དེ་
དུས་བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་ཆ་
ཞིག་ཐེབས་ཐུབ་རྒྱུར་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་
ག་ནང་བཞིན་བྱ་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
ལ་ཐོ་ཡིན་ནའང་ཐེབས་ཐུབ་ན། ང་ཚོས་
རོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ནང་ལ་ང་ཚོས་
བཅོ་ཡི་ཡོད། དེ་དང་མཉམ་དུ་མ་གཅིག་
ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཉིན་མ་གསུམ་ཅུ་
དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་
གར་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་རྒྱའི་དུས་ཚོད་
དང་བསྟུན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་གར་ཀྱི་
གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་ང་ཚོ་བོད་དོན་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཡང་ཉོག་ཅུ་གོ་རྒྱུ་སྤེལ་རྒྱུ་འདི་
གལ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་མཐོང་གི་འདུག་དེ་
ཡིན་དུས་ཞུ་རྒྱལ་འདི་ཉིན་མ་གཅིག་གཉིས་
གསུམ་གང་འབྲེལ་ཡོང་གི་འདུག་འདི་ང་ཚོས་
དུས་ཚོད་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དགོངས་པར་
འདོག་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སལ་ཆེར་
ཚོགས་གཙོའི་མཁྱེན་བསྟོན་ཀྱི་གཏམ་
བཤད་འདི་འབྲེལ་ཡིན།
ད་ལྟ་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་
དུས་བརྒྱུད་པ་སྐྱོད་བའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྲུང་

ལས་ཁུངས་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཕྱི་དྲིལ་
 གླེང་བཞུགས་ཕྱི་ཆོས། དཔལ་འབྱོར་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ཀློང་ཁྱེད་ཆོས། རང་སྲིད་ཀྱི་ས་
 ཁང་སློབ་འཇུག་ཆོས་ཁུངས་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་
 ཆོག་གས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆར་
 མའི་ཐོག་ནས་ཕྱར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་
 མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆར་ཞིག་ཞུས་སོང་། དེ་

ཡིན་དུས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་
 རྒྱ་ཆོག་གས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་དེ་རིང་གོས་
 ཆོག་གས་འདི་གོས་ནས་ཆུ་བ་དྲུག་གི་རྗེས་ལ་
 སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་སྤྲོད་ཡང་མཉམ་
 ཞུགས་ཡོང་བྱེད་སྤྱོད་འདུན་ཞུ་བྱེད་ཡོད།
 མཐའ་དོན་སྤྱི་ཙོང་ལ་གོང་ས་

ལ་སྤྲོད་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱོ་
 ལ་ཞབས་བད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བཞུགས་ཅིང་
 རྒྱ་ཆོག་གས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་
 གྱིས་འགྲུབ་བ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
 སྤྲོད་དུ་གསལ་བའི་སྤྱོད་འདུན་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་
 ཞེས་གསུངས་གནང་ཡོད་བ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ཅིག་ མཇུག་འབྲེལ་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་མཆོག་གིས་བོད་དང་ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་
 དྲུང་ཆེ་སྤྱོད་འདུན་དང་མཇུག་འབྲེལ་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་

གཞིན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་
 ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་འདུན་ལྟར་སྤྱོད་འདུན་
 ལྟུང་པར་ (Ms. LIAO Huifang, Lec-
 turer in Labor Law, Ming Chuan
 University) ལགས་བཅས་གྲོས་ཆོག་གས་
 ཀྱི་ཕྱར་ཉན་དུ་ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་
 རྒྱ་ཆོག་གས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་
 སྤྱོད་འདུན་ཆེ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་ལྷན་ཆོག་གས་
 གཙོ་ལས་ཁུངས་སུ་མཇུག་འབྲེལ་གྱིས་
 ཐོག་མའི་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱོད་འདུན་གྱིས་
 སྤྱོད་འདུན་ཐོབ་ཐང་གཙོ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
 རྒྱ་ཆོག་གས་ཀྱི་ལས་འཁུར་དམ་འབྲེལ་སྐབས་
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཐུན་
 རང་གཞིན་འབྲེལ་ཆེད་བཅར་གནང་བའི་

༢༠༡༩ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་
 ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་
 (Human Rights Network for Tibet and Tai-
 wan) ཞེས་པའི་དྲུང་ཆེ་བཞུགས་ཆེ་རིང་

ལགས་དང་། ཐེ་ཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་
 སྤྱོད་འདུན་ཆེ་སྤྱོད་འདུན་ལྟར་ ཡུ་ ལ་ཡེན་
 (SUN You-lian, Secretary-General of the Taiwan Labor Front)
 ལགས། ཞེས་པའི་ཆེད་པ་དང་། ཐེ་ཐུན་

སྐབས་ཐེ་ཝན་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་
ཞིག་མངལ་འཕྲད་གནང་བ་བརྒྱད་ཐེ་ཝན་
གྱི་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་སྤྲོ་བརྟན་ཡིན་པ་
དང་། མང་ཚོགས་རྣམས་མང་གཙོའི་གོ་
རྟོགས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཐེ་ཝན་གྱི་
མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་རྒྱས་ལོན་
གནང་རྒྱ་ཁྱུང་བའི་སྐོར་དང་། རྒྱ་ནག་
དམར་ཤོག་གི་རྒྱ་སྤྱོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་
བྱས་ལོག་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་། མི་
མང་གི་མངོན་འདོད་སོགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་འོག་སྤྱུག་སྤྱོད་མནར་གཅོད་སྤྱོད་
མཁན་ཅན་མ་ཡིན་པར། མང་གཙོའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཆང་མ་མཉམ་དུ་བྲིད་ནས་གཤོང་ལེན་
གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ། རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བྱིས་པ་

རྣམས་རྒྱའི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུང་
བཅན་ཤིང་ཐོག་སློབ་འཇུག་བྱེད་བཅུག་
ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་།
མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བཅས་པ་ཅ་མེད་
བཙོ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་བོད་འདི་རང་བཅན་ཡིན་པ་དང་། ད་
ལྟའི་ཆར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་རོས་ནས་
གཉིས་སྟོན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་
འཛིན་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར། མཐོ་སྐྱེད་བོད་
ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་གལ་གནད་སྐོར་སོགས་
གསུངས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་
དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱས་
ནས་འབྲི་ཅོམ་གང་མང་སྤེལ་གནང་ཡོད་
པའི་འབོད་སྒྲུལ་ཁྲུས་པ་དང་།
ཁོར་རྣམ་པས། དེ་སྔོན་ཐེ་ཝན་གྱི་
སྤྱི་འཛིན་དམ་འབྲུལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་

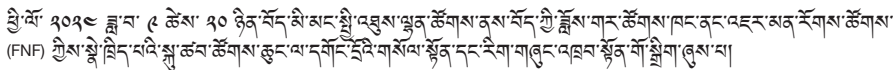
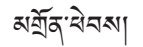
ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་བོད་
མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་བ་མཉམ་
ཞུགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་
སྤྱགས། བོད་དང་ཐེ་ཝན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་རོས་ནས་
བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཡིན་པ་
དང་། ཐེ་ཝན་ནང་ལའང་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་བསྐྱགས་བྱས་
ནས་ཐེ་ཝན་གྱི་མང་གཙོར་དོ་ཐོག་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། བོད་དང་ཐེ་ཝན་
མཉམ་ཐུབ་ཐོག་ལས་དོན་གནང་རྒྱུའི་སྐོར།
བཅན་བྱེལ་ནང་བོད་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་
དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་མི་
ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པའི་
སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (FNF) ཡིས་སྤྱི་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆ་བ་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་ལ་དགོང་
རྩི་གསལ་སྟོན་གོ་སྤྱི་གཞུགས་པ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠
ཉིན་གྱི་བྱི་རོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྫོས་གར་ཚོགས་ཁང་
དུ་འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (Friedrich
Naumann Foundation) ཀྱིས་སྤྱི་བྱས་
པའི་འཇར་མ་རྒྱུའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
སྤྱི་ཞབས་རྒྱེ་རིང་ ལུ་ལར་ རོ་སེན་ལི་རི་ལི་
(Frank Muller-Rosentritt) མཆོག་

དང་། འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (FNF)
སྟོ་ཞེ་ཤི་ཡའི་སྤྱི་ཆ་བ་གྱི་འགན་འཛིན་སྤྱི་
ཞབས་ཀླུང་སི་ལེན་ ཀེ་ལེན་ (Dr.
Carsten Klein, Head of Regional
Office South Asia, FNF) ལགས།
ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་འགན་འཛིན་གྲན་
བ་རུ་བྱུང་ཉ་ས་ཇི་ཡ་ (Nupur Hasija)
ལགས། འཇར་མན་གཞུང་ཆབ་ཁང་གི་

རིག་གཞུང་སྤྱི་ཆ་བ་གྱི་འགན་འཛིན་སྤྱི་
ཞབས་མར་ཁོ་ ཤིལ་ཁར་ (Marco Schil-
der, Head, Cultural Department,
Embassy of the Federal Republic
of Germany) ལགས། གསར་འབོད་པ་
དང་སློབ་གཉེར་བ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་
སྤྱི་ཆ་བ་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་ལ་དགོང་རྩི་
གསལ་སྟོན་དང་། རིག་གཞུང་གཞས་སྤྱི་གོ་

དེ་ནས་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་ས་མི་
 རྒྱུ་པས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་
 བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་།
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་
 མཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ནས་ལས་དོན་
 གནང་ཤིག་སྟེ་ཀྱི་ལས་སྟོན་ཞུས་ཇེས། ལས་
 དོན་དངོས་སུ་འགོ་འཇུག་ས་གནང་ཡོད་པ་
 བཅས།

A portrait of an elderly man with short, grey hair, wearing round, thin-rimmed glasses and a light blue collared shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a dark red, textured curtain.

གྲོས་ཚོད་བཞག་ཟིན་རྗེས་འབུལ་ལམ་ཁྱེ་
 རྒྱ་དང་། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་བསྟན་
 མིང་མི་རིགས་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གས་བཅས་
 ཀྱི་དོན་དུ་ཞབས་ཁྱེ་མཐར་མོན་གནང་བའི་
 མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྟགས་བརྗོད་
 དང་། མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྦྲར་
 མཆོད་སྤྱོད་དང་བཅས་གང་གིས་ཆེ་རབས་
 ཀྱན་དུ་བྱས་བསགས་སྤྱི་ག་ལྟར་རྒྱལ་བུང་
 ཞིང་དག་ཅིང་། རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་
 འཕང་ལ་སྦྱར་དུ་རིག་པའི་སྟོན་འདུན་དང་
 སྤྱགས། རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉི་འགྲེལ་སྟོན་
 བཅས་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་གསོ་ཁྱེ་རྒྱ་ཞེས་
 འཁོད་འདུག

༣༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 འཛུགས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་ཟུར་པ་བྱ་
 དུར་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་མཆོག་དམ་
 པའི་ཤུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་ལ་
 ཟུགས་གསེའི་འཕྲིན་ཡིག་གནང་བའི་ནང་
 འཁོད་དོན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་
 བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ། བརྒྱ་པ། བརྒྱ་
 གཅིག་པ། བརྒྱ་གཉིས་པ། བརྒྱ་གསུམ་པ་
 བཅས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་དང་། ལྷག་པར་སྐབས་
 བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ཚོགས་
 གཞོན་གྱི་ལས་འཁུར་བཞེས་མྱོང་མཁན་སྤྱི་
 འཐུས་ཚོགས་གཞོན་ཟུར་པ་བྱ་དུར་བསོད་
 ནམས་བཟང་པོ་མཆོག་ལྷན་གཞིའི་དབང་
 གིས་འོ་ལན་རིམ་བཞིན་གཞིས་སུ་ཡོད་པའི་
 གཞིས་འགག་ཏུ་བྱེད་པ་ ༢༠༢༧ ལྷ་ ༩ ཚེས་
 ༢༡ ཉིན་གྱི་སྤྱི་དོར་སྤྱི་ཚེས་ཐེན་པའི་ཡིད་
 སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་གཤིག་ཏུ་ཡིད་སྤྱོ་
 དང་སློ་བཅ་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུར་པ་དང་།
 དམ་པ་གང་གི་ཤུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཟུགས་ཡིད་གདུང་ཆེན་པོའི་
 རང་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་འཐོ་
 ཀུན་ལ་སྤྱི་འཆིའི་རང་དབང་མེད་པ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་དགོངས་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་དང་འབྲེལ་
 དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་རྒྱལ་དཀར་དགེ་
 ཚོགས་ཀྱི་གནང་སློ་རིམ་པ་གནང་བཞིན་
 ཡོད་པར་གཞིར་བཅས། འདི་ནས་ཀྱང་
 ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པར་སྤྱི་མཆུངས་
 ལྷུར་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་དན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་

སྐད་སྐར་དང་སྤྱི་པའི་འགན་འཁུར་ཞབས་
ཁུ་སྐར་མང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ན་ས་
ཡ་སྐབས་ཇེ་སྐྱབ་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་པའི་
དབང་པོ་སྐོབ་དཔོན་བསྐྱབ་འཛིན་ནས་དག་
རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞེན་པོན་
གཞིས་ཆགས་ཡུལ་ས་ཆ་འཛོལ་སྤྱི་པ་
ཞབས་ཁུ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ན་ས་པོན་
གཞིས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བཅས་གནང་།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༩ ན་ས་ ༡༩༩༠
ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་པ། བཅུ་པ་
བཅས་སུ་གཡུང་རྒྱུད་པོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་
མཛུགས་འཁུར་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༥
ཆེས་ ༩༩ ན་ས་ ༩༠༠༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༩༩
བར་བཅུན་ཁྱོལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སུ་
ཁྲིམས་མཐོ་སྤྱོད་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་

པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གསུམ་པ་
བཅས་ཀྱི་ནང་གཡུང་རྒྱུད་པོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་
སུ་འོས་ཐོན་བྱུང་བ་ལྟར་མཛུགས་འཁུར་བཞེས།
སྤྱི་པའི་སྤྱི་འཐུས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་གྱི་འགན་ཁུར་
བཞེས་གནང་བ་དང་། སྐར་ཡང་ཕྱི་ལོ་
༩༠༠༡ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡ ན་ས་ ༩༠༠༡ ཟླ་ ༤
ཆེས་ ༩༩ བར་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་
ནང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་གྱི་ཐུགས་
འགན་བཞེས་པའི་སྐབས་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་པར་འོས་ཐོན་བྱུང་མཆམས་
དགོངས་ཁུ་གནང་།
ཕྱི་ལོ་ ༩༠༠༡ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༩༩
ན་ས་ ༩༠༠༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༩༠ བར་བཅུན་
ཁྱོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་གྱི་ཐུགས་འགན་

བཞེས་གནང་བ་དང་། ༩༠༠༩ ཟླ་ ༡༠ ཆེས་
༡ ན་ས་ ༩༠༠༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༩༩ བར་
བཅུན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་
ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བའི་མཛུགས་
ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཞེས་ཡོལ་ལ་ཐེབས་
གནང་། དེ་རྗེས་ཡ་སྐབས་ཇེ་ཁུལ་བསྐྱབ་
རིའི་ཁྲིམས་འཛིན་ ༩༩ པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གི་བཀའ་མངགས་ལྟར་བོད་ཀྱི་པོན་པོའི་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་གྱི་འགན་འཁུར་
ལོ་མང་རིང་གནང་བ་དང་བར་སྐབས་ནས་
སྤྱད་མནར་གྱིས་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༩༠༩༩ ཟླ་
༤ ཆེས་ ༩༩ དགོང་མོ་པོན་གཞིས་ཐོབ་
ཁུལ་གསར་པའི་བཞུགས་གནས་སུ་
དགོངས་པ་རྫོགས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་སྤྱི་བསྐྱུས་སུ།

སྐབས་གསུམ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནུས་པ།

༡༩༦༦-༡༩༦༩

མདུན་གྲལ། གཡོན་ནས་གཡམས།

ཆོགས་གཙོ་བོས་བ་ས་སྤྱི་འཐུས་ཕྱེ་གཞིང་ཆོ་དབང་རྟ་མགིན། ཆོགས་གཙོ་གཞིན་བ་འབྲུངས་རྒྱས་ག་བཞི་
བརྒྱ་དཔོན་སྐལ་བཟང་དབང་འདུལ།

དགྲིལ་གྲལ། གཡོན་ནས་གཡམས།

མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཆབ་མདོ་ཡབ་ཆང་བདེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ། དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་བསམ་མཁའ་ཆོ་རིང་དབང་འདུད།
མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་རེབ་གོང་ཨ་ལགས་འཛིགས་མེད་ལྷན་འབྲེལ། མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ལགས་སྟོང་འཁོར་
སྤྱལ་སྤྱོ་བཟང་བྱང་ཆུབ། མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་སྟག་འཆར་དགའ་བ་དབྱངས་སྒྲོལ། མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཤེ་ཉར་
ས་འདུ་ཆང་སྒོ་བཟང་སྟན་ཐགས།

རྒྱབ་གྲལ། གཡོན་ནས་གཡམས།

དབུས་གཙང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཅེ་རི་ཞིང་ཅ་ཕ་ཆོ་དབང་རིན་ཆེན། བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་སྒོ་ཐོས་མཐར་ཕྱིན།
མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཀི་ཉི་མེང་གོ། མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཡུལ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆོ་རིང་། མདོ་སྨོད་སྤྱི་འཐུས་ཕྱེ་དགོ་བྱ་
ཁོད་ཆང་ནམ་རྒྱལ་དོ་ཤེ། དགོ་ཕུགས་སྤྱི་འཐུས་སྒོ་སྤྱིང་ཆ་ཕུག་སྒོ་བཟང་མཁའན་རབ། རྟེན་མའི་སྤྱི་འཐུས་ཀ་ཐོག་
དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ། (དགོངས་བ་ཞུས་ཆབ་སྟག་ཕུང་ཉི་མ་བཟང་པོ།)

སྤྱི་པར་ནང་མེད་པ།

ས་སྤྱི་མདའ་ག་མོ་ཆེའི་མཁན་པོ། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཐད་བསྐྱོས་བསྟུལ། གླེ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཆོགས་ནས་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website,
Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile

CTA, Gangchen Kyishong

Dharamshala -176215

Distt: Kangra, H.P. India

Tel: +91-1892-222481

Email: tpieadmin@tibet.net

chithu@tibet.net